

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 8: Forslag til lov om ændring af lov om valg til menighedsråd, lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning og lov om folkekirkens økonomi. (Ajourføring af bestemmelser vedrørende værgemål, tidsfrister og brevstemmer på institutioner samt bestemmelser vedrørende medlemmer af Skt. Petri tyske menighed).

Af kirkeministeren (Margrethe Vestager). (Fremsat 6/10 99. Første behandling 14/10 99. Betænkning 17/11 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning**Formanden:**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til statsministeren, indenrigsministeren, undervisningsministeren og arbejdsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om administrationen af udlændinge- og integrationslovgivningen inden for stat, amter og kommuner, herunder Udlændingestyrelsens administration, og endvidere om forhold, der vedrører flygtninges og indvandreres deltagelse i aktiviteter i skolen samt adgang til arbejdsmarkedet?«

Af Peter Duetoft (CD), Sonja Albrink (CD), Yvonne Herløv Andersen (CD), Susanne Clemensen (CD), Annie Lunde Hansen (CD), Mimi Jakobsen (CD), Ebbe Kalnæs (CD) og Arne Melchior (CD).

(Forespørgslen anmeldt 7/10 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/10 99).

Begrundelse**Arne Melchior (CD):**

Man behøver ikke at være en meget opmærksom iagttager af det politiske liv for at have noteret sig, at der i denne sommer, i dette efterår, er blevet skrevet et stykke dansk parlamentarisk historie.

Det er med sikkerhed ikke tidligere forekommet, at et regeringsparti, en koalitionspartner og et oppositionsparti er gået sammen om at rejse en aktion over for regeringens håndtering af en bestemt lovgivning. Det er sket på en civiliseret og kultiveret måde, men en aktion har der klart været tale om.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til Det Radikale Venstre, personificeret ved deres gruppeformand, hr. Jørgen Estrup, og til min egen gruppeformand, hr. Peter Duetoft, for den måde, de har gjort det på.

Men en tak skal også lyde til indenrigsminister Thorkild Simonsen, fordi han har bidraget til denne proces, ikke uden en vis irritation, som man godt kan forklare, men han har bidraget, også på, som jeg tillod mig at sige før, en civiliseret og kultiveret måde. Også regeringschefen himself har tålt denne ting, og jeg synes, at han derved har vist overlegenhed og klasse, som meget gerne må erindres og danne skole.

Dagens forespørgsel er så den foreløbige kulmination på denne såkaldte aktion. Men den behøver ikke af den grund være et punktum for

den proces, der er igangsat, idet det selvfølgelig bliver nødvendigt løbende at følge de ændringer, som nu er ved at blive implementeret.

Dagens forespørgsel er desuden et yderligere bevis på, at vi i CD aldrig nogen sinde, og jeg gentager, aldrig nogen sinde, har ønsket eller prøvet på at unddrage os en debat om disse ganske svære ting. Vi har altid været beredte til at tage den debat, og derfor glæder vi os også til debatten i dag.

Processen, som er foregået i sommer og i efteråret, har allerede haft en betydelig virkning, hovedsagelig en positiv virkning. Også det vil CD kvittere for, og på denne baggrund imødeser vi nu med stor interesse, hvad regeringen har at melde om spørgsmålet i dag.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til hr. Arne Melchior for den tone, der er lagt op til i den debat, vi skal have i dag. Jeg tror, det er vigtigt, at vi kan tale om netop det spørgsmål på en måde, der er præget af saglighed og på en måde, der er præget af gensidig respekt.

Regeringen har et ganske bestemt grundlag for sin udlændinge- og integrationspolitik i Danmark. Udlændinge, indvandrere og flygtninge, som har fået ophold og bor her i landet, har samme pligter og samme rettigheder som gælder for alle i vort samfund. Vi har to grundholdninger: At tage fat hver dag og hele tiden om de reelle problemer, der er i vores samfund, og at fastholde vores menneskesyn. Der er kun én gruppe af mennesker i vores land: Det er mennesker, og de skal behandles som sådan.

Det betyder, at vi stiller de samme krav til mennesker, der ønsker at bo i vores land. Tre krav, tre grundpiller: Man skal så hurtigt som muligt lære dansk, man skal så hurtigt som muligt på arbejdsmarkedet eller i gang med en uddannelse, og endelig skal udlændinge, ligesom alle andre, udvise en ordentlig og ansvarlig adfærd og, naturligvis, respekt for landets love og grundlæggende værdier.

Forholdet mellem de etniske minoriteter og befolkningen i øvrigt bør bæres af gensidig respekt, forståelse og åbenhed. Det gælder den danske flertalsbefolkning; den må bygge på lighed for loven, lige pligter og lige rettigheder. Det gælder naturligvis også omvendt, hvor etniske minoriteter, mennesker, der kommer her

til landet, må udvise en tilsvarende respekt for danskernes normer, livsformer og lovgivning.

Vi må jo også erkende i dag, at det er ikke uden problemer. Vi har nogle integrationsopgaver, som bestemt stiller store krav til os alle. Regeringen er, som jeg også sagde i min åbningstale, helt opmærksom på de problemer, der er. Vi har set dem hos et lille antal unge med etnisk minoritetsbaggrund og hos andre unge danskere. Det er ganske vist et lille antal, men hver eneste, der udøver vold eller hærværk, må ophøre med den slags aktiviteter. Vi har set det, det skal standses.

Vi ved også, at mange indvandrere og flygtninge fortsat har problemer med at deltage aktivt og ligeværdigt i arbejdslivet i det øvrige samfund, og vi ved, at arbejdsløsheden blandt mange er enormt høj, abnormt høj, i det danske samfund.

Vi ved også, at et af de alvorligste problemer omkring de danske værdier, vi har, er tvangsægteskaberne, som strider helt grundlæggende mod nogle af de normer, vi har i vores danske samfund. Vi betragter det som en indlysende ret selv at kunne vælge sin partner. Det hører nu engang til blandt vore værdier i det danske samfund. Sådan er det ikke for alle i vores land – sådan bør det være for alle i vores land. Vi har en lovgivning derom, men jeg må sige, jeg er ikke sikker på, at den lovgivning fungerer efter hensigten. Det er også et af de emner, vi må have mulighed for at diskutere åbent og sagligt og ordentligt.

Med den integrationslov, der blev vedtaget i 1997, har vi for første gang fået en lov, der betyder, at vi sætter målet ret ind på et sammenhængende integrationsforløb for de mennesker, der får opholdstilladelse her i landet. Det forløb betyder, at vi fra første færd tager fat på at introducere det pågældende menneske i det danske samfund, at sproget skal læres, at der skal tilbydes arbejde og uddannelse, og at der skal vises respekt for indgang i det danske samfund.

Det betyder også, at vi får en mere retfærdig fordeling af flygtninge mellem kommunerne, at vi imødegår fremtidige tendenser til ghettodannelse, idet flygtninge og indvandrere fordeles i særlige områder. Det undgår vi ved fra start at integrere i hele det danske samfund.

Jeg synes, at de erfaringer, vi har allerede nu, som også indenrigsministeren var inde på, viser os, at den måde at gribe tingene an på er en god og en rigtig måde. Men erfaringerne viser også, at vi har været for dårlige til i tide at tage hånd

om de reelle problemer, og når jeg siger det, strækker det sig i virkeligheden over et ret langt åremål.

I for mange år har vi enten af misforstået hensynsfuldhed eller politisk korrekthed ikke fået taget fat på de reelle problemer, der går flere år tilbage, 10 år eller 15. Vi har ikke stillet tilstrækkelig klare krav til os selv eller til de mennesker, der kommer her til landet, krav, der bygger på gensidig respekt, krav, der bygger på lige rettigheder og pligter, og krav, der også retter sig mod virksomhederne, krav, der også retter sig mod den danske fagbevægelse, som virkelig nu – og det vil jeg gerne understrege fra talerstolen her i dag – må vise deres medansvar for, at de mennesker, der kommer til samfundet Danmark, kommer i arbejde på en god og på en rigtig måde.

Der påhviler os alle et stort ansvar for at tage fat på den hovedopgave, der hedder at få nedbragt arbejdsløsheden blandt de nye, for de nye kan ligesom alle andre bidrage til, at samfundet Danmark kan fungere på en god måde. Tænk engang, over 100.000 mennesker med en anden baggrund end den danske har i dag arbejde i Danmark, yder i dag deres indsats til at holde dette danske samfund i gang, betaler deres skat, giver et værdibidrag til det danske samfund.

Men vi kan også se, at over halvdelen af de mennesker, der kunne komme i arbejde, ikke er i arbejde, og derfor er der en stor, stor indsats for os at gøre, og derfor er der et stort arbejde for fagbevægelsen, for virksomhederne, for arbejdsgiverne sammen med regering og kommuner at gøre.

Regeringen har med sit nye udspil om integration for de mennesker især, som ikke er omfattet af den nye integrationslov, men også for de unge utilpassede taget en række nye initiativer. Det ministerudvalg, som indenrigsminister Thorkild Simonsen er formand for, har nu i går fremlagt sine første initiativer. Indenrigsministeren vil komme ind derpå, jeg skal blot nævne nogle vigtige. Det er en ambitiøs plan, der både tager helt konkret fat på de akutte problemer og også lægger en ny linje, der kommer til at strække sig over en meget lang periode.

Det første udspil, vi nu kommer med, sætter ind over for de akutte problemer. Må jeg bare nævne etableringen af et nyt udrykningshold, der kan tilkaldes og på egen hånd rykker ud til områder, hvor der er problemer, hvor der er

brug for at udveksle erfaringer, hvor der er brug for at sætte ind med al den viden, vi har.

Det gælder også forslaget om mandsopdækning af de utilpassede unge. Politiet har allerede kendskab hertil; så må der gribes ind. Det gælder en hurtigere konsekvent indgriben med kontakt til forældrene, som også må påtage sig et ansvar på linje med andre i Danmark. Det gælder sikrede anbringelsessteder for de unge, der ikke kan eller ikke har mulighed for at acceptere danske normer, og det gælder en styrkelse af Kriminalforsorgens indsats.

Det andet store element, der nu spilles ud med, er en lang række forebyggende foranstaltninger, som jeg er sikker på, indenrigsministeren vil omtale.

Jeg vil gerne slutte mine bemærkninger med at konstatere, at et trygt samfund med en stærk indre sammenhæng kræver, at vi, når det gælder alle problemer i vores land, tager direkte fat, at vi gør det på en sådan måde, at vi ikke bidrager til utryghed og til fremmedfjendskhed, men at vi netop ved at tage fat om de reelle problemer, som vi lægger op til fra regeringens side, også forebygger, at der opstår nye konflikter i vores eget land.

Det kræver også, at vi i vores eget land er parate til at give plads, er parate til at vise respekt, er parate til at hjælpe med til en positiv integration på alle niveauer, i foreninger, i lokalsamfund, på arbejdsmarkedet, fagbevægelse, arbejdsgivere og her i det danske Folketing.

Jeg håber, at vi i dag kan få en god og en saglig debat, og at vi hele tiden husker, når vi diskuterer disse emner, som også er følelsesmæssigt velbegrundede og betonedede, at det drejer sig om mennesker, at de mennesker, der er i vores land, skal i arbejde, at det skal bygge på rettigheder og pligter, men så er det altså også begge dele, og det hele må summe op til en gensidig respekt. Når man er her i landet, skal man behandles som et menneske på lige fod med alle andre med alt det, det indebærer.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Vi har til tider i Folketinget forskellige opfattelser af, hvor lempelige eller hvor stramme regler om udlændinges muligheder for at få opholdstilladelse i Danmark skal være, ja, vi har såmænd også forskellige opfattelser, når det drejer sig om at vurdere, hvor lempelige eller stramme de gældende regler, der er i loven, skal være. Det giver desværre ofte anledning til debatter, både her i Folketingssalen og andre

steder, hvilket let kan skade de flygtninge og indvandrere, som har lovligt ophold her i landet.

Derfor vil jeg gerne her i dag i min besvarelse af denne forespørgsel være med til at udtrykke et håb om, at vi i dag kan have en udlændingeb debat, hvor vi uanset vores uenighed på andre områder kan være enige om én ting: At de udlændinge, som er her i landet, som lovligt lever og arbejder og bor i Danmark, skal vi behandle ordentligt. Det er der vel heller ikke noget parti eller noget medlem, der kan være uenig i.

Når det er sagt, så tror jeg faktisk, at de fleste af os kan blive enige om endnu mere. Jeg tror, at alle ansvarlige partier grundlæggende ønsker det, som regeringen også har leveret: En udlændinge- og integrationspolitik, der bygger på ansvarlighed, konsekvens og humanisme, en udlændingepolitik, der bygger på nogle fundamentale principper om, at vi skal hjælpe mennesker, som er personligt forfulgte i deres hjemland, at vi skal sikre udlændinge ret til familieliv, og at vi skal sikre, at alle borgere, uanset hudfarve og etnisk oprindelse, har mulighed for at deltage ligeværdigt i samfundslivet.

Disse principper bør alle partier i det danske Folketing være enige om, og Danmark har med bred tilslutning i Folketinget ratificeret internationale konventioner, der forpligter os til at efterleve dem.

Samtidig er jeg overbevist om, at der også er udbredt enighed her i salen om, at det er nødvendigt at indrette lovgivningen, sådan at der ikke sker misbrug. Det, som nogle kalder stramninger, f.eks. på asylområdet, har jo ikke mindst til formål at modvirke misbrug og derved styrke den beskyttelse, der skal være af mennesker, der virkelig har behov for beskyttelse, mennesker, der er personligt forfulgt.

Regeringen har, når jeg selv skal sige det, været særdeles ansvarlig og flittig, når det gælder udlændingeområdet. Udlændingepolitikken består af fire grundpiller: Udlændingeloven, integrationsloven, loven om sprogundervisning og endelig repatrieringsloven, som træder i kraft nu til nytår.

Den første udlændingelov har regeringen forberedt på en lang række punkter gennem årene, de tre andre, integrationsloven, loven om sprogundervisning og repatrieringsloven, er efter min mening udtryk for helt nye måder at indrette tingene på.

Disse love skaber sammenhæng i udlændingepolitikken. Med en sammenhæng mener jeg

f.eks., at mulighed for varig opholdstilladelse medfører, at udlændingeloven er afhængig af den enkelte aktive medvirken, selv i det introduktionsprogram, der er til rådighed. Lad mig sige det så klart, det er mig muligt: Regeringen har altid villet og vil fortsat sikre, at administrationen af udlændingeloven vil være hurtig, smidig og retfærdig, og at den lægger vægt på den enkelte udlændings særlige situation.

For så vidt angår integrationsområdet, er der tre ting, jeg lægger stor vægt på: Det er, at indvandrere og flygtninge skal lære dansk, så de kan begå sig i det danske samfund. Indvandrere og flygtninge skal så hurtigt, som det kan lade sig gøre, komme i gang med et arbejde eller en uddannelse. Endelig skal indvandrere og flygtninge udvise den samme ordentlige og ansvarlige adfærd, som man forventer af alle andre i dette land.

Det bekymrer mig mest, at arbejdsløsheden blandt indvandrere og flygtninge i dag fortsat er forholdsvis høj – 27 pct. registrerede. Dertil kommer alle på kontanthjælp. Det er et meget lille antal af de fremmede, der i det hele taget har et arbejde.

Med integrationsloven indførte regeringen et sammenhængende og erhvervsrettet introduktionsprogram til de nyankomne. Det har statsministeren lige omtalt, så det vil jeg ikke gå mere ind på nu. Men der er ingen tvivl om, at nogle af de initiativer, vi tager med det udspil, vi kom med i går, og som jeg kan uddybe senere, når jeg får mere tid til det, helt klart vil være at få flere i arbejde, og derfor er jeg fuldstændig enig i det oplæg, som statsministeren kommer med: Arbejdsgiver, arbejdstager, alle på arbejdspladser har en forpligtelse sammen med dem, der selv er kommet hertil, om at skaffe sig et arbejde, om at blive anerkendt og ikke blive afvist, blot fordi deres navn ikke lyder så dansk, som visse andre navne gør.

Formanden:

Ordføreren for forespørgerne, hr. Arne Melchior.

Forhandling

Arne Melchior (CD):

Jeg vil gerne med tak kvittere for de to taler fra statsministeren og indenrigsministeren, vi her har hørt. Der var mange gode toner og takter.

Jeg skal så gøre opmærksom på, hvad måske nogle har glemt, at CD faktisk var det eneste ikkeregeringsparti, der stemte for såvel udlændingeloven som integrationsloven i fjor forår. Vi gjorde det ikke uden tvivl, ikke uden bæven, men vi gjorde det for at opnå fred og ro og konstruktiv handling på disse områder, og så tog vi altså også nogle ting med, som vi var frygtsomme over for. Men vi har i hvert fald rakt vor hånd til samarbejde og til debat, og vigtigere end det: Praksis for det konstruktive forløb, som både ministrene og jeg selv i min indledning tidligere i morges har talt for.

Jeg skal i dette indlæg beskæftige mig med især den del af forespørgslen, der drejer sig om integrationslovgivningen og Udlændingestyrelsens administration heraf, og så vil CD's ordfører i rækken, fru Susanne Clemensen, senere beskæftige sig med spørgsmålet om aktiviteter i skolen og adgang til arbejdsmarkedet.

Det er klart, at i alle disse tusindvis af sager må der hele tiden udøves et skøn. Der er ingen paragraffer, der kan udformes således, at de tager hensyn til det pulveriserende livs mangfoldighed. Derfor kan man ikke i sager af denne personlige art – husk på det drejer sig om mennesker, der kommer enkeltvis eller familievise, som kommer fra mange forskellige lande, i mange forskellige aldre, med mange forskellige kulturbaggrunde og uddannelser – sådan lave én lov, som er umisforståelig, og hvor skøn kan undgås. Derfor skal der altså udøves skøn hele tiden og ofte.

Op min erfaring med at følge med i disse sager viser mig, at der næsten aldrig er tale om præcedens. Det er uendelig sjældent, at to sager er fuldstændig ens, og derfor afviser vi, når embedsmænd alt for ofte henviser til præcedensvirkninger, for det er der i virkeligheden ikke tale om ret beset.

Det er klart, at ministeren himself ikke kan gå ind i alle disse skøn. Umuligt. Så skulle han være et tusindben med tusind arme tillige, hvis han skulle foretage alle de skøn og sætte sig ind i enhver eneste sag.

Men det er og forbliver regeringens og altså ministerens ansvar, og det er derfor denne ministers pligt til enhver tid at udsende så klare signaler, at skønnene foretages på en måde, som var hensigten, da lovene blev vedtaget.

Lovene kan i sig selv anvendes til en rimelig, menneskelig, sober, anstændig behandling af de mennesker, det drejer sig om. Men signalet bør, hr. minister, ikke være restriktivt og indskræn-

kende, men bør være hensynsfuldt og udvidende. Jeg er enig med ministeren i, at der ikke må ske misbrug, men det er jo altså mennesker, det drejer sig om, det er ikke gods. Det må være sådan, som vi har det i retsplejen: Hellere lade 10 skyldige gå fri end at dømme én uskyldig. På samme måde må man her udøve sit skøn sådan, at der ikke misregeres, men at der ikke er én berettiget, som afvises af frygt for, at nogen uberettiget skal få lov til at være her.

Den danske befolkning er ikke racister. Den lider af en vis fremmedfrygt, men den danske befolkning er ikke så ringe, som visse – også her i salen – vil gøre den til, og som mange i pressen vil gøre den til. Når enkelttilfælde kommer frem gennem pressen og på anden måde, viser det sig jo altid, at opinionen siger, at disse mennesker skal vi tage os af. Vi kan ikke være bekendt at sende dem væk til en ukendt skæbne.

Det koster noget – ja, det gør det. Men ulandsbistanden koster også noget, og må jeg ikke erindre om, at i de samme 25 år, hvor vi har modtaget relativt langt flere udlændinge og flygtninge end tidligere og har givet en større del af vort bruttonationalprodukt i ulandsbistand, er vi jo ikke blevet fattigere. Vi er faktisk blevet mere velstående, de fleste danskere har fået det bedre i den samme periode. Det vil altså sige, at vi har kunnet overkomme selv at få det bedre, samtidig med at vi bar os anstændigt og næstekærligt ad over for alle andre.

Det er klart, at vi ikke kan redde eller hjælpe alle fattige eller sultne eller hjemløse i denne verden. Det er klart, at det kan vi ikke. Men må jeg slutte med at citere mit gamle motto – det er et gammelt ordsprog fra »Fædrenes Ordsprog«, og det lyder sådan: »Det påhviler ikke dig at udføre hele værket . . .« – tro ikke, at du er Messias, der kan overkomme det hele – . . . dog har du heller ikke ret til at unddrage dig for din del deraf.«

Hvis ethvert land og enhver borger og enhver familie tager sin del, vil den totale opgave også blive løst.

Dorte Bennedsen (S):

Udlændingespørgsmål optager mange i det danske samfund, og derfor er det også godt, at Folketinget med mellemrum får en debat om udlændingelovgivning og om integration.

Som det før har været nævnt, har vi en række opgaver og problemer, som skal løses. Det gælder udlændinges integration i samfundet, det

gælder den meget høje arbejdsløshed blandt de etniske minoriteter, og det gælder med hensyn til at sikre de unge reelle uddannelser og job. Men det gælder også de problemer, vi har i visse byer med hærværk og kriminalitet blandt etniske unge.

Men det er også vigtigt at slå fast, at det bilde, dele af pressen tegner af etniske unge som generelt problematiske og kriminelle, hører ikke hjemme i realiteternes verden. Den helt overvejende del af unge med minoritetsbaggrund lever fuldt ud op til de krav og normer, man må stille til borgere i samfundet. Ingen ville vel drømme om at beskrive danske unge ud fra det billede, vi har af de autonome, og vi skal på samme måde heller ikke lægge hele gruppen af etniske unge til last, at der findes mindre grupper af dybt problematiske og utilpassede unge.

Problemgruppens adfærd er ikke acceptabel, og der skal sættes ind over for de unge, både når det drejer sig om etniske unge og om danske unge. Derfor er det godt, at regeringen netop har fremlagt en handlingsplan med en række initiativer med det dobbelte sigte hurtigt at genskabe ro og tryghed i lokalområderne og styrke den forebyggende indsats.

En af hovedopgaverne på udlændingeområdet er at sikre, at de udlændinge, som får opholdstilladelse, også får en reel mulighed for hurtigst muligt at kunne blive selvhjulpne i vort samfund, og det var netop ideen bag den integrationslov, som blev vedtaget sidste år.

Mange elementer i integrationsprocessen er vigtige, men jeg tror, vi alle kan blive enige om, at sprogkundskaber – det at kunne dansk – nok er det vigtigste af dem alle. Der er mange årsager til, at arbejdsløsheden blandt de etniske minoriteter er højere end blandt andre befolkningsgrupper, men der er i hvert fald set i bakspejlet næppe tvivl om, at en af årsagerne har været, at den hidtidige sprogundervisning af nytilkomne ikke har været tilstrækkelig. Derfor er det godt, at integrationsloven udvider sprogundervisningen, både i åremål og i timetal, og det er især godt, at sprogundervisningen kombineres med en arbejdsmarkedstilknytning. Det betyder, at det teoretisk lærte sprog også skal anvendes i praksis, samtidig med at der sker en oplæring i, hvorledes det danske arbejdsmarked fungerer.

Vi tror, at det i tiden fremover vil være rigtigt i videst muligt omfang at satse på sådanne kombinationsforløb i integrationsprocessen. Vi ved også godt, at det vil kræve flere jobåbnin-

ger på arbejdsmarkedet, end vi har i dag, og her har arbejdsmarkedets parter en væsentlig rolle at spille. Derfor er det også glædeligt at se, at et af resultaterne af trepartsmødet for nylig var nye initiativer med henblik på at fremme integrationsprocessen. Vi kan ikke lovgive om holdninger og holdningsændringer. Her gælder kun dialog, oplysning, diskussion, vaneændringer, og det er først og fremmest arbejdsmarkedet, der skal løse den gordiske knude. Det er virksomhedsejerne, medarbejderne, værkførelsen, tillidsmanden, der skal i centrum i processen.

Som bekendt har regeringen nedsat et integrationsudvalg, som allerede er kommet med nogle initiativer, og som kommer med flere. Vi ser gerne nogle bud på, hvorledes de offentlige arbejdspladser kan gå foran i denne opgave. Mildt sagt er etniske minoriteter ikke overrepræsenteret på de danske arbejdspladser, og her er der en opgave, som hele den offentlige sektor ikke bør unddrage sig.

Der er taget mange initiativer, men der resterer stadig et stort problem, når 7.000-8.000 unge mangler praktikpladser, og unge fra de etniske minoriteter er stærkt overrepræsenteret i denne gruppe. Det kan vi ikke være bekendt, og det kan ikke undre nogen af os, at unge, som gang på gang vælges fra, gribes af frustration.

Praktikpladsproblemet løser ikke sig selv. Der bliver gjort en stor indsats fra skoleverdenen, men den må forstærkes, og vi må have en diskussion om, hvorvidt vi investerer nok i dem, der mangler praktikplads – både af hensyn til de unge, hvad enten de så er af dansk eller af anden etnisk oprindelse, og af hensyn til samfundet, som i løbet af meget kort tid får et stort behov for veluddannet arbejdskraft. Derfor ser vi frem til, at allerede igangsatte initiativer suppleres med nye og flere initiativer, hvis vi mener det alvorligt med, at de etniske minoriteter skal blive selvhjulpne, veltilpassede borgere i samfundet.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Da de forespørgsler, som vi har på dagsordenen i dag, blev rejst, var der nok ikke mange, der havde gjort sig forestillinger om de tiltag, som er blevet til her i sidste uge og de seneste par dage, og det synes jeg slet, slet ikke den socialdemokratiske ordfører forholdt sig til og slet ikke ministrene. Men det kommer vi forhåbentlig tilbage til.

Jeg vil godt spørge fru Dorte Bennedsen, om regeringens forklaring på de store og stærke konflikter, der er i det danske samfund, alene skal være – som fru Dorte Bennedsen gav udtryk for – det billede, dele af pressen tegner af de ting, der foregår. Jeg er altså temmelig overrasket over, men det har jeg jo været så tit i denne udlændingedebat, og det fortsætter åbenbart, at man ikke går helt, helt, helt, helt anderledes til værks.

Nu er der kommet en fin pjeces om utilpassede unge, altså Nørrebrobanderne, Vollsmosebanderne og andre utilpassede unge. Er det de tilbud, regeringen nu vil give? Er det de initiativer, der skal dæmme op for disse ganske alvorlige problemer? Er det udelukkende dét, regeringen har tænkt sig at foretage sig, eller hvad er egentlig meningen?

Jeg er helt enig i, at vi skal have en saglig debat, men vi skal så sandelig også have en debat, hvor der kommer noget konkret ud af det og ikke bare snak.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Den socialdemokratiske ordfører har fuldstændig ret i, at langt, langt, langt den største del af indvandrere og flygtninge i Danmark og deres børn er lovlydige borgere, ligesom i øvrigt langt, langt størstedelen af den danske befolkning er det. Derfor fatter jeg heller ikke, hvorfor regeringen hele tiden snakker om kriminalitet, hver gang talen er om integration.

Fru Pia Kjærsgaard var heroppe med det stykke lokumspapir, som hedder: »Optryk af initiativer i en rapport fra regeringens ministerudvalg om integration og utilpassede unge« Det er dét, vi skal diskutere: integration og utilpassede unge. Det er ikke integration af utilpassede unge, men det er integration og utilpassede unge.

Og hvad er så svarene? Det er udrykningshold, det er mandsopdækning, det er hurtig kontakt til forældre i tilfælde af kriminalitet, det er behandlingstilbud, det er styrkelse af Kriminalforsorgen, og det er SSP-samarbejdet. Det hele er et spørgsmål om kriminalitet, og hvorfor bliver Socialdemokratiet dog ved med at snakke kriminalitet, hver gang vi skal snakke integration?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til fru Pia Kjærsgaard: Det, jeg sagde om pressens billede, var, at det billede, som visse dele af pressen tegner af etniske unge som generelt problematiske og kriminelle, ikke hører hjemme i virkelighedens verden. Det var ordret, hvad jeg sagde, og det står jeg ved. Langt, langt, langt den overvejende del af de etniske unge er der ingen problemer med.

Så spørger fru Pia Kjærsgaard, hvad det er for tilbud, vi kan give dem. Vi vil, og det er i øvrigt også et svar til hr. Søren Søndergaard, sætte ind over for unge – de kan være af etnisk baggrund, og de kan være af dansk baggrund – og prøve at få løst deres problemer. Det er dels i form af en hurtig indsats for at prøve at skabe tryghed i området, men det er primært ved en langsigtet forebyggende indsats. Det kan godt være, hr. Søren Søndergaard ryster på hovedet, men det er der også brug for i denne sammenhæng.

Men det, som jeg understregede i min ordførelse, var jo, at vi synes, det er vigtigt, når vi snakker unge, at se på uddannelserne. Jeg pegede på de 6.000-7.000 praktikpladser, der manglede, og hvoraf en meget, meget stor del vedrører unge med etnisk baggrund. Det er urimeligt, at arbejdsløsheden blandt indvandrere og flygtninge er så høj, som den generelt er. Det er her, der generelt skal sættes ind med en forebyggende indsats, både for at mennesker kan trives, og for at vort samfund kan fungere optimalt.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

En gang imellem spørger jeg mig selv om, hvad vi egentlig beskæftigede os med, inden vi åbnede for sluserne med udlændingeloven den 1. oktober 1983. Hvad skrev aviserne om? Hvad sendte man om i TV-Avisen? Hvad brugte politikerne debatter på? Hvad brugte radioaviserne tid på? Og hvad optog den danske befolkning i så enestående høj grad som netop problemet her?

Jeg vil godt spørge fru Dorte Bennedsen: Hvad koster det her? Hvad koster det med mandsopdækning, og jeg ved ikke hvad? Tilbud, tilbud, tilbud. Hvad koster det? Hvad skal kommunerne gøre? Jeg hørte lige KL's formand, Anker Boye, sige her i morges i radioavisen, at han havde store problemer med, hvad han

egentlig skulle gøre rent økonomisk. Hvor langt er man kommet i de overvejelser?

Det her er altså sjusk og hastværk, og jeg ved ikke hvad. Der må langt, langt, langt mere konkrete ting på bordet. Som sædvanlig, når vi diskuterer udlændingelov, er det noget, der foregår over hals og hoved, og hvor indenrigsministeren bliver presset i allerhøjeste grad til at komme med en eller anden sjusket hastværksløsning. Men det er ikke acceptabelt, og Dansk Folkeparti forlanger, at vi får nogle konkrete svar i dag.

Tom Behnke (FRI):

Det er ligeledes min opfattelse, at vi mangler nogle svar på, hvad løsningerne er. Jeg sad f.eks. og lyttede meget til statsministerens tale, og man kan sige, at der var faktisk ikke ét eneste ord, jeg var uenig med statsministeren i, det var en tale, jeg lige så godt selv kunne have holdt. Men det var kun, fordi det bare var generelle betragtninger, generelle vendinger.

Men hvad gør vi så? Det er meget fint at have nogle målsætninger osv., men hvordan når vi de mål? Fru Dorte Bennedsen siger ganske rigtigt – det er jo faktisk korrekt – at ganske mange udlændinge har svært ved at få praktikpladser og har svært ved at få arbejde. Men man bør så også stille sig selv spørgsmålet: Hvorfor har de svært ved det? Hvorfor? Et langt stykke ad vejen er det jo, fordi den danske befolkning generelt har et indtryk af, at udlændinge generelt laver kriminalitet. Så kan man diskutere, om det er rimeligt, eller det ikke er rimeligt, men sådan er den menneskelige psyke indrettet: Når vi ser, der er grupper, der laver ballade, bliver det bagefter svært at vide sig sikker på, om dem, man nu ansætter i sin virksomhed, er nogle af ballademagerne eller ej.

Så kan man prøve at løse problemet ved at dysse det ned og sige, at det ikke er så slemt, men det vil befolkningen jo ikke tro på. Den anden løsning var, at man, som statsministeren sagde, var mere konsekvent og lod det få konsekvenser for disse mennesker.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Angående handlingsplanen, som fru Pia Kjærsgaard havde med op på tallerstolen: Jeg har ikke det eksakte beløb, for den lå jo først på mit bord i går, så jeg har ikke eksakt, hvad det koster. Men jeg vil sige det på den måde: Det koster selvfølgelig noget, og det er en pris, vi er villige

til at betale, fordi vi skal gribe problemerne, have fat i problemerne, inden de vokser sig store. Vi skal ikke stikke hænderne i lommen og ikke foretage os noget, det er væsentlig meget dyrere.

Så til hr. Tom Behnke, som var enig i, at der generelt ikke var problemer, men så sagde, at problemet er, at den danske befolkning generelt mener, at udlændinge generelt er kriminelle. Nu skal jeg ikke tage stilling til det – i hvert fald i de kredse, hvor jeg færdes, er det nok ikke det generelle indtryk – men hvis hr. Tom Behnke har ret i det, har vi jo en opgave. Er hr. Tom Behnke enig med mig i, at den helt, helt overvejende del af udlændingene er der ikke nogen problemer med? Og skal vi så acceptere, at bl.a. Dansk Folkeparti prøver at tegne det billede, at udlændingene generelt er problematiske, generelt er kriminelle, og at udlændingene overhovedet slet ikke burde være i Danmark? Så har hr. Tom Behnke og jeg og alle andre mennesker i denne sag og også uden for den en meget stor opgave med at gå ud og prøve at forklare, at det her er ganske enkelt ikke sandt. Hvis vi tier, eller hvis vi er halvlunkne, tegner der sig nemlig det billede, at fru Pia Kjærsgaard har ret.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Fru Dorte Bennedsen var i forbindelse med sine korte bemærkninger igen inde på, at det billede, Dansk Folkeparti og mediernes tegner af de etniske minoriteter, er præget af de få, som laver kriminalitet, og at det ikke er virkelighedens verden. Det er jeg fuldstændig enig med fru Dorte Bennedsen i, og så er der også grund til at spørge Socialdemokratiet og fru Dorte Bennedsen, om det ikke virker helt overreageret, når regeringen i går i forbindelse med præsentationen af rapporten om de utilpassede unge – som i øvrigt indeholder mange udmærkede initiativer efter Kristeligt Folkepartis opfattelse – alligevel tropper op med hele otte ministre, hvoraf tre dog kun deltog i præsentationen.

Otte ministre tropper op for at præsentere en handlingsplan vedrørende de kriminelle etniske unge, og derfor må fru Dorte Bennedsen svare på mit spørgsmål: Bidrager regeringen så i virkeligheden ikke selv til det medie billede, som fru Dorte Bennedsen kritiserede, og som ganske rigtigt er fortegnet, når det siger, at de etniske minoriteter stort set er kriminelle? Det er det ene.

Det andet, jeg vil spørge om, er med hensyn til, at denne forespørgselsdebat jo desværre kun drejer sig om administrationen af udlændingeloven. Det synes jeg ikke fru Dorte Bennedsen var så meget inde på i sin tale, og jeg vil godt høre, hvad Socialdemokratiet mener om den måde, udlændingeloven bliver administreret på.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FR):

Det er rigtigt, at jeg er helt enig i, at hovedparten af de udlændinge, der er her i landet, godt kan finde ud af at opføre sig ordentligt. Men jeg tror bare ikke, at vi ved at blive ved med at gentage den sætning kan lave om på de problemer, der er med hensyn til de udlændinge, som laver kriminalitet. Vi får ikke den kriminalitet til at forsvinde ved at fortælle, at det kun er en del af udlændingene, der laver kriminalitet, og vi får heller ikke ændret befolkningens opfattelse af, hvad det er, der foregår her i samfundet, bare ved at sige, at det er anderledes. Det hjælper altså ikke.

Løsningen er jo, at man tager fat i de udlændinge, som laver kriminalitet. At man laver en forebyggende indsats for at forhindre, at det når til kriminalitet, er jeg ganske enig i, og det gælder både udlændinge og danskere. Men når det når dertil, at der er nogle, der til trods for denne forebyggende indsats alligevel laver endda meget grov kriminalitet her i landet, bør vi også være konsekvente og sige: Det vil vi ikke finde os i!

Et flertal her i Folketinget har sagt, at hvis man handler med narkotika, kan man blive smidt ud af Danmark. Det burde også kunne ske på en lang række andre grove kriminelle områder, for så ville den danske befolkning vide, at de udlændinge, der er her i landet, er her, fordi de kan finde ud af at opføre sig ordentligt, og så ville der være en helt anden imødekommehed.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Fru Dorte Bennedsen bruger sådan bare til en forandring mig som skrammebillede, og det skal hun da også være velkommen til. Stillet op imod fru Dorte Bennedsen har jeg såmænd ikke så meget imod det.

Men fru Dorte Bennedsen siger, at det billede, som fru Pia Kjærsgaard tegner, er fortøget. Jeg vil lige i al stilfærdighed gøre opmærksom

på, at jeg faktisk har været væk i næsten 6 uger og ikke har sagt et muk. Men jeg skal så sandelig love for, at udlændingedebatten alligevel er kørt videre, og kan fru Dorte Bennedsen virkelig ikke forstå, at det problem er meget, meget, meget, meget større end det, fru Dorte Bennedsen forsøger at gøre det til her fra Folketingets talerstol? Nu har vi diskuteret det her i 10 år, og i de 10 år har jeg stået på denne talerstol og fået så mange skældud den ene gang efter den anden, så jeg snart har vænnet mig til det og er fuldstændig ligeglåd. Det, jeg bare gerne vil have, er, at fru Dorte Bennedsen, som har været ordfører på området omtrent lige så længe, for en gangs skyld kunne begynde at forstå det.

Jeg vil også godt høre med hensyn til integrationsydelsen – det kan være, ministeren midt i det hele også kan svare på det – om man må tjene penge ved siden af. Det må danskere jo ikke, og hvordan ligger det med hele den diskussion, der har været om, hvorvidt udlændinge skal favoriseres i forhold til danskere? Har man fået styr på det internt i regeringen?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til hr. Jann Sjursen vil jeg sige, at jeg føler, det falder uden for mit kompetenceområde at tage stilling til, om regeringen skal have fem eller tre eller otte ministre med. På tv i går så jeg kun tre ministre, men det er rigtigt, der har siddet otte i udvalget. Men jeg mener altså ikke rigtig, det er mit bord at tage stilling til det, selv om jeg synes, det er godt, man har engageret så mange ministre i udvalgsarbejdet, fordi det er et felt, der berører mange områder i samfundet.

Så til det, at jeg ikke talte om administrationen i min ordførertale. Jeg vil sige, at jeg spurgte forespørgerne, om der var noget emne på udlændingeområdet, der ikke var dækket af denne forespørgsel, og fik det klare svar: Nej, det er der ikke. Så har jeg ud af det meget store område valgt de perspektiver, jeg synes, der var nogen fremtid i, nemlig sprogundervisning, arbejde og uddannelse, og det var ud fra det, jeg udformede min ordførertale.

Jeg må lige rette fru Pia Kjærsgaard: Folk på bistandshjælp har lov til at tjene penge ved siden af. Nå ja, så skal der fradrages i bistanden, men fru Pia Kjærsgaard sagde heroppefra, at danskerne ikke havde lov til det. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at det har danske statsborgere altså, men hvordan det skal tilrettelægges, er der ikke taget stilling til nu. Der er en

lovgivning, der skal ændres i den forbindelse, og med de forslag bliver der også taget stilling til, hvordan det skal komme til at fungere.

Til hr. Tom Behnke: Ja, nogle laver grov kriminalitet, både folk, der ikke har dansk statsborgerskab, og folk, der har dansk statsborgerskab, og begge grupper skal der tages hånd om. Kriminalitet er ikke acceptabelt, og der skal gøres en indsats, uanset hvilken baggrund man i øvrigt har.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår godt, at den socialdemokratiske ordfører må prioritere sin tid, og derfor er det sådan set også kun for at give den socialdemokratiske ordfører mulighed for at få mere tid, at jeg vil gentage hr. Jann Sjursens efterlysning af svaret vedrørende administration af udlændingeloven, når det jo nu er det, denne her forespørgsel primært drejer sig om.

Så vil jeg for en gangs skyld erklære mig enig med fru Pia Kjærsgaard. Hvis problemet bare var, at fru Pia Kjærsgaard kom med forkerte tal og forkerte oplysninger i udlændingebatten, ville der ikke være noget stort problem. Det ville faktisk være et meget lille problem og til at overse, det er jeg fuldstændig enig med fru Pia Kjærsgaard i. Men problemet er jo, at det er meget mere udbredt. Vi fik for nylig en rapport fra Rigspolitiet om bandekriminalitet, hvor man simpelt hen løj om andengenerationsindvandreres andel af bandekriminaliteten i Danmark. Det var simpelt hen løgn, det, der stod, og synes fru Dorte Bennedsen ikke, det er mere relevant at tage afstand fra Rigspolitiets løgne om bandekriminalitet og indvandrere end at tage afstand fra fru Pia Kjærsgaard? Det synes jeg i hvert fald.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal blankt erkende, at fru Dorte Bennedsen bestemt ikke kan have kompetence med hensyn til, hvor mange ministre regeringen stiller op med, når den præsenterer en rapport, og det skal jeg heller ikke gøre til hovednummeret her i debatten.

Men fru Dorte Bennedsen var selv meget optaget af det billede, der bliver tegnet af problemerne med de etniske unge på området her, og i den forbindelse synes jeg trods alt, det er bemærkelsesværdigt, at der var otte ministre til stede. De tre præsenterede rapporten, men der

var otte ministre til stede i går. Man skulle næsten tro, landet simpelt hen var på afgrundens rand, når sådan noget sker. Det er ikke hver dag, en rapport bliver fremlagt af regeringen med deltagelse af otte ministre, og det er det, jeg synes er helt ude af proportioner, og at regeringen derved bidrager til det billede, som fru Dorte Bennedsen ikke bryder sig om.

Med hensyn til administrationspraksis er det jo det, debatten handler om, og når jeg synes, det er interessant, er det, fordi den kritik, som især hr. Peter Duetoft og hr. Jørgen Estrup har rejst mod Udlændingestyrelsen siden i sommer, jo har gået på, at administrationspraksis var helt af lave. Jeg vil godt høre, om fru Dorte Bennedsen er enig i, at den er det.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge den socialdemokratiske ordfører eller indenrigsministeren, eller hvem der kan svare på det spørgsmål, fru Pia Kjærsgaard stillede lidt tidligere i dag: Hvis det er sådan, at en dansker, der får bistandshjælp, yder et stykke arbejde, får vedkommende så lov til at få de penge eller ej?

Svaret er jo helt klart, at i dag vil der blive trukket i bistandshjælpen, og derefter er spørgsmålet til regeringen, om man efter indførelsen af integrationsydelsen vil være i den situation som udlænding i Danmark, at man fremover får lov til at beholde de penge, man får for et stykke arbejde, eller om de penge vil blive fratrukket ydelsen. Indtil nu har det været svært at få regeringen til at svare, og det er meget relevant at spørge enten indenrigsministeren eller den socialdemokratiske ordfører: Vil de penge, man som udlænding får for et stykke arbejde, fremover blive fratrukket, eller vil de ikke blive fratrukket?

Så vil jeg også godt spørge regeringen . . .

Formanden:

Det er der desværre ikke tid til i denne omgang. Taletiden er slut.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil godt sige tak til hr. Søren Søndergaard, fordi han gentog spørgsmålet om administration. Man får mange spørgsmål, og man kan ikke nå at besvare dem alle.

Jeg vil gerne sige, at den holdning, der har været givet udtryk for i sommer og det tidlige efterår, hvor der er blevet sagt ord, som at

Udlændingestyrelsens folk var fremmedfjendske og negative og andre slige, smukke betragtninger, deler vi ikke. Embedsmændene gør deres arbejde efter de retningslinjer, de får, og de gør det så godt, de kan. Det er klart, at i visumbehandlingen, hvor der skal behandles mere end 100.000 ansøgninger om året, kan der ske svipsere. Det bør der ikke gøre, men det gør der, men generelt at klandre embedsmænd på den måde, det er sket i sommer, er vi dybt uenige i.

Så med hensyn til politiets rapport: Jeg bruger ikke lige hr. Søren Søndergaards sprogbrug, men jeg vil gerne sige, at i det omfang, jeg har hørt – og jeg har hørt om to tilfælde – at rapporten ikke skulle være korrekt – synes jeg, det er dybt, dybt beklageligt, og hr. Søren Søndergaard ved også udmærket godt, at der er stillet spørgsmål om det i Retsudvalget. Så langt kan jeg være enig, men jeg bruger ikke ord som løgn, og hvad det ellers var, hr. Søren Søndergaard sagde. Men jeg synes, det er dybt beklageligt, og jeg synes, vi har behov for en tilbage melding om, hvor langt den rapport holder.

Til hr. Sjursen vedrørende ministres antal: Nej. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på at rapporten – som hr. Sjursen er lige ved at gøre til en rapport om etniske unge – er en handlingsplan om utilpassede unge. Der er også mange med ren dansk baggrund, der hører til den gruppe, og det er her, der skal sættes ind.

Til hr. Skaarup: Det er rigtigt, at folk på bistansthjælp skæres krone for krone i forhold til det, de måtte tjene, og er man i aktivering, må man beholde 10 kr. i timen. Jeg sagde før, at der er taget principbeslutning om, at integrationsydelsen skal op på bistandsniveau, og så skal loven udarbejdes, og så vil der blive taget stilling til disse spørgsmål. Det kan hr. Skaarup være ganske tryk ved.

(Kort bemærkning).

Indenrigsministeren (Thorild Simonsen): Jeg vil gerne sige til fru Pia Kjærsgaard og hr. Peter Skaarup, at den måde, vi lavede introduktionsydelsen på, var sådan, at der var et særligt incitament til at gå i arbejde, såfremt man havde erholdt den ydelse i 3 år.

Men da dels internationale organisationer og dels mange borgmestre mente, det var nødvendigt, for at de kunne klare sig, at man gik op på kontanthjælpen, så er man nødt til at få lavet den del af introduktionen, så det helt er i overensstemmelse med, hvad bistanstklienter får,

ikke fordi jeg synes, at det er rimeligt at sammenligne bistanstklienter og folk, der er på vej til at lære at blive danske statsborgere. Men sådan spiller klaveret ikke. Det bliver helt det samme.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er også til fru Dorte Bennedsen: Jeg talte i går med en, som var på SU. Han havde 3.420 kr. om måneden, der var så boligydelse og sådan noget indregnet. Når han trak sine faktiske udgifter fra til bøger osv., endte det med, at han havde 1.050 kr.

Så ved jeg godt, at det umiddelbare svar kunne være, at så kan man bare gå ud og tage noget arbejde. Men hvordan hænger det sammen med, at regeringen også melder ud, at de studerende skal have tid til deres studier, så de ikke skal hænge på arbejdspladserne? De skal bruge deres tid på at studere, sådan at samfundet kan få gavn af dem senere. Hvordan passer det ind i det her, og har man helt glemt den gruppe?

Det, man opnår ved at fjerne integrationsydelsen, er det ikke rent faktisk, at i stedet for at man giver incitament til, at folk kan blive aktive, så opnår man nu, at de bliver totalt passive, inaktive, og at man får større sociale problemer?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

En ting har vi jo i al fald lært af sommerens debat, og det er, at det vigtigt, hvilke signaler der sendes fra Folketinget. Og vi kan sikkert bruge lang tid på at diskutere, hvem der er skyld i hvad. Det skal jeg så ikke gøre i dag, men blot spørge den socialdemokratiske ordfører: Er det ikke vigtigt, at der i dag bliver udsendt et signal om, at der var problemer med skønnene i Udlændingestyrelsen, at en række af de situationer omkring dansk-udlandske ægteskaber, omkring visumansøgninger til Danmark, omkring visumansøgninger til Danmark, var uacceptable, og at vi nu har lavet nogle notater, der klargør og retter på den administration, og at det derfor er vigtigt, at man også følger efter i systemet og lever op til det, der ligger i de notater, som regeringen har spillet ud med.

Er det ikke farligt i dag at forsøge at sige, at det var ligesom noget, der skulle være; det bør ikke være der, men sådan noget kan altid ske?

Jeg vil gerne bede den socialdemokratiske ordfører herfra bekræfte, at en række af de eksempler, der blev fremvist, var urimelige, og at reglerne nu er klargjort og rettet til, så det forhåbentlig ikke kan ske igen. Jeg mener, at både embedsværket og den politiske debat har godt af, at Socialdemokratiet står ved det, de nu har gjort de sidste 14 dage.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg er enig med fru Dorte Bennedsen i, at embedsmænd i Udlændingestyrelsen ikke foretager de politiske skøn efter egen formening. Men det, der har været problemet, er, at vi har en lov, som er meget åben, som overlader meget til skøn, og dermed også, at embedsmændene rent faktisk skal følge en hel masse af de udtalelser og politiske retningslinjer, der kommer ud over loven fra Folketinget, at det har været problemet, plus også de retningslinjer, der kommer fra indenrigsministeren.

Så spørgsmålet til fru Dorte Bennedsen er egentlig: Er fru Dorte Bennedsen tilfreds med de politiske retningslinjer? For der har jo i dem klart ligget en opstramning til embedsmændene, som har gjort, at de har lavet de mange bureaukratiske skøn.

Så synes jeg også, det kunne være spændende at høre, om fru Dorte Bennedsen faktisk mener, at det er tilstrækkeligt at rette op på administrationen. Dansk Flygtningehjælp er nu lige kommet med en hvidbog, som klart påpeger en hel masse forhold, hvor der ligger både nogle retningslinjer i loven til skøn, og også nogle konkrete ting, hvor der er problemer i selve loven.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til hr. Christian Hansen: Integrationsydelsen fjernes ikke. Integrationsydelsens beløb forhøjes fra det nuværende op til, hvad der er parallelt med bistandsydelsen, men den er stadig væk givet som en integrationsydelse.

Og det er der god ræson i, for det betyder, at de mennesker, der får den, i højere grad kan eksistere for det beløb, de så får, uden at gå ud og søge om anden bistand. Og det betyder, at kommunerne ikke fremover belastes på deres sociale budgetter.

Vi har fra starten sagt, at integrationsloven var en statslig udgift og ikke en kommunal udgift, og her går man ind og siger: Virkeligheden

har vist, at kommunerne har brugt mange penge over socialbudgetterne; det er ikke rimeligt, og det ændrer vi så på.

Til hr. Peter Duetoft: Jo, jeg vil medgive så meget, at det er utrolig vigtigt – det kommer jeg også ind på i den næste debat, vi skal have – at følge med på det her område, så vi sikrer, at vi ikke stivner på et felt, der er i bevægelse og udvikling. Derfor er vi også godt tilfreds med de ændringer, som ministeren har besluttet sig for her i dette efterår. Det er en proces, der skal fortsætte. Vi skal med jævne mellemrum se, om vores håndværk passer til den virkelighed, det skal passe ind i. Det er en løbende proces, men den bør ikke føre til, at man skælder ud og klandrer konkrete mennesker, for vi har alle en forpligtelse til at følge med i det.

Til hr. Knud Erik Hansen: Ja, det er en lov med en del skøn i, men problemet er, at al lovgivning, der handler om mennesker, er nødt til at have skøn i sig, fordi mennesker har den kedelige karakter, og deres skæbne har den kedelige karakter, at de ikke passer ind i en facitliste med sådan firkantede kvadrater, og hvis vi skulle lave en lovgivning, hvor der ikke var skøn, så måtte det blive enten en lovgivning, der åbnede totalt op eller blev ekstremt restriktiv. Derfor er der nødt til at være et vist omfang af skøn i det.

Formanden:

Ja, vi har endnu fire korte bemærkninger, og det er min agt ret hurtigt at afslutte i denne omgang. Vi har også en række ordførere, der skal på talerstolen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, at høre på, hvad ministrene og den socialdemokratiske ordfører siger her i Folketingssalen i dag, er da lige til at blive forvirret af.

Den socialdemokratiske ordfører, fru Dorte Bennedsen, sagde, at det her med fratæk af penge henholdsvis fra danskere og udlændinge ville man tage stilling til, når loven blev forelagt Folketinget. Men indenrigsministeren sagde for et øjeblik siden, at det bliver helt det samme for bistandsklienter og folk på integrationsydelse.

Altså har man en afklaring inden for regeringen eller ej? Det er meget, meget svært at vide som folketingsmedlem, hvor regeringen egentlig står her, og derfor synes jeg, at det ville være rimeligt, at ministeren eller den socialdemokratiske ordfører eller statsministeren skærer ud i

pap over for Folketinget og den undrende omverden: Hvor er det egentlig, regeringen står henne? Er det sådan, man mener, at der skal trækkes i den her bistandshjælp eller integrationsydelse, eller hvad man nu vil kalde det, for udlændinge, eller skal der ikke trækkes?

Det svar må vi dog kunne få fra den regering, der selv har sagt, at de ville komme med forslaget om at ændre integrationsydelsen.

Og så vil jeg godt spørge, om det også kan bekræftes, at ændringen vil koste Danmark, danske skatteydere, 150 mio. kr. Er det regnestykket, at det koster det danske samfund 150 mio. kr. at sætte den her integrationsydelse op nu? Det synes jeg også vi godt kunne få et bekræftende eller afkræftende svar på.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard, og det er sidste omgang.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil sige til fru Dorte Bennedsen, at ja, det var meget beklageligt med Rigspolitiets fejlagtige rapport om gadebänder, som overdrev andengenerationsindvandrerens andel af gadebåndekriminaliteten. Det var meget beklageligt.

Det var også beklageligt, fordi den blev jo brugt i åbningsdebatten lige præcis af Dansk Folkeparti, som kunne stå heroppe og vifte med den som et sandhedsdokument, hvad den ikke var. Den blev altså brugt, og det illustrerer jo efter Enhedslistens opfattelse, hvad der er problemet.

Problemet er ikke generelt det danske folk. Problemet er ikke generelt pressen. Nej det, der er det egentlige problem, er den nålestribede racisme. Det er alle de pæne mennesker med deres meget pæne stillinger og vellønnede stillinger, som er fuldstændig ude af stand til at sige flygtninge og indvandrere uden samtidig at sige kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Allerførst skal jeg beklage, at jeg har misforstået præsentationen af rapporten i går om de utilpassede unge. Der var kun tre ministre til stede, der var otte i udvalget. Der opstod en misforståelse. Jeg prøvede at tjekke oplysningerne lige før, men det tager jeg fuldstændig på min kappe.

Det ændrer nu alligevel ikke, synes jeg, ved selve billedet i forbindelse med præsentationen af rapporten, og heller ikke ved, at rapporten netop blev præsenteret dagen før, vi skulle have det, der blev kaldt den store udlændingedebat.

Men ret skal være ret i den her sammenhæng også.

Så vil jeg godt i forhold til fru Dorte Bennedsen og diskussionen omkring administrationspraksis sige, at jeg er fuldstændig enig i, at Udlændingestyrelsen og dens embedsmænd kan man ikke kritisere for at have administreret forkert. Jeg synes i det hele taget, at den kritik, der fra tid til anden har været rettet mod Udlændingestyrelsen i den forbindelse, har været meget kritisabel, fordi administrationspraksis jo på ingen måde er et spørgsmål om elastik i metermål. Sådan fungerer tingene ikke. Der administreres på baggrund af en lov, på baggrund af forarbejder osv. Det synes jeg er vigtigt at holde fast i. Men så meget desto mere synes jeg, der er grund til også at spørge fru Dorte Bennedsen, om det så ikke er værd også at se på selve lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til hr. Peter Skaarup vil jeg sige: Der er ikke nogen modstrid mellem det, indenrigsministeren sagde, og det, jeg sagde.

Men hr. Peter Skaarup er måske vidende om, at jeg er ikke minister, det er ikke mig, der sidder og udarbejder forslagene. Beslutningen om ændringen af integrationsydelsen blev taget i forgårs på baggrund af den første delrapport, delanalyse, og så skal der altså også lige udarbejdes lovforslag. Derfor udtrykte jeg mig, som jeg gjorde. Jeg er totalt enig i det, indenrigsministeren sagde.

Og så om pengene: Ja, det tal, jeg har fået oplyst, er, at det vil koste ca. 150 mio. kr. Og nu ved jeg godt, at så vil hr. Peter Skaarup gå ud og bruge det og sige: »Ih, og det koster det.«

Men så vil jeg bede hr. Peter Skaarup om også at føje til: Men det betyder også, at kommunerne ikke belastes på deres socialbudgetter. Så sagt på en anden måde, hvis man ser på det totale samfundsregnskab, er det her jo ikke 150 millioner nye kroner, det er 150 millioner kroner, der kommer, fordi vi har konstateret, at de pågældende ikke kunne leve af integrationsydelsen, og derfor var kommunerne nødt til at give ekstra ydelser. Nu får de, hvad der svarer

til bistandshjælp, og derved vil behovet for ekstraindele falde dramatisk.

Jeg har ikke mange illusioner om, at Dansk Folkeparti også vil tage den tilføjelse med, for den passer jo nok ikke helt ind i deres billede.

Så kan jeg til hr. Jann Sjursen sige, at jeg forstår, at han har fået bilagt tal/personproblemet med regeringen. Jeg kan kun sige, at ja, man kan diskutere, om man skal lægge en rapport frem på den manér eller ikke den manér, det er igen noget, jeg ikke vil blande mig i.

Jeg synes, at det dér ungdomsproblem er et vigtigt problem at tage sig af, for vi skal også have den forebyggende indsats, vi skal have forhindret, at nye unge kommer ind i de problemer. Det var jo det, regeringen allerede tog fat på – var det i foråret 1997 – da vi vedtog den såkaldte voldspakke med en række indsatser; det er en meget vigtig forebyggende indsats at gøre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg kan forstå, at man har diskuteret meget frem og tilbage omkring indenrigsministerens første udmelding om, hvordan integrationsydelsen skal se ud, i øvrigt på baggrund af en konstatering, man foretager allerede efter 3 måneder, og det fremgår jo klart og tydeligt af redegørelsen, at det er på et alt for tyndt grundlag, den undersøgelse er blevet foretaget. Redegørelsen er fyldt med en række forbehold, så derfor er det alt for tidligt, man overhovedet træffer nogle beslutninger. Men som fru Dorte Bennedsen sagde, så skal integrationsydelsen op på samme niveau som kontanthjælpen, således at det er muligt at leve af den.

Se, så er mit spørgsmål til Socialdemokratiets ordfører: Hvordan kan det lade sig gøre, at folkepensionister kan leve for et beløb, der er lavere end integrationsydelsen? Hvordan kan det lade sig gøre, at de, der er på den laveste førtidspensionssats, kan leve af en ydelse, der er lavere end integrationsydelsen? Hvordan kan det lade sig gøre, at unge studerende, der er på SU, kan leve af en ydelse, der er lavere end den nuværende integrationsydelse?

Hvis det her skal holde stik, burde Socialdemokratiet så ikke også foreslå, at disse tre sats er bliver forhøjet op til kontanthjælpsniveauet? Eller hvor er det, man vil hen? Er det kun lige den her gruppe, man vil gøre noget for, eller er det i det hele taget?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nu er det ikke her, man skal snakke om universiteterne og almindelig administration af politisk lovgivning.

Det er da givet, at der i en lovgivning skal være skøn, fordi vi kan ikke lovgive om alt, men det var ikke det, jeg spurgte fru Dorte Bennedsen om. Jeg spurgte rent faktisk om politisk stillingtagen til, om de retningslinjer, der lå i vores lovgivning, i bemærkninger, i hele processen omkring udlændingeloven, var korrekte, om de retningslinjer, som administrationen havde, var gode nok, om de så ikke i virkeligheden var grunden til en administration, som var hård og bureaukratisk og helt unødvendig.

Jeg vil godt nævne: Mener fru Dorte Bennedsen, at det er rimeligt, at mennesker, fordi de godt vil giftes, så må den ene part rejse unødvendigt til udlandet bare for at få lov til at indsende en ansøgning? Det ligger faktisk som retningslinje i loven, kun undtagelsesvis kan man fravige det.

Mener fru Dorte Bennedsen, at det er rigtigt, at nogle kan vente 9½ år på at få lov til at blive familiesammenført?

Mener fru Dorte Bennedsen, at det er rigtigt, at vi har en praksis med humanitær opholdstilladelse, som er så restriktiv, at man skal være meget syg for overhovedet at få lov til at komme ind i landet? Hvor mange børn f.eks. kommer i klemme, fordi familier med blandede ægteskaber bliver adskilt?

Er det rigtige retningslinjer? Det er vores politiske ansvar at tage stilling til det, og det er det, man administrerer efter.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Svaret på, hvordan en studerende på SU skulle kunne leve for 1.050 kr. fremover, kan vi så ikke få frem her. Det kan jeg godt forstå. Det ville være en lidt pinlig redegørelse på nuværende tidspunkt.

Jeg vil godt lige citere noget fra Jyllands-Posten: »Vi, der sidder tæt på flygtninge, kan se, at det nu bliver sværere at få dem i arbejde. Der er jo ikke længere nogen motivation, og jeg frygter, at de blot sætter sig i deres sofaer og venter på, at der kommer en månedscheck.«

Kunne fru Dorte Bennedsen forestille sig, at det var en socialdemokratisk borgmester, der har udtalt dette?

Formanden:

Så er det fru Dorte Bennedsen, og så har jeg på min liste hr. Peter Skaarup, hr. Peter Duetoft og fru Inge Refshauge. Og så regner jeg med, at vi kan afslutte de korte bemærkninger i denne omgang, og jeg har under alle omstændigheder lukket for nye debatdeltagere i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Diskussionen om ydelser til forskellige personer, folkepension, SU, førtidspension osv., har været endevendt i forbindelse med denne lovgivning. Og i dag, hvor det er interessant at se, hvad skal der ske fremover, synes jeg ikke, jeg vil bruge tid på den. Vi har redegjort for det. Det her er ikke sammenlignelige grupper osv., osv.

Hr. Knud Erik Hansen spørger, om lovgivningen er i orden. Det er vist det, man kalder et retorisk spørgsmål til et menneske og et parti, der har stemt for lovgivningen.

Når hr. Knud Erik Hansen tager de konkrete ting op, ansøgninger fra udlandet, humanitær opholdstilladelse, så er det jo lige præcis nogle af de punkter, hvor indenrigsministeren har meddelt, at han ændrer på praksis.

Der bliver mulighed for ikke at skulle til udlandet og søge i visse tilfælde, men at kunne søge herfra. Der bliver en bredere anvendelse af humanitær opholdstilladelse, hvor det ikke kun skal være livstruende sygdom osv., osv. Det er jo netop nogle af de punkter.

Og når man siger, er det rimeligt, at der skal ventes ½ år på familiesammenføring. Ja, men der er jo nogle ting, der skal undersøges i disse sammenhænge. Det er ikke min opgave at gå ned i konkrete enkeltsager, men at ikke alt skal gøres fra den ene uge til den næste, har jeg en vis forståelse for, for der er faktisk nogle undersøgelser, der skal foretages. Det er klart, at tiden skal være så kort som overhovedet muligt, og det er jeg ret sikker på, at det også er den vej, man går i Udlændingestyrelsen.

Og så spørgsmålet fra hr. Christian H. Hansen, om udlændinge vil sætte sig på en stol og bare vente på en ugentlig check. Jeg må sige, det jeg hører fra de flygtninge, der kommer hertil, det er: Bare vi dog kunne få et job og være med til at bidrage til det samfund, vi er kommet til, og som har taget imod os.

Jeg skal ikke udtale mig om, hvem der har lavet det der. Jeg kan høre på hr. Christian H. Hansen, at han synes, han har en mægtig god

fidus, så jeg vil da gerne sige, jeg tror, han mener, at det er hveranden socialdemokratiske borgmester. Det synes jeg ikke synspunktet bliver rigtigere af.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu har jeg været heroppe på talerstolen et par gange, og efter jeg har været heroppe, har jeg sat mig ned og lyttet lidt til, hvad regeringen egentlig sagde til det her spørgsmål om forskellen mellem bistandsklienter eller ligheden mellem bistandsklienter og modtagere af integrationsydelse. Jeg har stadig væk ikke hørt regeringens svar på, om det bliver sådan, at der bliver en forskelsbehandling, eller det bliver på samme måde, hvad angår folk, der er på integrationsydelse, og folk der i dag er på kontanthjælp.

Altså må jeg så gentage spørgsmålet én gang til: Er det regeringens opfattelse, når man fremlægger forslag i Folketinget over for os, at man kan fratække det beløb i integrationsydelsen, eller man ikke kan fratække det beløb i integrationsydelsen, som man arbejder for?

I de meldinger, man har hørt indtil nu fra regeringen, er det sådan, at man får lov til at optjene et beløb ved siden af integrationsydelsen, men det kan danskere ikke tilsvarende få lov til. Så må jeg endnu en gang sige, at hvis det bliver på den måde, er det igen en forskelsbehandling. Så er det igen sådan, at flygtninge altid kan få, hvorimod folkepensionisten, der gerne vil tjene nogle penge ved siden af eller gerne vil have nogle penge fra kommunen, ikke kan få.

Det er jo faktisk det argument, fru Dorte Bennedsen bruger, at flygtninge har man fået besked om ude i kommunerne, at dem er man nødt til at give ekstra penge, og derfor har man nu indført denne her kontanthjælpssats.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg undrer mig over, at fru Dorte Bennedsen stiltiende accepterer hr. Jann Sjursens påstand om, at den administration og de problemer, vi har set i sommer, skyldes noget, der står i loven eller dens forarbejder.

Jeg må da i stilfærdighed spørge fru Dorte Bennedsen: Hvis den tankegang, som hr. Jann Sjursen kommer med, er rigtig, og som fru Bennedsen ikke tog afstand fra, hvor i lovens forarbejder eller i loven står der, at ægteskab eller ægteskabslignende forhold skal defineres

som noget, hvor man skal sidde og holde hinanden i hånden 24 timer i døgnet?

Jeg tænker selvfølgelig på den mest berømte af sagerne, nemlig Thyborønsagen, hvor fiskeren, der var ude 3 eller 4 dage om ugen, ikke kunne have en udenlandsk kone. Hun skulle sendes ud af landet. Og lad være at komme og sige, at nu har Udlændingestyrelsen rettet det. Der var jo andre sager, der lignede den. Og der er jo en lang forhistorie dér.

Men hvor i forarbejderne og hvor i loven stod det, at ægteskab eller ægteskabslignende forhold skulle defineres på den måde? Er det ikke et godt eksempel på, at det netop ikke er loven, men at det er skønnene i administrationen, som har haft behov for at blive justeret en lille smule. Og dermed at hr. Jann Sjørnsen ikke har ret i, at det her drejer sig om lovændringer, men at det i virkeligheden drejer sig om det, regeringen også har gjort sammen med andre, nemlig at rette administrationen til?

Formanden:

Fru Inge Refshauge og derefter fru Dorte Bennedsen, og så regner jeg med, vi kan komme videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Inge Refshauge (DF):

Ja, nu siger fru Dorte Bennedsen godt nok, at de 150 mio. kr. ikke kommer til at belaste kommunerne. De penge kommer fra staten. Mig bekendt kommer pengene ét sted fra: fra skatteydernes lommer. Så i sidste ende er det igen den arbejdende befolkning, der bliver bedt til kassen.

På alle andre områder her i samfundet svinges sparekniven, men ikke på udlændingeområdet. Giver det da slet ikke nogen grund til eftertanke?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Endnu en gang om niveauet mellem de to: Vi har integrationsydelsemodtagere, og vi har bistandshjælpsmodtagere. Der er meget store forskelle i dag, for der stilles langt større krav til modtagerne af integrationsydelsen, end der gør til modtagerne af bistandsydelsen, skal hr. Skaarup lige notere sig.

Det er klart, at det her problem om afkortning, selvfølgelig skal løses på en rimelig og ordentlig måde, og det bliver det også. Men jeg

vil bare gentage: Beslutningen blev taget i forårs, og jeg står ikke med – om jeg så må sige – en løsning på, hvordan den skal være. Men den bliver der, og hr. Peter Skaarup får den i god tid, inden han eventuelt skal debattere den ved en førstebehandling.

Nej, der står ikke nogen steder, at ægteskab skal defineres sådan. Det ved hr. Peter Duetoft også udmærket godt, og hr. Peter Duetoft ved også godt, at om Thyborønsagen har man sagt: Undskyld, det var en bommert, det var forkert. Nu signalerer hr. Peter Duetoft til mig, at der kunne være andre sager. Ja, jeg er fuldstændig overbevist om, det ved hr. Peter Duetoft også, at det bliver der taget hånd om i Udlændingestyrelsen.

Vi har faktisk fået en redegørelse om, at Udlændingestyrelsen vil sætte en intensiv virksomhed i gang over for deres ansatte. Som sagt, de behandler 100.000 sager om året, og det er klart, der trænges til et brush up blandt dem. Det er alt sammen sat i værk, så jo, der er behov for reguleringer en gang imellem, det er jo det, jeg har givet udtryk for her. Det er det, ministeren har gjort her i efteråret – gået det igennem bl.a. på foranledning af, at hr. Duetoft rejste nogle problemer i sommer. Det er nyttigt, og det skal gøres med jævne mellemrum, så vi sikrer os, at tingene ikke stivner i en fast skabelon.

Til fru Inge Refshauge: Pengene – og jeg sagde det før – pengene er ikke 150 nye millioner. En del af dem har været anvendt hidtil i kommunerne som sociale ydelser. Det slipper kommunerne nu for.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg hørte, hr. Peter Skaarup sagde, han lyttede meget efter, hvad der blev sagt fra denne talerstol. Nu prøver jeg så én gang mere angående kontanthjælp og introduktionsydelse.

Når man gør det billede op, at en på kontanthjælp har haft et arbejde af samme art og samme størrelse og samme penge som en på introduktion, så vil bundlinjen, når man gør det op, være præcis den samme. Det er sådan et forslag, jeg vil fremsætte, og det mener jeg, jeg sagde for en 10-20 minutter siden. Der bliver ingen forskel imellem en, der er på bistandshjælp og en, der er på introduktion, såfremt de tager et arbejde. Heller ikke, hvis de ikke tager et arbejde. Nu må man jo forudse alle mulige misforståelser. Ingen forskel. Er det ikke klart nok?

Formanden:

Hr. Peter Duetoft, sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg kan ikke forstå, at det er så svært for fru Dorte Bennedsen at få det sagt, men jeg prøver så en sidste gang: Er det ikke korrekt, at af det par hundrede sager, der blev fremlagt, kunne langt de fleste sager have en ændret afgørelse inden for den nuværende lov, og er der ingen steder i de sager, hvor der som baggrund kunne bruges, at der i lovtæksten eller i forarbejderne stod sådan eller sådan, men at skønnene enten kunne være et ja eller et nej inden for den bestående lov, og hvor min kritik så var, at det var for ofte et nej, og det er det, regeringen har taget konsekvensen af?

Når det er vigtigt for mig, at fru Dorte Bennedsen siger det, er det netop for, at der ikke igen i administrationen skal komme påstanden: Vi følger bare loven, og vi gør bare sådan og sådan. Det har vi jo hørt i sommerens debat, og det har været en undskyldning for at fastholde nogle af de her skævheder. Det er vigtigt for mig, at hr. Jann Sjursen ikke har ret i, at det kræver en lovændring, og det ville jeg så gerne bede om, at fru Dorte Bennedsen sagde. Men det kan være, at ordene er svære at sige.

Formanden:

Fru Dorte Bennedsen. Derefter er det min agt at gå videre i ordførerrækken.

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Peter Duetoft kan ikke forstå, at det er så svært for mig at få sagt osv. Det kan jeg godt fortælle hr. Peter Duetoft, hvorfor det er. Det er fordi, jeg har været ganske rystet over den voldsomme kritik, der blev rettet mod embedsmænd, ikke mindst i Udlændingestyrelsen. Jeg kan godt være enig i, at det er skøn inden for loven. Der trænges ikke til lovændringer her, det har ministeren også givet udtryk for, det er jeg helt enig i, det er skøn indenfor. Thyborønsagen synes jeg ikke var fiks, og man kunne også nævne andre, men når jeg har været tilbageholdende, så er det lige præcis, fordi jeg ikke vil deltage i den hetz, som har kørt mod embedsmænd.

Så uanset jeg i hvert fald et stykke hen ad vejen er meget enig med hr. Peter Duetoft, så kan hr. Peter Duetoft takke sig selv, med de meget barske ord, der kom i sommer. Nu kan jeg så

ikke huske, om det var hr. Peter Duetoft eller hr. Jørgen Estrup, der kom med de meget, meget, meget barske ord i sommer, som gjorde, at jeg tænkte: Det der, det synes jeg er over grænsen, og det vil jeg ikke deltage i.

Formanden:

Fru Birthe Rønn Hornbech som ordfører.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Efter vor opfattelse – efter vi har observeret de senere dages begivenheder – har regeringens integrationspolitik nu spillet totalt fallit, og regeringen har åbenbart selv indset det.

Indenrigsministerens hovsa-udmelding om en forhøjet integrationsydelse viser, at regeringen har givet totalt op. Det er uden saglig begrundelse et knæfald for det radikale bagland. Vi kan lige så godt få det sagt, som det er. Men hvad der er meget værre, regeringen har yderligere lagt gift ud for forholdet mellem danske og udlændinge.

For et år siden forsikrede regeringen, at integrationsloven ville være med til at tilskynde udlændinge til at integrere sig og selv finde arbejde. Den målsætning har regeringen nu totalt opgivet, og det til trods for, at arbejde er den allerbedste vej til integration.

Regeringen har selv meldt ud, at den er parat til at afsætte et kæmpe millionbeløb, for at udlændinge kan få bedre økonomiske muligheder. I forvejen forsikrede indenrigsministeren sidste år, at udlændinge skulle have mulighed for at få alle mulige ydelser, det fremgår også af integrationsloven, og det fremgik, at udlændinge, der sikres arbejde, skulle stilles bedre end danske kontanthjælpsmodtagere.

Uanset hvad ministeren forsikrer om i dag, så er det vores opfattelse, at nu bliver fortrinsretten for udlændinge endnu større. Det bliver en positiv særbehandling, og vi kan også se, at den bekymring deles af ministerens egne partifæller, der udtaler sig til pressen. Det bliver altså en diskrimination af bl.a. danske kontanthjælpsmodtagere og pensionister, og det er en politik, vi stærkt må tage afstand fra i Venstre. Det er at gå den helt forkerte vej. Tværtimod skal der stilles langt større krav til udlændinge.

Vi foreslår, at der stilles betingelser for familiesammenføringer, så en herboende udlænding, der ønsker at gifte sig med en anden udlænding, der kommer udenlands fra, for at få familiesammenføring skal skaffe en passende bolig. Vi foreslår også, at det skal være hoved-

reglen, at udlændinge kun kan blive familie-sammenført med andre udlændinge, der kommer udenlands fra, hvis der på forhånd er skaffet arbejde til den, der ønsker at blive familie-sammenført.

Indenrigsministeren påstår, at han har lyttet til en række borgmestre, inden han kom med sin ændring. Venstre foreslår, at indenrigsministeren lytter til sin partifælle, borgmesteren i Ishøj, borgmester Per Madsen, der jo taler af erfaring, og som har dokumenteret, at indvandrerstoppet udhules, fordi indvandrere i anden og tredje generation fortsætter med at lade sig familiesammenføre ved arrangeret ægteskab med landsmænd fra hjemlandet frem for at gifte sig med personer, der befinder sig her i landet.

Den udvikling kan ganske enkelt ikke fortsætte. Det er en utilstedelig omgåelse af indvandrerstoppet, og det er ganske umuligt at blive ved med at integrere de mange nye udlændinge. Desuden er det helt uforståeligt for os i Venstre, at ligestillingskvinderne på venstrefløjnen ikke for længst har lagt afstand til arrangerede ægteskaber.

Vi foreslår, at såfremt f.eks. en tyrk fra Tyrkiet ønsker at gifte sig med en tyrk fra Tyrkiet, så må en sådan familiesammenføring finde sted i Tyrkiet, hvor tilknytningen er størst. Integration er for Venstre, at udlændinge, der selv har valgt Danmark som deres nye fædreland, også selv lægger sig i selen for at tilpasse sig danske normer.

Forældre har ansvaret for, at deres børn bliver integreret. Løsningen er, at de omgås danske børn i stedet for at isoleres i egne skoler. Heldigvis har da langt de fleste forældre forståelse for det.

Vi forlanger ganske enkelt, at de, der vil bo i Danmark, lever op til et benhårdt krav om at lære ordentligt dansk med det samme. Til gengæld forventer vi så også, at danske arbejdsgivere og fagbevægelsen er langt mere opmærksom på de mange ressourcer, som vore udenlandske medborgere besidder.

Vi ønsker en debat om integration på grundlag af vort frihedssyn. Enhver må selvfølgelig gå klædt som han eller hun vil. Til gengæld følger der altså af aftalefriheden, at enhver arbejdsgiver skal have frihed til selv at fastsætte, hvilke kvalifikationer han ønsker af en ansat, og til at stille eventuelle krav om et uniformsreglement.

På samme måde bestemmer danskere og udlændinge naturligvis selv, hvad de vil spise,

men kommunerne skal ikke være forpligtet til at betale for kød, der er slagtet eller tilberedt efter særlige religiøse ritualer. De, der i modsætning til, hvad der følger af dansk kristendom og dansk tradition, tillægger tilberedning af mad en religiøs betydning, skal ikke kunne kræve særbehandling på offentlige institutioner.

Danske love skal hverken påbyde eller forbyde nogen at tilberede mad efter bestemte religiøse ritualer. Det må ske for egen regning, og vi kristne, der tager afstand fra denne ritualtvang, skal under ingen omstændigheder kunne tvinges til at indtage sådanne måltider.

Set ud fra et kristent synspunkt må det slås fast, at den tørklædetvang er vantrø, og vi vil ikke finde os i, at man som kristen ikke tør vedkende sig sin tro af angst for at blive kaldt racist. Det er meningstyranni og aldeles uliberal at ville tvinge danskerne til at have bestemte holdninger til udlændinge.

Vi skal ikke tvinges til at ændre dansk kristendom og kultur. Vi skal tværtimod i overensstemmelse med vores sindelag kunne fortsætte den frie debat og ikke blive ens. Det er ikke liberal politik at ophæve forskellene, men tværtimod at respektere forskellene.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Statsministeren og indenrigsministeren sagde det tydeligt med beskæftigelsestallene og arbejdsløshedstallene for indvandrere og efterkommere, at vi står over for kolossale udfordringer på arbejdsmarkedet, men også har nogle særdeles store muligheder i de kommende år.

Inden for rammerne af den aktive arbejdsmarkedspolitik gøres en massiv og målrettet indsats for at forbedre beskæftigelsen for etniske minoriteter. Vi har fra Arbejdsministeriets side beskrevet initiativerne i en redegørelse til Folketinget i maj måned i år.

Vi har rundtomkring i arbejdsmarkedsregionerne ansat etniske konsulenter, som vi satser på får skabt et netværk med tovholdere eller brobyggere i de enkelte virksomheder, så vi kan skabe en meget stærkere integrationsindsats på arbejdsmarkedet.

Hvad kan der i øvrigt gøres, for at udlændinge hurtigere kan vinde fodfæste? Ja, lad mig understrege med det samme, at jeg ikke har nogen pakkedløsning, men jeg har mulighed for, og jeg vil sørge for, at formidlings- og aktiveringsindsatsen fortsat er aktiv og opmærksom på denne udfordring.

Med hensyn til dansk-kvalifikationer har vi jo fra 1. januar i år sat ind med at styrke dansk-undervisningen af ledige med mangelfulde dansk-kundskaber. Der er derfor skabt sikkerhed for, at problemer affødt af mangelfulde dansk-kundskaber bliver varetaget i ledighedsperioden. Men vi skal dog passe på, at vi ikke overvurderer dansk-problemerne. Det kan let blive til en slags rituel tilkendegivelse, der dækker over en generel usikkerhed over for at ansætte etniske minoriteter.

Det er ikke kun de ledige udlændinges dansk-kvalifikationer, der skal forbedres. Det er også arbejdsmarkedets evne og vilje til at modtage flygtninge og indvandrere. Der er alt for mange eksempler på, at velkvalificerede udlændinge sorteres fra alene på grund af deres etniske baggrund, og der er en tilbageholdenhed hos danske virksomheder over for at ansætte personer med en anden etnisk baggrund, uanset om de er velkvalificerede. Det er derfor altafgørende, at parterne, både arbejdsgiverside og lønmodtagerside, inddrages og får et ansvar i indsatsen for at integrere personer med etnisk baggrund på arbejdsmarkedet.

Regeringen har derfor nedsat et partsudvalg om integration, og det er udvalgets opgave meget hurtigt at fremlægge en første delrapport med forslag og initiativer, der helt konkret kan bidrage til at forbedre integrationen af udlændinge på det danske arbejdsmarked. Forslagene skal indgå i regeringens videre arbejde med integration, bl.a. i det af regeringen nedsatte integrationsudvalg.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg forstår da så godt, at fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre gerne vil tage det der spørgsmål om integrationsydelsen op og gøre det til en konflikt mellem De Radikale og Socialdemokratiet. Det kan jeg helt fint forstå drilleriet i og lysten til.

Men hvis fru Birthe Rønn Hornbech havde læst de bilag, hun modtager i Retsudvalget, så ville hun have konstateret, at det for meget længe siden af indenrigsministeren blev sagt, at der var sket en evaluering af loven. Vi vil lave devalueringer på en række områder, og de rapporter vil komme, efterhånden som de foreligger, og giver det anledning – det var ikke mindst rapporten om integrationsydelsen – til ændringer, så vil vi foretage dem. Det er et løfte, der er givet for meget længe siden.

Det passer jo ikke rigtig fru Birthe Rønn Hornbech, for hun kom jo til at klumre sig ud af det der med integrationsloven sidste år. Det kan vi så lade ligge til en anden gang. Men det er et løfte, og det, regeringen gør her, er, at den lever op til det løfte, og det er vi godt tilfredse med.

Må jeg så sige én ting mere.

Jeg hørte fru Birthe Rønn Hornbech sige senere i sin tale, at tørklædetvangen er vantro, og at det er en kristen holdning. Så vil jeg gerne sige så skarpt og så stærkt, som jeg kan, at jeg vil gerne bede mig fritaget for, at fru Birthe Rønn Hornbech tager min kristendom til indtægt for sådanne synspunkter. Jeg synes, at fru Birthe Rønn Hornbech kan tale om sin egen kristendom og lade være med at tage hverken kristendommen generelt eller folkekirken til indtægt for den.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Fru Birthe Rønn Hornbech indledte med at sige, at regeringens integrationspolitik har spillet falit. Det synes jeg er noget af en markering, al den stund den integrationslovgivning, som vi har arbejdet på og nu har gennemført, jo kun har virket i knap et år.

Der er jo lige præcis i integrationslovgivningen lagt kraftig vægt på at sørge for, at de nye, som både er flygtninge og indvandrere – for første gang også indvandrere – der kommer under integrationsloven, animeres kraftigt til at komme ud på arbejdsmarkedet. Der er fra regeringens side lagt flere helt nye perspektiver ind i den integrationspolitik, end der har været før, også af de regeringer, som fru Birthe Rønn Hornbechs parti har været medlem af inden for de sidste 25 år.

Derfor vil jeg godt spørge, hvad det er, der egentlig menes, når fru Birthe Rønn Hornbech siger, at der skal stilles langt større krav til flygtningene.

Hvis vi nu glemmer alt om familiesammenføring, men kun går til den enkelte, almindelige flygtnings integrationsprogram ifølge den lovgivning, der nu foreligger på det her område, så vil jeg gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech helt konkret: Må vi godt få nogle eksempler på, hvor det er Venstre mener der strammes?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg manglede faktisk et klart svar fra fru Birthe Rønn Hornbech på, hvad man ville med inte-

grationsydelsen. Vil fru Birthe Rønn Hornbech være med til at ligestille danskere og flygtninge? Det kan vi jo godt gøre. Vi kan godt sige, at vi faktisk rent kontant ligestiller flygtninge med kontanthjælpsmodtagere og giver dem kontanthjælpen. Er det det, man ønsker, eller hvilket ærinde er fru Birthe Rønn Hornbech ude i?

Med hensyn til de arrangerede ægteskaber har jeg altså lidt svært ved at se de bemærkninger her i forhold til Venstres meget omtalte principper om frihed osv., når man bredt over én kam skyder på arrangerede ægteskaber i stedet for præcist at gå ind og sige: »Der, hvor vi har problemet, er, når det er tvang, og det vil vi altså ikke have.« Men at se arrangerede ægteskaber generelt som et problem, det er altså at male med den brede pensel.

Så ved jeg heller ikke, hvad det er for en holdning, man kører om omkring halalkød som noget meget principielt. Jeg har egentlig opfattet det, man gør udeomkring i daginstitutionerne, som en god, dansk tradition, hvis vi er forskellige kulturer, der skal leve sammen, nemlig at vi praktisk forsøger at finde en ordening, alle kan leve med.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg fastholder, at kristeligt set er det naturligvis udtryk for vantro, hvis man tror, man gør noget rigtigt i Vorherres øjne ved at tage et tørklæde på eller spise noget bestemt mad. Det står helt klart.

Jeg må så sige til fru Dorte Bennedsen med hensyn til integrationsydelsen, at det ikke er ret længe siden, fru Dorte Bennedsen selv stod heroppe og sagde, at det skulle laves om, fordi kommunerne havde brugt for mange penge på den sociale konto.

Når man så ved, at der i forvejen efter integrationsloven var mulighed for alle mulige ydelser, og man nu yderligere vil give flere muligheder, så fører det altså mig til at sige, at dette er forskelsbehandling. Jeg har selvfølgelig også mærket mig den store uro, der har været i den socialdemokratiske folketingsgruppe, og at fremtrædende medlemmer af Socialdemokratiet i avisen har udtalt bekymring for, at dette her ville medføre forskelsbehandling.

Så siger fru Dorte Bennedsen, vi klumrede os ud af integrationsloven. Vi klumrede os ikke ud af integrationsloven, men regeringen rendte fra et løfte om, at der skulle stilles nogle betingelser for familiesammenføring, og under stor ståhej måtte statsministeren slå i bordet. Så rendte

man fra løftet, og så var vi selvfølgelig ikke bundet af noget som helst. Jeg skal gerne nærmere gøre rede for, hvordan de forhandlinger fandt sted, og hvem der løj, og hvem der ikke løj, hvis det har nogen interesse.

Så spørger hr. Henrik Svane, hvad der menes med at stille større krav. Jamen problemet er jo, at vi fik en udlændingelov i 1983, hvorefter antallet af asylsøgere og indvandrere steg ganske fantastisk. Siden 1983 har jeg forsøgt at få en dialog om udlændingepolitikken og forsøgt at påpege de problemer, der var, forsøgt at få en diskussion, om ikke vi skulle stille krav. Jeg er blevet kaldt racist, og det ville man ikke snakke om. Det er det, jeg mener.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Fru Rønn Hornbech sagde i sin ordførertale, at regeringen ved at forhøje integrationsydelsen lægger gift ud for forholdet mellem danskere og udlændinge.

Det kan godt gælde nogle danskere, men det vil være ganske uretfærdigt at lade, som om det gælder danskerne.

Sådan er danskerne slet ikke, de er langt bedre. Så der må ikke generaliseres her. Danskerne er normalt fair og tolerante mennesker.

Desuden har indenrigsministeren ved at hæve integrationsydelsen nu afbødet, at Danmark internationalt skulle blive hængt ud for diskriminerende adfærd, og det skal han da have tak for.

Så skal jeg bare til sidst sige: Fru Dorte Bennedsen stod jo fast på, at fru Birthe Rønn Hornbech slog sig op og udtalte sig på kristenhedens vegne; det har hun selvfølgelig ikke noget mandat til. Hun har muligvis mandat til at tale på det liberale partis vegne, og hun understregede jo også, at hun havde et liberalt syn. Jeg skal minde om, at ordbogen, Nudansk Ordbog, kun kender et synonym for liberal, og det hedder frisindet. Og frisindet, det var fru Birthe Rønn Hornbechs tale eller holdning i hvert fald ikke.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Små formuleringer kan nogle gange vise meget om en holdning, og derfor var det jo tankevækkende, at fru Birthe Rønn Hornbech brugte formuleringen, at vi, Venstre, »kræver« af indvandrere, men vi »forventer« af danske arbejdsgivere. Krav er noget, man stiller til indvandrere,

forventninger er noget, man har til danske arbejdsgivere. Det afspejler jo perfekt den holdning, som Venstre møder udlændinge med. Man møder dem ikke med forventninger, man møder dem ikke med forhåbninger, man møder dem med krav. Omvendt forholder det sig med arbejdsgiverne. Dem møder man ikke med krav, dem møder man med forventninger. Og det er jo klart, at den måde at møde andre mennesker på får selvfølgelig også et resultat i, hvordan andre mennesker reagerer over for en. Det er jo logisk. Så der er jo sammenhæng i tingene.

Jeg vil bare spørge fru Birthe Rønn Hornbech om en enkelt ting: er det et enigt Venstre, der står bag denne her afvisning? Er det sådan, at alle Venstrekommuner og alle Venstreborgmestre i de høringsvar, der er givet over for Indenrigsministeriet, har afvist denne her ændring? Det kunne jeg godt tænke mig at få oplyst.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er fascineret af fru Birthe Rønn Hornbechs frihedssyn. Frihed er åbenbart, når man gør det samme, som Venstre vil. Den ideologiske kamp, som fru Birthe Rønn Hornbech lægger op til, synes jeg lægger gift for det her. En af grundene til, at vi ikke har fremsat et forslag til vedtagelse om det i dag, var, at vi gerne ville have en egentlig debat om administrationen og om udlændingeområdet, uden at det blev en eller anden ordkrig på forslag til vedtagelser. Men det kræver altså, at man begynder at diskutere nogle praktiske problemer.

Lad os tage den med at spise andet kød. Ja, i min barndom kunne det altså lade sig gøre, at man på en skole havde otte fade med almindelig mad, og så var der 1 fad for vegetarer. Det kunne man finde ud af i Holbæk i 1955. Så kunne man vel også finde ud af det i Danmark i 1999 i stedet for at gøre det til et stort ideologisk korstog, om alle skal spise frikadeller eller ej. Så lad os dog finde nogle praktiske løsninger på det, og det var faktisk det, der var et af ønskerne for debatten i dag.

Jeg hørte ikke et ord fra fru Birthe Rønn Hornbech om administrationen i f.eks. Udlændingestyrelsen, for der har Venstre jo været forbløffende tavs hele sommeren.

Så endelig til sidst til fru Birthe Rønn Hornbech: Mig bekendt står der i Bjergprædiken, at den kristne netop skal være kendt

ved, at han også tager sig af og respekterer den, der gør noget andet og er anderledes og opfører sig anderledes, end han selv gør. For ham, der bare er venlig mod den, han kender, er jo bare en hedning, som der står i Jesu bjergprædiken.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det glæder mig, at dansk luthersk kristendom omsider er kommet på dagsordenen i det danske Folketing. Det var naturligvis med vilje, jeg kom med den bemærkning, som er en beskrivelse af, hvad luthersk kristendom er, men jeg må konstatere, at folketingsmedlemmerne opfatter det som en kæmpe provokation, at man beskriver, hvad luthersk kristendom er. Jeg skal såmænd sige, at det var et citat oplæst fra Jyllands-Posten, og citatet stammer fra biskop Kjeld Holm, der nok må siges at vide, hvad tingene handler om. Men det viser altså, hvor beændt det også er at tale om dansk kristendom i det danske Folketing.

Hr. Duetoft siger så, at der står i Bjergprædiken, oversatte han det til, at man skal respektere andre. Jamen hvor er det typisk for debatten, at når man står fast på sit eget, så udelukker politiske modstandere, at man kan respektere andre. Det er det, der er så uværdigt og så fattigt og så usselt og har været det i alle årene med debatten, at man nemlig ikke respekterer forskellene. Man tør ikke forskellene. De tør kun skyde dem i skoene, der tør sige, at der er en forskel, at man er racist, og hvad man nu ellers kan blive beskyldt for. Nej, frisind er, at man anerkender forskellene, men at man står fast på sit eget og respekterer muslimernes ret til at have deres muslimske tro, – retten til at have den, men indholdet af troen forbeholder jeg mig ret til, med mine menneskerettigheder, at lægge den dybeste afstand til.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Man lytter jo selvfølgelig med interesse til, hvad Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, sagde, der var Venstres holdning. Og vi må da sige, at der for Dansk Folkepartis vedkommende var flere fornuftige initiativer i det, som fru Birthe Rønn Hornbech sagde, bl.a. at man skulle have set på det her med halalkød. Skal vi tvinges til i skolerne at spise halalkød? Det er meget interessant, at Venstre også har den samme opfattelse her som Dansk Folkeparti.

I den forbindelse vil jeg så også spørge, om det er sådan så, når nu der måske bliver en anden regering efter næste folketingsvalg – det tyder mange meningsmålinger på – Venstre da vil være klar til at gennemføre nogle af de initiativer sammen med Dansk Folkeparti. Jeg hørte jo f.eks. meget kraftig kritik af integrationsydelsen eller rettere den ændring, der er sket fra regeringens side nu i forhold til integrationsydelsen. Man sagde fra fru Birthe Rønn Hornbechs side, at det var at lægge gift for udlændingebatten.

Det klare spørgsmål herefter til Venstre er jo, om Venstre efter næste folketingsvalg så vil være med til at genindføre integrationsydelsen. Altså om Venstre vil være med til at sørge for, at det niveau, vi har kendt nu for integrationsydelsen igennem nogle måneder, inden regeringen har ændret på det her, vil blive genindført, sådan så integrationsydelsen er på det gamle niveau.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Efter fru Birthe Rønn Hornbechs sidste indlæg kan jeg ikke lade være med at spørge: Hvornår var det sidste gang, fru Birthe Rønn Hornbech blev kaldt racist? Af hvem? Og hvorfor har vi ikke hørt noget om den retssag, der blev anlagt i den anledning? Er der ét eneste eksempel? Det ville jeg være glad for at høre.

Men i øvrigt synes jeg, at det er interessant at høre Venstre, som slår sig op på at være imod forskelsbehandling, at ville beskytte familien, at ville varetage børns tarv; det gælder blot ikke for udlændinge, der vil familiesammenføres. Vi har her i landet stramme regler for familiesammenføring, og vi har i en række af de sager, som hr. Peter Duetoft og jeg har oplevet, set, hvordan man til familier siger: Selv om I har samkvemsret med børn her i landet, så må I udøve det fra Tyrkiet, og det må I, selv om I måtte have boet her i f.eks. 20 år. Alligevel siger fru Birthe Rønn Hornbech: Vi skal have strammet op på de krav, folk må rejse til Tyrkiet.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Debatten her i formiddag har jo på visse tidspunkter gået meget på at piske en stemning op. Piske en stemning op i vores samfund. Jeg kan nu konstatere, efter at fru Birthe Rønn Hornbech har været på talerstolen, at også

Venstre bidrager til en oppiskning af denne stemning.

Vi har to gange her i formiddag hørt indenrigsministeren klart og tydeligt sige: Der skal ikke være økonomisk forskel på en kontanthjælpsmodtager og en person, der modtager integrationsydelse. Alligevel kan vi opleve, ja, vi må jo desværre finde os i det, at høre på, at fru Birthe Rønn Hornbech står her på talerstolen og siger: At løfte integrationsydelsen vil være en positiv særbehandling i forhold til kontanthjælpsmodtagerne. At løfte integrationsydelsen er en diskrimination af danske kontanthjælpsmodtagere.

Det vil jeg gerne have dokumenteret. Hvori ligger diskriminationen, og hvori ligger den positive særbehandling? Kan vi så få nogle eksempler på bordet i stedet for den der udenoms-sladder, som der har været så mange tilfælde af her fra Folketingets talerstol i formiddag.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Men også når man hører hr. Poul Erik Dyrland, må man jo konstatere, at friheden til at sige sin mening har ringe kår herinde, fordi man bliver altså skudt motiver i skoene, i stedet for at der bliver taget stilling til standpunkterne.

Nu skal det så diskuteres, om jeg pisker en stemning op. Jeg synes, det var mere relevant at diskutere det, jeg sagde. Jeg refererer jo kun til, hvad socialdemokrater har udtalt i avisen. Jeg refererer jo kun til det socialdemokratiske gruppemøde, der godt nok foregår bag lydtegne mure, men hvor der blev råbt så højt, at det kunne høres udenfor.

Så vil jeg sige til hr. Estrup: I modsætning til hr. Estrup har jeg den opfattelse, at folk så-mænd kan kalde mig, hvad de vil, uden at jeg gider anlægge retssag. Problemet er jo netop, at ordet racist jo i den grad har fået en devaluering, fordi ikke mindst personer i hr. Estrups parti jo ønsker at tale om småracisme og den slags ved både den ene og den anden lejlighed.

Så vil jeg sige, at jeg mener ikke, at det er i strid med familiens tarv at sige, at over for den unge pige, der altså har fået lov at få en studentereksamen i Danmark – jamen der skal vi stramme familiesammenføringsreglerne på en sådan måde, at hun ikke er under pres for at få en analfabet fra en lille landsby i Tyrkiet, der er flere hundrede år bagefter i kultur, og at hun ikke skal presses til det ægteskab. Og det er jo

det, der sker ustandselig; at de bliver presset til ægteskaber.

Det vil vi godt dæmme op for, og vi synes, det er helt urimeligt, at den form for tvangskultur og kvindeundertrykkelse skal foregå her i Danmark, og det er helt fantastisk, at en radikal ordfører vil gå løs på mine ideer om at gøre noget ved det frem for at gå løs på det fantastiske problem, det er, at masser af kvinder flygter fra deres ægteskab, bliver slået ihjel, flygter til kvindekrisecentre. Det synes jeg var mere vigtigt at tale om.

Så var det Dansk Folkeparti, der ville fremsætte forslag sammen med Venstre om halalslagting. Nu kan jeg ikke huske, hvad Dansk Folkeparti mener, men jeg kan sige, hvad vi mener. Folk skal jo have lov til at spise, hvad de vil inden for dyreværnslovgivningens rammer, men ingen kommuner skal tvinges til at give offentlig støtte til den slags bespisning.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Birthe Rønn Hornbech kom jo uden om at svare på de konkrete spørgsmål, der blev stillet af hr. Poul Erik Dyrland og af hr. Jørgen Estrup. Det er så hendes sag.

Nu vil jeg bede om, og det er sagt uden undertoner eller overtoner, et konkret svar fra Birthe Rønn Hornbech, som sagde, at der er utrolig mange sociale ekstraydelser, som folk på integrationsydelse kan få i modsætning til danskere. Det vil jeg gerne have en helt kort og stilfærdig redegørelse for. Hvad er det for mange ekstraydelser, disse mennesker har ret til i modsætning til folk på andre ydelser? Det synes jeg kunne være interessant at høre.

Jeg vil stå ved, at jeg synes, at fru Birthe Rønn Hornbech og Venstre klumrede sig ud af integrationsloven ved afstemningen. Det er fuldstændig korrekt, at Venstres holdning blev bestemt af, at regeringen trak et ændringsforslag. Men kendsgerningen er, at det ændringsforslag vedrørte udlændingeloven og ikke integrationsloven, og Venstre endte med at stemme for udlændingeloven og undlod at stemme for integrationsloven. Det er altså i mine øjne klumreri.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg må sige til fru Birthe Rønn Hornbech, at jeg stadig væk mangler et svar omkring integra-

tionsydelsen. Hvad vil Venstre omkring den? Vil man være med til reelt at ligestille danskere og flygtninge i forhold til integrationsydelsen, eller er det bare noget med, at nu får flygtningene noget mere? Vil man være med til at ligestille dem? Det vil jeg egentlig godt have et svar på, for det synes jeg er vigtigt.

Så manglede jeg noget omkring frisind og tolerance. Jeg oplever faktisk, at Venstre har en anden baggrund end at sige: Jamen det er jo meget vigtigt, det, der foregår i daginstitutionerne, at vi som forældre kan finde nogle praktiske løsninger på nogle problemer, og det er jo det, der foregår omkring halalkød. Har Venstre noget imod, at forældre taler sammen i daginstitutioner og finder ud af, at vi har forskellige kulturer, at vi har nogle forskellige vaner, og at vi så finder en praktisk løsning om halalkød? Det er jo det, der rent faktisk foregår i institutionerne.

Har Venstre noget imod dét? Så kom op og sig nej, hvis man ikke har noget imod det i stedet for at køre op med en hetz imod fremmede kulturer, som for mig at se ikke udtrykker den tolerance, som jeg egentlig synes, at Venstre nogle gange i hvert fald i ord sætter meget højt.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Fru Rønn Hornbech fik minsandten sagt, at hun ikke har frihed til at sige, hvad hun vil. Jeg ved ikke, om det var en anklage mod formanden eller mod forretningsordenen, men jeg har ikke hørt nogen ordfører bestride fru Rønn Hornbechs muligheder og ret til at sige, hvad hun vil, og det gør hun jo også hele tiden, så det er i hvert fald helt ude i hampen.

Men så blev biskop Kjeld Holms navn taget forfængeligt, og han blev citeret for, at han er imod, at visse mennesker iklæder sig tørklæder. Må jeg minde om, at det har biskop Kjeld Holm engang ment, men han er i mellemtiden blevet formand for Nævnet for Etnisk Ligestilling, og jeg har drøftet denne sag personlig med ham foruden i avisen, og jeg tør citere biskop Kjeld Holm for, at han er frisindet; han anerkender forskellene, inklusive måden, man ønsker at bade på, og inklusive, hvad man ønsker at spise, og inklusive, at man har ret til at gå med tørklæde, hvis det nu er det, man vil. Jeg synes ikke, den ikketilstedeværende biskop Kjeld Holm skal hænge på et citat, som er klart forkert.

Formanden:

Jeg er helt klar på, at det ikke er alt for hensigtsmæssigt at afbryde forhandlingen midt i en debat på korte bemærkninger. På den anden side er der en fast tradition for, at torsdag mellem kl. 12 og kl. 13 er mange af medlemmerne engagerede i andre gøremål uden for salen, så det er min agt alligevel at afbryde mødet, efter at fru Birthe Rønn Hornbech har svaret i denne omgang.

Jeg har så efterfølgende noteret hr. Søren Søndergaard, hr. Peter Duetoft, hr. Jann Sjørnsen, hr. Poul Erik Dyrlund, hr. Jørgen Estrup, hr. Peter Skaarup og hr. Henrik Svane.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg er skuffet over, at ikke engang hr. Arne Melchior hører efter, hvad der bliver sagt. Jeg har ikke på noget tidspunkt påstået, at biskop Kjeld Holm har sagt, at han er imod tørklæder – nu forstår jeg, at hr. Arne Melchior mener, at han har været imod tørklæder; det anede jeg ikke. Det, jeg siger, er, at biskop Kjeld Holm som enhver anden dansk præst siger – senest forrige søndag kunne man også høre biskop Arendt sige det – at kristeligt er det selvfølgelig udtryk for vantrø, hvis man tror, at man gør noget rigtigt i Vorherres navn ved at tage et tørklæde på eller spise noget bestemt mad.

Det er det, enhver luthersk kristen ved, at sådan hænger det sammen, men det, som jeg og mange andre kristne også siger, er: Vi bestrider da aldrig retten til, at folk kan gå med tørklæder, som de vil, men når de gør gældende, at det er et religiøst udtryk, så må kristne sige, at det er vantrø, og det er altså også det, biskop Kjeld Holm har sagt.

Så vil jeg sige til SF: Nej, vi er overhovedet ikke imod, at institutionerne finder praktiske løsninger, tværtimod; da der var en socialdemokratisk borgmester, der overhovedet skulle diktere, hvad der foregår i institutionerne, sagde vi: Nej, det skal de selvfølgelig selv finde ud af. Det, jeg siger, er, at vi aldrig skal pålægge nogen kommune for skatteborgernes penge at servere andet end god dansk mad; resten må de selv betale, eller hvordan de nu kan finde ud af det i institutionen.

Det er da klart, at jo mere man kan finde ud af på arbejdspladserne, i baderummene og på institutionerne, jo bedre. Vi er jo netop det parti, der ikke ønsker regler, men ønsker, at folk selv finder ud af det. Det er jo andre, der ønsker

tvang, det er jo arbejdsministeren, der ønsker tvang over for arbejdsgiverne, så de ikke må afvise folk med tørklæde, men godt med hiphop-hatte og rockermærker og alt muligt andet. Det er jo ikke en rimelig form for ligebehandling.

Formanden:

Jeg gentager, at de første tre, der har ordet efter pausen, er hr. Søren Søndergaard, hr. Peter Duetoft og hr. Jann Sjørnsen.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 12.04

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges**Fjerde næstformand (Margrete Aukén):**

De, der skal være her, nåede lige at slippe ind ad døren, inden den blev låst.

Der er nu flere korte bemærkninger til fru Birthe Rønn Hornbech. Først hr. Søren Søndergaard.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har fuld forståelse for, at i de højere teologiske luftlag, hvor fru Birthe Rønn Hornbech bevæger sig, kan det være svært at forholde sig til helt konkrete spørgsmål, men jeg vil alligevel prøve at gentage et spørgsmål og komme med to nye.

Det spørgsmål, jeg vil gentage, er, om det er et enigt Venstrebagland ude i kommunerne, som går imod, at den her integrationsydelse bliver ændret.

Det andet spørgsmål, jeg har, går på, at fru Birthe Rønn Hornbech sagde, at vi skal ændre familiesammenføringsreglerne, så en ung pige af tyrkisk afstamning ikke skal tvinges til at gifte sig med en analfabet fra en lille tyrkisk landsby – jeg tror, det var det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde.

Det er jeg sådan set meget enig i at en sådan pige ikke skal tvinges til, men spørgsmålet er, om hun skal have lov til det, og derfor vil jeg godt bede fru Birthe Rønn Hornbech redegøre

for, om hun skal have lov til det, hvis hun har lyst til det.

Og det tredje spørgsmål, jeg vil stille, er om det dér med forskelsbehandling: Mener fru Birthe Rønn Hornbech, at det var rimeligt med den gamle integrationsydelse, som betød, at en 67-årig nytilkommen flygtning på integrationsydelse fik under halvdelen af, hvad en dansk folkepensionist fik? Mener fru Birthe Rønn Hornbech, at det er rimeligt?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg synes ikke, fru Birthe Rønn Hornbechs selvvalgte martyrium er særlig rart at høre på, altså det dér med, at alle kalder én racist, og at alle ikke lader én sige, hvad man vil. Og jeg vil gerne sige til fru Birthe Rønn Hornbech, at alt, hvad fru Birthe Rønn Hornbech siger, bliver taget for pålydende af os, og der er ikke nogen løftet pegefinger imod at være hverken racist eller noget som helst andet.

Jeg savnede i fru Birthe Rønn Hornbechs svar til mig et svar på spørgsmålet om den administration, der var i Udlændingestyrelsen i sommerens løb, og som fru Birthe Rønn Hornbech jo bl.a. kender fra Retsudvalget. Jeg vil godt vide, om fru Birthe Rønn Hornbech synes, at nogle af de sager, der er nævnt dér, var specielt fornuftige afgørelser. Og når jeg spørger, er det jo, fordi man kan risikere i løbet af et eller andet antal år, at der sidder en regering, hvor fru Birthe Rønn Hornbech har en vis indflydelse på, hvordan den slags skal administreres, og så er det jo meget rart at vide, hvordan holdningen er til det.

Ikke for at fortsætte den teologiske diskussion, men jeg vil bare igen vende tilbage til Bjergprædikenen. Altså næstekærligheden og respekten for andre er jo noget centralt i kristendommen. Fører det så ikke også i fru Birthe Rønn Hornbechs kristendom til, at man selvfølgelig så skal skabe rammerne for, at de andre kan agere. Det er ikke det, jeg har hørt fra fru Birthe Rønn Hornbech.

Det betyder ikke, at man skal være enig med dem, og det betyder slet ikke, at man skal følge det, de andre vil, men man skal vel give plads, og det synes jeg ikke det lyder så meget til i fru Birthe Rønn Hornbechs indlæg her i dag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Jann Sjørnsen og derefter hr. Poul Erik Dyrland.

Med de her mange korte bemærkninger er det altså vældig praktisk, at folk er i nærheden af ordførerbordet.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Ja, vi er jo hurtige somme tider, men o.k.

Fru Birthe Rønn Hornbech var i sin korte bemærkning tidligere i debatten inde på retten til at have en tro, og at vi har religionsfrihed her i landet. Det er vi enige i. Fru Birthe Rønn Hornbech lagde også vægt på, at hvis man har en anden tro, skal man også have mulighed for at sige fra over for indholdet af den tro, som andre har og praktiserer, og fru Birthe Rønn Hornbech sagde vist sågar, at i en kristen forstand må man betragte muslimer som vantro. Det kan jeg såmænd nok også være enig i. Men det, som jo er opgaven for landets lovgivende forsamling, for Folketinget, er jo at formulere løsninger for hele vort folk, for alle de mennesker, der bor her, uanset deres åndelige habitus. Vi skal formulere løsninger for vort samfund, der vedrører både de vantro og ateisterne såvel som de kristne, muslimerne og jøderne, og hvad vi ellers kunne nævne i vores samfund, fordi vi skal være et helt samfund.

Det synes jeg er væsentligt at få sat på plads, hvor jeg synes, at fru Birthe Rønn Hornbech i sin korte bemærkning kom til at lægge hovedvægten på den forskel, der er på folks tro, og hvor jeg selvfølgelig også som kristen forbeholder mig retten til at tage en debat om dette med andre, som har en anden tro, end jeg har.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Naturligvis er talerstolen åben til at sige, hvad man måtte ønske. Det skal der ikke herske nogen tvivl om, og det vil jeg ikke overhovedet klandre nogen for at gøre.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige, at jeg dog synes, det må være på sin plads, når man står her på talerstolen, at man så også kan dokumentere de påstande, man kommer med. I formiddags, da jeg var på talerstolen, brugte jeg i min sidste vending udtrykket sladder. Jeg skal være så ærlig at sige, at det fortrød jeg egentlig, da jeg gik ned fra talerstolen.

Men jeg er også nødt til at konstatere, at efter jeg har hørt fru Birthe Rønn Hornbechs svar, fortryder jeg det ikke: Man henviste til pressen, man henviste til, hvad der var foregået i den socialdemokratiske gruppe osv., og man kom

ikke med nogen dokumentation af sin påstand! For pointen er jo her, at indenrigsministeren to gange i formiddags har sat det spørgsmål om integrationsydelsen, vi diskuterer, på plads klart og tydeligt.

Og pointen er så, at efterfølgende går fru Birthe Rønn Hornbech på talerstolen og taler om positiv særbehandling i forhold til kontanthjælpsmodtagere og diskrimination af danske kontanthjælpsmodtagere. Kan vi få den dokumentation, eller skal vi stadig væk henholde os til sladderen fra Venstres side?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg har lavet en fejl, for det var selvfølgelig fru Birthe Rønn Hornbech, der skulle have haft lov til at svare, så det får hun i hvert fald nu.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg kan kun sige til hr. Poul Erik Dyrland: Når man har hævdet, at der ikke var tale om diskrimination sidste år, og man nu vil give mere, så er det altså en positiv særbehandling, men lyt ellers til partifællerne!

Så vil jeg sige til hr. Jann Sjørnsen: Der var så én – og det vidste jeg selvfølgelig godt – der turde vedstå sin tro og sige, at islam er vantrø, men det er jo en meget væsentlig diskussion, hr. Jann Sjørnsen så rejser, når han siger, at opgaven for landets lovgivende forsamling så er at finde på løsninger. Vi er jo enige om, at der skal være fuldkommen religionsfrihed i Danmark inden for lovgivningens rammer.

Men forskellen på kristendom og islam – og det behøver jeg jo ikke fortælle hr. Jann Sjørnsen – er jo netop, at islam insisterer på nogle særlige rettigheder, fordi religionen skal give sig udtryk i ydre tegn. Det er jo præcis det, som kristendommen ikke skal. Og det er det, der er problemet, hvor jeg siger: Jamen de skal ikke have særrettigheder i form af, at de skal kunne mase sig ind foran danskere, f.eks. hvor der kræves uniformsreglement, at de så skal have en særlig rettighed, så de ikke skal opfylde uniformsreglementet.

Men jeg vil gerne gentage, hvad jeg tidligere har sagt: Det er helt grundlæggende for Venstre, at folk har lov til at gå med tørklæde, men man må altså bare overholde de normer og sædvaner, der er på arbejdspladsen, og så må man altså tage det med, at det koster noget, at man insisterer på at gå med tørklæde. Vi kan ikke have to retssystemer i Danmark og to

normsystemer, fordi man i strid med dansk kristen tankegang insisterer på, at religionen skal have ydre tegn, og at den også skal medføre særrettigheder. Det er vi ikke tilhængere af.

Og så vil jeg sige til hr. Duetoft med hensyn til næstekærlighed: Det er altså ikke et politisk program. Faktisk følger det af det kristne budskab om næstekærlighed, at det ikke er noget, man selv kan programmere sig til, at man skal være åh, så næstekærlig, for sin næste vælger man ikke selv.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Venstres ordfører er jo kendt som en dame med stærke meninger, og det har jeg, og det tror jeg mange andre har, stor respekt for, men det er jo altså ikke nok her i salen at have stærke meninger; man må altså også svare på de spørgsmål, der bliver stillet.

Derfor synes jeg, det er aldeles utilfredsstillende, at fru Birthe Rønn Hornbech starter en diskussion om familiesammenføringer, hvor vi spørger, om det virkelig er meningen, at man skal gå videre i den retning, hvor man ikke lader forældre og børn være sammen, og så får at vide, at det her er et spørgsmål om Venstres synspunkter om tvangsægteskaber, hvor man er helt speciel, påstår man, hvad man jo ikke er.

Nøjagtig det samme gør sig gældende, når jeg spørger fru Birthe Rønn Hornbech: Hvornår blev påstanden om, at fru Birthe Rønn Hornbech er racist, sidste gang rejst?

Det vil jeg gerne have et svar på, og ikke en eller anden udenomssnak om, at der skulle have været nogle radikale, som havde beskyldt fru Birthe Rønn Hornbech for småracisme. Hvornår var det så? Kan vi ikke få nogle klare svar i stedet for den form for udenomssnak?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg stillede tidligere under debatten her i dag fru Birthe Rønn Hornbech et spørgsmål. Når nu fru Birthe Rønn Hornbech siger, at det, at regeringen har hævet integrationsydelsen op til kontanthjælpsniveauet, vil medføre gift for udlændingedebatten, så spurgte jeg i den forbindelse fru Birthe Rønn Hornbech, om Venstre, når man måske efter næste valg får et flertal sammen med andre partier, på den baggrund så vil sørge for, at den vurdering, regeringen har lagt frem i forhold til integrationsydelsen, bliver trukket tilbage. Altså vil Venstre efter

næste folketingsvalg sørge for, at det bliver muligt, at den dér integrationsydelse bliver geninført?

Jeg synes, det var et meget klart spørgsmål, jeg stillede, men jeg har ikke rigtig fået noget svar, så derfor vil jeg godt lige gentage endnu en gang, at det, vi er interesserede i at vide, er: Hvis der bliver et andet flertal efter næste folketingsvalg, vil Venstre så sørge for, at det her forslag bliver trukket tilbage og integrationsydelsen geninført?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg synes, fru Birthe Rønn Hornbech bruger megen gold retorik. Venstres ordfører sagde: Frihed til at sige sin mening her i salen har ringe kår. Det synes jeg nu ikke den har, men jeg kan da i hvert fald sige, at muligheden for at få et svar fra Venstres ordfører tilsyneladende ikke er til stede. Derfor forsøger jeg igen:

Indledningen på fru Birthe Rønn Hornbechs tale var, at regeringens integrationspolitik har spillet fallit. Nu taler vi om integrationsloven, og derfor stillede jeg et spørgsmål: Hvad var det for stramninger, Venstre ville have i integrationslovens bestemmelser om, hvordan vi giver muligheder – og netop, set fra vores side, meget bedre muligheder – for den nye integration, der er lagt til rette efter den nye integrationslov? Hvad er det, der skal strammes i den integrationslov? Må vi godt få nogle konkrete svar på det? Den lægger jo netop meget kraftigt op til, at folk skal blive selvforsørgende meget hurtigere, end det har været tilfældet tidligere, fordi der i hele lovgivningskomplekset er nogle meget kraftigere incitamenter til at få hul ind til arbejdsmarkedet, hvilket er en bydende nødvendighed for at gøre flygtninge selvhjulpne og dermed være med til at fremme den gensidige forståelse for de fremmedes vilkår her i landet.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen vil er ikke enige i den vurdering, vil jeg sige til hr. Henrik Svane, og jeg ser også, at der er udlændinge, der udtaler, at nu vil motivationen til at gøre noget for at få arbejde og selvforsørgelse forsvinde, og det er præcis det, vi frygter.

Til hr. Skaarup – og jeg undskylder, at jeg ikke kan svare på alt, for det er taletiden jo ikke til – som har spurgt før: Hvordan ser integrationsloven ud, når vi kommer i regering? Ja, det

vil jeg da ikke lægge mig fast på i dag. Jeg kan jo ikke garantere for, at vi kommer i regering i morgen, desværre, men der er mange andre måder at gøre det på end den model, vi har her. Den kan godt være betænkelig af forskellige, principielle grunde. Men det, det drejer sig om, er i hvert fald, at man tilskyndes til at tage arbejde, og det var vi sådan set også enige i, da vi sidste år undlod at stemme for loven, men det mener vi altså forsvinder nu.

Jeg må bedrøve hr. Estrup med at sige, at jeg ikke fører dagbog over, hvad folk kalder mig, men forskellige bemærkninger viser jo her, at vi ikke kan føre en afslappet debat: »Jeg har stærke meninger«, men det har forhåbentlig alle folketingsmedlemmer. »Jeg vil have et martyrium.« »Jeg bevæger mig i de højere teologiske luftlag.« Hvad er det for noget? Hvorfor er det mine motiver og ikke sagen, vi diskuterer? Det var faktisk det, jeg havde håbet.

Så skylder jeg hr. Duetoft i flere omgange at svare på hans spørgsmål om, hvad jeg mener om sagsbehandlingen i udlændingeadministrationen i sommer. Jamen, jeg må sige til hr. Duetoft så klart, som det overhovedet er mig muligt: Jeg kan ikke fordrage, hvis folk får en ringere eller en bedre retsstilling, fordi en politiker går i pressen med sagerne.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nu følgende på listen, hvoraf adskillige er på for tredje gang, og jeg vil lige sige, at når de, der nu bliver læst op, har haft ordet, går vi videre i ordførrækken – bare sådan, at man er klar over det.

Det er nu fru Dorte Bennedsen, så er det hr. Christian H. Hansen, hr. Søren Søndergaard, hr. Jann Sjørnsen, hr. Poul Erik Dyrland, hr. Knud Erik Hansen, hr. Peter Duetoft, hr. Arne Melchior, hr. Peter Skaarup og hr. Henrik Svane, og så er det slut.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er jo fremgået i dag, at fru Birthe Rønn Hornbech gerne vil diskutere holdninger, og det synes jeg helt bestemt er i orden, men jeg synes også, at når man fremsætter påstande, bør man adspurgt være i stand til at redegøre for dem, og derfor vil jeg godt endnu en gang spørge fru Birthe Rønn Hornbech: Når hun i sin første tale sagde, at der er utrolig mange sociale ekstraydelser, som modtagere af integrationsydelsen kan få, men ikke bistandsklienterne, så

vil jeg gerne have en oversigt over, hvad det er for utrolig mange sociale ekstrainde, som integrationsmodtagerne kan få og ikke andre.

Jeg synes faktisk, at fru Birthe Rønn Hornbech skylder os et svar. Det var en rimelig kontant udmelding, og der må jo selvfølgelig være en baggrund for den.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det, der bringer mig herop, er den tale, fru Birthe Rønn Hornbech kom med før vores frokostpause. Jeg følte så meget for den, at jeg i min frokostpause valgte at lade være med at spise. For jeg kunne forstå, at fru Birthe Rønn Hornbech havde været engageret siden 1983, og så tænkte jeg, at jeg ville bruge tiden på at gå ind på Venstres hjemmeside og se, hvor mange initiativer Venstre egentlig havde taget på udlændingeområdet. Og det nærmeste, jeg nok kunne komme det, var 45 konkrete lov- og beslutningsforslag fra Venstre, hvor ikke ét omhandler det, fru Birthe Rønn Hornbech har kæmpet for siden 1983.

Jeg vil bare høre, hvornår der så begynder at ske lidt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

så er det hr. søren søndergaard, og efter hr. Søren Søndergaard er det hr. Jann Sjursen, der skal sidde klar nede ved ordførerbordet. Så tager vi fire ad gangen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Til fru Birthe Rønn Hornbech: Punkt 1: Er det et enigt Venstrebagland ude i kommunerne, som støtter den holdning, som ordføreren her giver udtryk for: at integrationsydelsen ikke skal ændres?

Punkt 2: Skal piger af tyrkisk afstamning, som har boet hele deres liv i Danmark, have lov til at gifte sig med hvem de vil?

Og punkt 3: Er det rimeligt, at en udenlandsk flygtning på over 67 år får under det halve i disponibel indkomst af, hvad en dansk folkepensionist får? Og er årsagen til det, at vedkommende skal motiveres til at søge arbejde f.eks., sådan som fru Birthe Rønn Hornbech sagde? Kan vi ikke få et klart svar på de tre spørgsmål?

Og så vil jeg da godt bidrage til holdningsdiskussionen, som optager fru Birthe Rønn

Hornbech så meget: Nej, islam er ikke vantro, det er overtro ligesom alle andre religioner.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Ja, som overtroende vil jeg godt holde fast i den religionsdiskussion, som fru Birthe Rønn Hornbech var inde på før, nemlig det med, at religionen har ydre tegn. Det har den jo såvel for kristne som for f.eks. muslimer, som fru Birthe Rønn Hornbech er optaget af i debatten. Og jeg er også enig i, at dér, hvor debatten jo er svær, er: Jamen hvad skal vi i den sammenhæng acceptere? For vi skal efter min mening heller ikke bare acceptere hvad som helst. Vi vil f.eks. fra Kristeligt Folkepartis side ikke acceptere omskæring af piger som følge af en religiøs overbevisning, for nu at tage ét eksempel.

Men det eksempel med tørklæderne, som fru Birthe Rønn Hornbech fremdrog, synes jeg måske ikke er det bedste eksempel i den forstand, at vi da heller ikke går ind for, at arbejdsgivere ikke – måske af hygiejniske grunde eller måske af meget specielle uniformsmæssige grunde osv. – skal kunne sige, at man ikke må have tørklæde på. Men vi mener trods alt, at her er et marginalt problem, og at man på det her område som på en række andre områder også burde kunne finde nogle praktiske løsninger, der gør, at det rent faktisk kan lade sig gøre at praktisere sin tro.

Derfor synes jeg, at det er vigtigt at få nogle andre temaer ind i debatten end lige præcis spørgsmålet om tørklæder.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg starter bagfra. Når jeg slet ikke har været inde på omskæring af piger i dag, er det, fordi det jo er strafbart. Det har vi jo dyrket i fællesskab i Retsudvalget.

Det er jo rigtigt, at der er nogle dilemmaer i hele diskussionen om frihed, som hr. Jann Sjursen også er inde på. Den ene menneskerettighed kan aldrig føres ud i det absolutte uden at krænke den samme menneskerettighed for en anden eller en anden menneskerettighed. Men jeg siger, at arbejdsgiverens frihed til lige behandling af alle må gå forud for nogle, der vil have særbehandling. Så siger hr. Jann Sjursen, at man burde kunne finde praktiske løsninger. Ja, og jeg glæder mig faktisk, når jeg kan se, var det ikke Nykøbing Falster Hospital, der sagde: Jamen vi kan godt lave et særligt slør til syge-

plejersker. Det synes jeg er en god ting. Men vi skal ikke herinde i Folketinget blande os i det.

Jeg synes også, at badeforhæng for mange danske små piger skulle være en selvfølge, for jeg ved, at der er mange, der gerne vil have det. Men det skal ikke gøres til et religiøst anliggende, for det er ikke de ydre tegn, vi plejer her i Danmark.

Så vil jeg sige til hr. Søren Søndergaard, at jeg også forstod på indenrigsministeren sidste år og også med de undersøgelser, jeg selv foretog i det kommunale bagland, at Venstres borgmestre støttede den ordning, som Venstre altså undlod at stemme til sidste år, og det er den, vi ønsker at fastholde ministeren på indtil videre.

Til hr. Søren Søndergaard: Jo, folk må gifte sig med hvem de vil, men det er ikke sikkert, at de skal have opholdstilladelse i Danmark.

Hvorfor får udenlandske pensionister kun det halve af danske pensionister? Jamen det gør de, fordi vi egentlig har en udmærket regel, som vi måske skulle overføre på andre overførselsindkomster, nemlig at der er forskel på ham, der lige kom til Danmark i går, og så den folkepensionist, der har slidt og slæbt for Danmark i 40 år. Der er en forskel. For hvis ikke der er den forskel, så ligebehandler man ikke, for det er meget forskellige forudsætninger her: om man kom i går eller man har slidt og slæbt for Danmark i 40 år. Derfor synes jeg, det optællingsprincip er en rigtig sag.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg kan jo konstatere, at jeg ikke har fået svar på mine spørgsmål, og derfor er jeg så nødt til at konkludere, at Venstre på baggrund af de udtalelser, der er blevet fremsat i formiddags, bidrager nøjagtig lige så meget til hetzen imod de fremmede som visse andre partier.

Fru Birthe Rønn Hornbech brugte tidligere vendingen: Hvorfor er det ikke sagen, der tæller? Ja, vi forsøger jo at få svar på de påstande, der bliver fremsat fra denne talerstol, men det er altså ikke lykkedes.

I øvrigt er det min opfattelse, at Venstres ordfører jo generelt var meget lidt fremadrettet i sin ordførertale. Der blev ikke snakket om praktikpladsproblemer. Hvordan får vi de unge etniske minoriteter ind i en uddannelse? Der blev ikke snakket om jobåbninger fra arbejdspladserne. Hvordan får vi skabt de jobåbninger fra arbejdsmarkedet, som der er behov for?

Heller ikke det blev der talt om. Man forsøger at skue bagud i stedet for at skue fremad.

Der var dog en enkelt undtagelse, og det var jo, at vi fra Venstres ordfører kunne høre om et nyt begreb: at man nu begynder at stille direkte arbejdskrav til folk, som ønsker at blive familiesammenført. Vi kan jo konstatere, at fru Birthe Rønn Hornbech stod her på talerstolen og sagde, at betingelsen for at blive familiesammenført er, at man har et arbejde i forvejen. Er det dog virkelig rigtigt? Hvis det er tilfældet, vil jeg godt spørge: Hvor er de jobåbninger, og hvad er konsekvensen af de manglende jobåbninger?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det kan jo blive en helt spændende diskussion om ligestilling, det her. Hvis nu vi skal til at inddrage, hvor meget man har arbejdet i det her samfund, i forhold til, hvilke ydelser man kan få, skal det så også gælde folkepensionen og tilsvarende også integrationsydelsen? Hvad er det for en ligestilling, vi giver dem, der kommer til Danmark, hvor hovedprincippet er, at vi tager nogle ind i det danske samfund, som er truede i et andet land, og siger, at nu kan de leve som borgere i det danske samfund, hvis vi så stadfæster et princip om, at de ikke skal behandles som danskere, helt imod FN's konventioner?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg synes, fru Birthe Rønn Hornbechs svar om administrationen var meget skuffende, for det afslører for det første, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke har fulgt med i diskussionen, og for det andet, at hun åbenbart ikke vil tage stilling. Bemærkningen om ikke at følge med kommer jo af, at når man siger, at der ikke er nogen, der skal have en bedre behandling end andre, fordi de skriver til en politiker, så har fru Birthe Rønn Hornbech jo altså ikke opdaget, at der ikke er én af dem, der har skrevet til hr. Jørgen Estrup og mig, som har fået en bedre behandling, for kravet var, at de skulle søge igen.

Man har netop ikke taget de breve som klager, men har sagt: Vi tager dem som eksempler, men folk skal videre igen i deres sagsbehandling på helt normal måde, netop for at det skal være fair over for dem, der ikke har fået taget sig sammen til at komme med deres eksempel. Så det var i hvert tilfælde et fejlskud.

Og så kan jeg forstå, at det ikke er noget problem for fru Birthe Rønn Hornbech, at man ikke

kan være gift med en udlænding, hvis man er fisker eller repræsentant eller langtidsschauffør, og at det ikke er noget problem for fru Birthe Rønn Hornbech, at man ikke kan komme til at spille fodbold som 13-årig i Frederikshavn, hvis man kommer fra Armenien. Og jeg kan også konstatere, at fru Birthe Rønn Hornbech øjensynlig ikke har noget problem med, at en velhavende kvinde fra Afrika ikke kan komme her til landet og besøge sin datter, der er dansk gift, ved dette pars første barnefødsel og dermed også, i det tilfælde, familiens første barnebarn.

Det er altså ikke noget problem for fru Birthe Rønn Hornbech, og det synes jeg er synd, navnlig hvis fru Birthe Rønn Hornbech nogen sinde får indflydelse på, hvordan administrationen af udlændingeloven skal være i Danmark.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil lige sige: Vi er gået over til at tage fire ad gangen, og så får svareren 2½ minut i stedet for, så nu er det altså hr. Arne Melchior. Nu har jeg bebudet det.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg er så også en af dem, der efter hr. Søren Søndergaards definition er overtroisk. Hvis hr. Søren Søndergaard så efter i Nudansk Ordbog, hvad det ord betyder på dansk, så ville han nok dementere sin fjollede udtalelse før.

Men lad mig sige, at jeg mener ikke, min tro står over andres tro; så langt er jeg med. Og for enhver tro gælder det i øvrigt, at den ikke kan stå i vejen for, at landets lov er lov og går forud og skal overholdes.

Og så er min replik til fru Rønn Hornbech den, at fru Rønn Hornbech beskæftigede sig sidst i en af sine korte replikker med sætningen fra Tredje Mosebog, 19. kapitel: »Du skal elske din næste som dig selv.« Og så sagde fru Rønn Hornbech, at sin næste vælger man jo ikke selv.

Det er ganske rigtigt. Man vælger heller ikke sin familie selv. Men det hindrer jo ikke, at man kan elske den. Man vælger heller ikke sit fødested selv. Det hindrer jo ikke, at man kan elske det. Eller sine landsmænd selv. Dem kan man godt elske alligevel.

Jeg ved godt, at der er en vis præst nede i landsbyen Sem, som siger, at ens næste kun er ens nabo og ens genbo, men Søren Kirkegaard, som er en noget større ånd, siger, at ens næste er alle medskabninger; alle gudskabte menne-

sker på Jorden er ens næste, også fru Rønn Hornbechs.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det sidste synes jeg er en gang pladder, for hvis man elsker alle, så elsker man ikke nogen, så tager man ikke kærligheden alvorligt, for man kan ikke elske alle. Man elsker netop sine nærmeste, sin familie, og så kan man altså ikke gøre det til et program at elske bestemte grupper i Afrika, som man aldrig har set. Man kan som politiker yde en humanitær indsats, og det er det, vi skal gøre. Men det er det rene hykleri at sige, at man elsker mennesker, man aldrig har set. Det er nu min opfattelse.

Og så var jeg i øvrigt glad for bemærkningen om overtro, for hr. Arne Melchior ved jo også, at jeg har meget respekt for hans tro, som jo er ældre end min.

Så er jeg altså nødt til at sige til hr. Knud Erik Hansen, at det nytter ikke noget, at man skælder mig ud for mine meninger om pensionistreglerne. Jeg går ind for dem, men jeg refererer sådan set bare gældende ret, og jeg kan ikke huske, hvornår jeg har set forslag fra SF om at ophæve optjeningsordningen. Det tror jeg ikke er sket. Det er i øvrigt også nogle EU-regler.

Hr. Duetoft beskylder mig for ikke at have fulgt med i debatten i sommer. Det er jo en flot beskyldning. Jeg er bare nødt til at sige, at jeg er lovgiver, og jeg kan ikke fordrage, at lovgivere blander sig i den udøvende magt. Er der nogen, der i dette Folketing har kæmpet for magtadskillelsen og for at pålægge regeringen ansvaret for den udøvende magt og for, at vi holder os til den lovgivende magt og ikke vedtager særlove og hovsalove og blander os i forvaltningen, så er det mig. Og med hensyn til fiskerkonen har administrationen indrømmet, at det var en fejl, en beklagelig fejl, men en fejl, og ingen er fejlfri.

Så må jeg sige til hr. Poul Erik Dyrland rent ud: Socialdemokratiet har en bragende dårlig sag i dag. Hvis Socialdemokratiet kan modbevise i det kommende år, at den lov, som de efter mindre end et år vil lave om, ikke er positiv særbehandling, så skal vi være de første til at blive glade i Venstre; det vil jeg gerne sige. Og jeg synes ikke, der er noget forkert i at stille krav om, at man skal have arbejde, hvis man vil familiesammenføres i Danmark. Det synes vi er en god ting; sådan var det også tidligere.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde lige her fra talerstolen for et øjeblik siden, at hun aldrig stemmer for særlove. Der kan jeg så ikke lade være med lige at minde om, at det jo ikke er lang tid siden, vi havde en Kosovo-særlov, som fru Birthe Rønn Hornbech har stemt for, bare lige sådan for at sætte det helt på plads.

Men det var jo meget skuffende, tror jeg, for mange danskere, der på udlændingespørgsmålet har opgivet den nuværende regering og har erkendt, at den ikke ønsker at stramme op, tværtimod, at høre, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke på Venstres vegne kunne love, at man ville genindføre den integrationsydelse efter et folketingsvalg, hvis der kom et andet flertal. Der er mange vælgere i dag, der vurderer, at de ikke ønsker at stemme på den nuværende regering, at de ønsker at stemme på andre partier for at få en ny lovgivning. Hvorfor er det så, Venstre ikke vil genindføre sådan en ydelse? Altså det virker da meget, meget skuffende på mange mennesker.

Må jeg så ikke godt i forlængelse af det spørge: Vil det sige, at Venstre heller ikke vil afskaffe retskravet på familiesammenføringer? Vil det sige, at Venstre heller ikke vil fjerne de factoflygtningenes retskrav? Altså, hvor langt er vi efterhånden ude, hvis det er sådan, at Venstre ikke vil stå ved de ting, som de vel tidligere har stemt for, og som de tidligere selv har diskuteret her i Folketinget? Det må vi have nogle svar på fra fru Birthe Rønn Hornbech nu.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Man må håbe, at det danske pressekorps, som er repræsenteret oppe i logerne, holder øje med, hvad der foregår i denne debat. Fru Birthe Rønn Hornbech indledte sin tale med at sige: Regeringens integrationspolitik har spillet fallit.

Det kunne jo være en fin overskrift i nogle af dagbladene i morgen, hvis man så også ville beskrive nøjternt fra pressens side, at fru Birthe Rønn Hornbech ikke på noget tidspunkt har antydnet et svar på det spørgsmål, jeg har stillet: Hvad er det, der er galt med den del af integrationspolitikken, som ligger i integrationsloven?

Vi har ikke fået noget som helst svar. Der er tale om gold retorik, så det næsten kan løbe, tror jeg, retsindige højskolevenstrefolk koldt ned ad ryggen ude i det ganske land, som måtte følge med i, hvad der foregår herinde.

Jeg synes, det ligner en retorik, som vi ofte hører fra Dansk Folkeparti, og det tager jeg ad notam, men jeg håber da også, at nogle af midterpartierne – CD og Kristeligt Folkeparti – virkelig mærker, hvad det er, der er Venstres politik på dette område.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Vores diskussion i dag handler jo også om udlændingedebatten som sådan. Det er derfor, jeg har fulgt op på, hvad fru Birthe Rønn Hornbech sagde om, at hun var blevet beskyldt for at være racist. For det er jo en påstand, at når man rejser nogle af de spørgsmål i debatten, så bliver man beskyldt både for det ene og det andet. Og når vi så prøver at få fru Birthe Rønn Hornbech til at forklare hvornår og af hvem, så får vi svaret, at fru Birthe Rønn Hornbech fører sandelig ikke dagbog over, hvad folk mener om hende.

Jamen ærlig talt, var det så ikke en idé at gøre det, hvis man vil blive ved med at fastholde den slags påstande, for ellers forvrider man jo debatten, og så fører man propaganda i stedet for at føre en åben, saglig diskussion om noget, der er overordentlig vigtigt ikke bare for udlændinge, men også for danskere. Det synes jeg Venstre skulle tænke lidt over.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg er ikke så frygtsom, at jeg bliver bange, fordi nogle kalder mig racist. Det er der jo ikke noget at gøre ved. Men der er andre, der bliver frygtsomme, fordi man bruger det udtryk hele tiden; man bruger ordet racisme og småracisme i tide og utide, og det er det, jeg gør oprør imod.

Jeg gør oprør imod, at der er danskere, der ikke tør ytre sig af angst for at blive kaldt racist. Den slags breve får hr. Estrup sikkert ikke, men det gør jeg. Det er ikke mig, der fører propaganda; det er dem, der altid bruger ordet racisme, der fører propaganda for at lukke munden på dem, hvis holdninger de ikke kan lide.

Så må jeg sige til hr. Svane helt klart: Jamen regeringen har spillet fallit. Regeringen løber fra sin egen politik, regeringen løber fra sin egen skygge efter mindre end et år med integrationsloven. Det er virkelig et konkursbo, der vil noget. Det er virkelig en fallit.

Så siger hr. Skaarup, at Kosovo-loven var en særlov. Vi har forskellig definition på det. For

mig er en særlov det, at man f.eks. ophøjer nogle administrative afgørelser, man er utilfreds med, til lov og så træffer den modsatte beslutning, en Tvind-lov. Kosovo-loven vedkender jeg mig gerne; den gjaldt en særlig gruppe – det er folkepensionister også – men den gjaldt alle kosovoalbaniere under bestemte betingelser, og derfor er det ikke en særlov efter min opfattelse.

Og det nytter jo altså ikke noget. Man får ikke mig hængt op på i dag i detaljer at sige, hvordan en kommende borgerlig regerings lovforslag vil se ud. Det vil jeg altså ikke gøre, for vi ved ikke, hvornår det bliver.

Men der er mange muligheder, der er mange modeller. Man kan indføre brugerbetaling; der er masser af ting, man kan gøre. Der er slet ikke nogen, der siger, at vi vil tage udgangspunkt i denne her integrationslov. Det kan være, at det kommer til at se helt anderledes ud, at vi har fået en meget genial idé eller andre har fået en meget genial idé inden da.

Men det, der ligger helt klippefast, er, at vi ikke vil være med til diskrimination af danskerne, og at integrationslovgivning skal tilskynde udlændinge til at integrere sig i Danmark.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg var blevet helt bange for, at jeg slet ikke skulle nå at komme til.

Hidtil har jeg og den konservative folketingsgruppe været rimelig trygge ved, at det var den indenrigsminister, som nu kommer ind i salen og sætter sig på sin plads, som var den øverste ansvarlige for administrationen af såvel udlændingeloven som integrationsloven. Vi var trygge, fordi det ikke var en anden socialdemokrat og da slet ikke hr. Jørgen Estrup fra det andet regeringsparti. Men jeg må indrømme, at efter den seneste tids debat og efter afskaffelsen af introduktionsydelsen her forleden er jeg og den konservative folketingsgruppe ikke trygge mere. Vi er meget utrygge.

Lad mig spørge indenrigsministeren helt klart: Hvorfor skal nyttilkomne udlændinge nu have markant bedre økonomiske forhold end unge på statens uddannelsesstøtte? Hvorfor skal nyttilkomne udlændinge have markant bedre økonomiske forhold end danske folkepensionister? Hvorfor skal nyttilkomne udlændinge have markant bedre økonomiske forhold end danskere på kontanthjælp? Det var tre klare spørgsmål.

Sig mig, hvad er der blevet af alle de gode og saglige argumenter for introduktionsydelsen,

som indenrigsministeren, som Socialdemokratiet og som De Radikale havde sidste sommer, denne sommer og for en uge siden? Hvor er alle de gode ideer blevet af?

Forleden sagde fru Elisabeth Arnold i en anden sammenhæng om statsministeren, at han havde lige så lidt ryggrad som en medisterpølse. Må jeg nu spørge: Har De Radikale, har Socialdemokratiet og har indenrigsministeren mere ryggrad end den samme ministerpølse – undskyld, medister?

Lad mig så vende mig til et emne, der er gjort meget lidt ud af, heldigvis ikke af indenrigsministeren og statsministeren, men i debatten, nemlig det, som disse to ministre understregede er det helt fundamentale for den vellykkede integration i det danske samfund, og det er jeg enig i, nemlig at man kan beherske det danske sprog.

Men når det er sagt – og vi tillægger det akkurat lige så stor vægt – så synes jeg ikke, jeg er imponeret over den indsats, som regeringen har ydet på dette område for at give indvandrerne mulighed for at tale godt dansk, så de kan komme ud og få et job, komme ud på det danske arbejdsmarked. Hvorfor fortsætter man i den danske folkeskole med at give time efter time efter time i tyrkisk, iransk, hebraisk eller hvad man nu ellers kan, altså i modersmålet, i stedet for at bruge alle disse timer til at lære eleverne dansk, dansk og atter dansk? Hvorfor accepterer man, at vi stadig væk kan opleve børn, der er født i Danmark, og som møder i 1. klasse, når de er 6 eller 7 år, uden at de kan ét ord dansk?

Hvorfor siger man ikke det, som vi har foreslået adskillige gange: Når det hos børn i 3-årsalderen kan konstateres, at de ikke kan ét ord dansk, selv om de har boet her siden deres fødsel, kan kommunen med loven i hånd sige: De børn skal i børnehave for at lære det danske sprog og for at blive integreret i den kultur, de normer og det samfund, de skal være en del af i fremtiden.

Og hvad med ghettodannelser? Vi ved jo alle sammen, at hvis man som udlænding bor i et kvarter eller en boligblok, hvor 80 pct. af dem, der bor der, alle sammen taler samme sprog som én selv og det ikke er dansk, er det utrolig svært at blive integreret. Hvorfor vil man så alligevel ikke acceptere, at kommunen med loven i hånd skal have lov til at sige, at der ikke må bo mere end eksempelvis 25 pct. udlændinge i denne boligblok, for ellers kan de ikke blive in-

tegreret i det danske samfund? Smukke ord er altså ikke nok. Der må også nogle handlinger til, så vi får lært udlændingene det danske sprog.

Så til sidst med hensyn til arbejdsmarkedet: Her synes vi, der er sket meget, men ikke nok, og det var arbejdsministeren også inde på. Men lad mig fremhæve som det sidste et af de gode initiativer, der er taget for nylig af Dansk Industri og Ingeniørforbundet, hvor man er kommet med et konkret forslag til at oprette et landsdækkende såkaldt kompetencecenter, hvor eksempelvis udenlandske ingeniører – dem har vi hundredvis af i Danmark i øjeblikket, uden at de kan få job, selv om vi har mangel på ingeniører – kan få målt deres kompetence og få skræddersyet et særligt uddannelsesforløb, som gør, at de kan komme ud på det danske arbejdsmarked. Det skal være muligt at hjælpe kommunerne med at give dem denne uddannelse og samtidig hjælpe Udlændingestyrelsen med at konstatere, hvor i landet der især er ingeniørmangel, så disse udenlandske ingeniører, der er kommet eller vil komme til Danmark, placeres i netop de kommuner, hvor der er de største arbejdsmuligheder.

Det er et godt projekt. Vi synes, man kunne overføre det til 10, 20 eller 30 andre uddannelsesområder, og det synes vi regeringen bør gå endnu mere ind i, end den vist allerede er i gang med.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der har overraskende meldt sig adskillige til korte bemærkninger. Den første er hr. Søren Søndergaard og derefter hr. Henrik Svane.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, spurgte retorisk, hvorfor en flygtning, der kommer til Danmark, skal have markant bedre forhold end en dansk folkepensionist eller en dansk kontanthjælpsmodtager.

Nu kunne man så stille et lige så retorisk spørgsmål: Hvorfor skal de have markant dårligere forhold, som det har været tilfældet indtil nu, og som det bl.a. fremgår af det bilag, vi har fået i Retsudvalget som svar på spørgsmål nr. 143, og hvor alle tallene står? Jeg behøver formentlig ikke læse dem op for hr. Helge Adam Møller, men det er et rystende eksempel på, hvad diskrimination fører til.

Jeg synes, hr. Helge Adam Møller skylder en forklaring på, hvor det er, han mener, der bliver markant bedre forhold for indvandrere og flygtninge under integrationsydelse end de to grupper, han nævner. Hvor er det helt præcist?

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Jeg betragter hr. Helge Adam Møller som et meget retskaffent menneske, der som vi alle sammen vil undgå at begå fejl, men jeg hører det altså som en fejlslutning, når hr. Helge Adam Møller her fra talerstolen i sin ordførertale siger, at regeringen har afskaffet integrationsydelsen. Vi har ikke afskaffet integrationsydelsen, men der er blevet justeret på den, og det er en klar forskel fra det, hr. Helge Adam Møller sagde.

Det er, som om Det Konservative Folkeparti for øjeblikket har svært ved helt at forstå, hvad det er for ting, vi diskuterer. F.eks. kører der jo også for øjeblikket en diskussion mellem mig og fru Lene Espersen om de facto-begrebet, som vi jo har hørt den konservative leder, hr. Bendt Bendtsen, udtale fra Tingets talerstol i åbningsdebatten at De Konservative gerne vil afskaffe.

Jeg synes, det lyder mærkeligt, at man vil afskaffe den mulighed for folk, der ellers ville blive forfulgt, at få asyl i Danmark. Cirka to tredjedele af de folk, der får asyl i Danmark, kommer ind under de facto-begrebet, og det betyder jo ikke, at vi er særlig venlige her; det betyder bare, at vi har indført et andet begreb, end andre lande har gjort, fordi de mennesker har krav på beskyttelse, men det er måske også en fejlslutning?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Jann Sjørnsen, og derefter får hr. Helge Adam Møller lov at svare.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg håber, at formanden bemærkede, at jeg var klar? Det er godt.

I modsætning til Venstre og De Konservative er Kristeligt Folkeparti glædeligt overrasket over, at regeringen valgte at justere – siger hr. Svane, men jeg vil nu sige opgive – introduktionsydelsen; men det er lige meget, det er et spil om ord. Vi er glade for det, fordi vi mener, at denne introduktionsydelse, som den hidtil har været, har været med til at klientgøre flygt-

ninge, som måtte bede om en tillægsydelse på kommunekontoret. Dermed har introduktionsydelsen i sig selv modvirket en positiv integration i vort samfund og modvirket de øvrige positive intentioner, der ligger i den integrationslov, som blev vedtaget sidste år.

Hr. Helge Adam Møller og Det Konservative Folkeparti er jo ikke så begejstrede for den justering, som regeringen nu er villig til at foretage, og så vil jeg godt spørge hr. Helge Adam Møller: Forudsat at udlændinge ikke får nogen økonomisk særbehandling i forhold til danske kontanthjælpsmodtagere, når nu justeringen bliver endeligt gennemført, er det så Det Konservative Folkepartis agt at arbejde for, at der fortsat skal være markant forskel på de ydelser, udlændinge får, og de ydelser, danske kontanthjælpsmodtagere får i lignende situationer?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Helge Adam Møller for at svare, og derefter er det hr. Peter Duetoft.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Lad mig svare hr. Jann Sjursen først: Ja, det er vores klare opfattelse, at der skal være forskel på den ydelse, som en udlænding, der kommer til Danmark, får i de første 3 år, og det, som en dansk kontanthjælpsmodtager får – nøjagtig som der har været forskel indtil nu. Ja, der er jo stadig forskel i dag, men det er det, regeringen nu vil ændre med et lovforslag, som kommer en af de nærmeste dage. Det er altså en ændring af den lov, som blev vedtaget sidste år med Det Radikale Venstres stemmer og Socialdemokratiets stemmer, og som blev markedsført meget kraftigt af indenrigsministeren. Vi syntes, det var et godt og et rigtigt forslag, og vi støttede det dengang, vi støtter det i dag, og vi støtter det fortsat.

Så til hr. Søren Søndergaard, som spurgte, om forholdene nu bliver bedre end for folkepensionister og SU-modtagere: Ja, det bliver de jo. Det er klart, at når man hæver ydelsen med et par tusinde kroner, bliver forholdene selvfølgelig bedre for udlændinge – endda endnu bedre, end de har været hidtil – og det synes vi som sagt ikke er rimeligt, jf. det, jeg lige har sagt til hr. Jann Sjursen.

Til hr. Henrik Svane: Jeg kan se i mine noter, at jeg fik sagt, at man afskaffer introduk-

tionsydelsen, men det er rigtigt, at man ikke afskaffer den; man ændrer introduktionsydelsen, så den bliver på nøjagtig samme pengebeløb som kontantydelsen, og det er så en strid om ord, men det er rigtigt, at den ikke bliver afskaffet.

Men det ændrer ikke noget ved, at det stadig bliver sådan, som det i hvert fald står klart og tydeligt i den presmeddelelse, indenrigsministeren udsendte for 2 døgn siden: Ud over at modtagerne kommer op på at få det samme beløb som en dansk kontanthjælpsmodtager, får de yderligere lov til at beholde en del af det beløb, de tjener ved ekstra arbejde. Det får en dansk kontanthjælpsmodtager ikke, og derfor bliver det samlet et større beløb. Det er det, der står i indenrigsministerens presmeddelelse, hvis man kan læse indenad.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at takke hr. Helge Adam Møller, fordi han havde en helt anden indfaldsvinkel til denne debat end fru Birthe Rønn Hornbech. Hvor Venstres indlæg var et gammeldags slagsmålsindlæg, synes jeg, der var en god tilgang hos De Konservative, nemlig at vi har nogle praktiske problemer, og hvordan løser vi dem? Det er forhåbentlig en af de målestokke, der går ud fra debatten i dag, nemlig at tage den praktiske diskussion i stedet for det evindelige: Skal de være her, eller skal de ikke være her?

Jeg mangler faktisk kun én ting i hr. Helge Adam Møllers indlæg, og det var igen spørgsmålet om administrationen, der har været debatteret i løbet af sommeren, og hvor jeg, ligesom jeg også er over for Venstre, er lidt interesseret i, hvordan udviklingen vil være med en eventuel ny regering.

Jeg er specielt interesseret i Det Konservative Folkepartis holdning, fordi jeg med blandede følelser erindrer, at den konservative partileder, hr. Bendt Bendtsen, både før og efter at han blev partileder, udtalte til medierne: Når en tømmer slår tusind søm i, er der altid nogle, der er skæve. Det synes jeg er en meget pudsig indfaldsvinkel til en menneskelig behandling af folk, og derfor vil jeg gerne spørge hr. Helge Adam Møller, om det er det grundlag, man agter at diskutere en administration af en lov som udlændingeloven på.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Man kan møde folk, der kommer til Danmark med anden etnisk baggrund, med mange forskellige holdninger, og hvis man møder dem med den holdning, at de er nogle, der ikke vil noget i det danske samfund, kan man få nogle forkerte opfattelser.

Det oplæg, hr. Helge Adam Møller faktisk præsenterer her, er at give det billede af dem, der kommer til Danmark, at det er personer, der generelt ikke vil noget i det danske samfund. Men det er jo ikke det billede, vi andre ser, når vi møder folk med anden etnisk baggrund. De kommer rent faktisk hertil med en lyst og en energi til at virke i det danske samfund.

Jeg havde forleden dag en asylansøger på besøg, og han sagde helt ærligt, at han ikke kunne forstå, at han blev mødt med den skepsis, for han kom jo herop for at komme i sikkerhed, og han ville gerne leve i Danmark, han ville gerne virke i Danmark, og han var utrolig interesseret i at lære dansk. Det er faktisk det billede, man møder generelt, og så får man her en svada om, at vi skal bruge straffeforanstaltninger og al mulig tvang, når tvangen generelt ikke er nødvendig.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Dorte Bennedsen, og derefter får ordføreren lov til at svare.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Helge Adam Møller var ked af, at spørgsmålet om det danske sprog ikke rigtig havde spillet nogen rolle i debatten. Jeg vil stilfærdigt gøre opmærksom på, at min ordførertale handlede om tre ting: om dansk, om uddannelse og om arbejde.

Jeg er meget enig i de betragtninger, hr. Helge Adam Møller havde om vigtigheden af dansk. Det er uacceptabelt, at anden og tredje generation kommer i skolen uden at kunne det danske sprog, men man behøver ikke at have loven i hånd; det kan gøres på andre måder. Prøv at se på Høje-Taastrup Kommune, som netop har sat noget i gang! Man starter med de 3-årige, tror jeg det er, og giver tilbud, og man er faktisk ved at have løst problemet, i hvert fald i meget vidt omfang. Tingene kan godt gøres, uden at man bruger pisk; de kan også gøres,

hvis man sætter nogle ressourcer ind på at få dem gjort ad frivillighedens vej.

Så vil jeg gerne spørge hr. Helge Adam Møller om en ting, fordi jeg i hvert fald to gange her fra denne talerstol har bedt fru Birthe Rønn Hornbech redegøre for, hvad det var for utrolig mange sociale ekstraydelser, folk på integrationsydelse havde ret til i forhold til folk på bistandshjælp. Det ville eller det kunne fru Birthe Rønn Hornbech nok ikke svare på, og jeg vil spørge, om hr. Helge Adam Møller deler det synspunkt, at de folk også har ret til sociale ekstraydelser, som andre ikke har.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Helge Adam Møller for at svare, og derefter er det hr. Poul Erik Dyrland.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Først til fru Dorte Bennedsens vedrørende det sidste, altså om de har ret til nogle ekstraydelser, som danskere ikke har: Ikke mig bekendt – jeg er ikke specialist i den sociale lovgivning, men ikke mig bekendt.

Så til hr. Duetoft angående holdningen til debatten i sommer, og jeg vil godt sige det med tre stikord:

Jeg synes, at præciseringer vedrørende anvendelsen af en lov selvfølgelig er rimelige og nødvendige. Er der noget, der er lidt usikkert, og som kan fortolkes eller forskønnes, må det være rimeligt, at den ansvarlige minister på et eller andet tidspunkt præciserer klart og tydeligt, hvad der skal være gældende. Ingen problemer dér.

Med hensyn til fejl er det lige så klart, at begår man en fejl, skal den rettes. Med hensyn til det, hr. Bendt Bendtsen sagde om søm, der slås skævt i, er det jo altså sådan, at hvad enten man administrerer en udlændingestyrelse eller er politiker eller håndværker, tror jeg, vi alle sammen må erkende, at indimellem kommer der en smutter, og det, der er vigtigt, er så, at man erkender smutteren og hurtigst muligt retter den. Fejl skal selvfølgelig rettes, men at tro, at vi kan være fejlfrie – nej! Her er vi enige.

Så til det tredje – og det er meget vigtigt i forbindelse med det, jeg har sagt om præciseringen og om, at fejl skal rettes: Vi vil kontrollere meget nøje, at man ikke går ud over det, der står i loven, og det har jeg heller ikke konstateret at man har gjort hidtil.

Så til hr. Knud Erik Hansen, der siger, at samtlige udlændinge, der kommer hertil, kommer med lyst og energi og vil yde noget for det danske samfund: Nej, jeg vil ikke skrive under på, at det gælder samtlige udlændinge. Jeg vil godt skrive under på, at det er der søreme mange udlændinge der gør, men jeg kan også garantere hr. Knud Erik Hansen, at der desværre er enkelte udlændinge, der kommer med nøjagtig den modsatte holdning.

Lad os konstatere, som facts er, at det er fuldstændig ligesom med danskere: Vi ved godt, at det store flertal af danskerne er arbejdssomme, og at de ønsker at bestille noget, men jeg kan garantere, at der også er et par tusinde eller flere danskere, som helst ikke vil lave noget som helst og helst vil have hænderne dybt i lommerne og modtage deres offentlige understøttelse, og det er danskere, der har boet her i generationer.

Sådan er menneskene. Vi er forskellige, hvad enten vi er danskere eller udlændinge, og det duer ikke at gøre hverken udlændinge eller danskere til helgener.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nu er det altså hr. Poul Erik Dyrland, og jeg har på listen hr. Arne Melchior, hr. Jann Sjørnsen, hr. Knud Erik Hansen og hr. Henrik Svane. Så efter hr. Poul Erik Dyrland er det hr. Arne Melchior.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Ja, hr. Helge Adam Møller, jeg bemærkede jo, at du også var til stede i formiddags – undskyld, fru formand – og hørte indenrigsministeren to gange med syvtommersøm fastslå fra denne talerstol, at der ikke skal være nogen forskel på kontanthjælpsydelsen og integrationsydelsen, heller ikke set i forhold til modregningsproblematikken.

Derfor er jeg nødt til at stille spørgsmålet: Hvorfor skal den måske i hast udsendte pressemeddelelse bruges eller misbruges i denne sammenhæng? En pressemeddelelse, som i øvrigt blev trukket tilbage under pressemødet.

Ude i Vestsjælland kalder vi sådan noget lusepusteri.

Og så er der en anden vinkel: Fru Birthe Rønn Hornbech ønsker jo at bruge et nyt begreb, nemlig arbejdspligt, arbejdspligt for folk, som ønsker familiesammenføring. Altså et krav om, at skal man ind i landet her som familie-

sammenført, så skal man have arbejde på forhånd. Støtter Det Konservative Folkeparti en sådan rabiata tankegang?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det var da en udmærket forklaring, hr. Helge Adam Møller kom med vedrørende historien med sømmet, der blev slået skævt i bjælken. Men det er altså desværre den dumhed, som jeg talte om i min indledningstale her i formiddags, at det drejer sig her om mennesker og ikke om gods. Og det er den uheldige sammenligning, at det samme, der sker for en hammer og et søm, når det er i menneskets hånd, sker også, når mennesker behandler mennesker. Det skal man ikke sammenstille.

Men jeg har et andet ærinde til hr. Helge Adam Møller, og det har jeg glemt, så jeg må desværre gå ned igen. Undskyld, fru formand. Der er et halvt minut til en anden.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Man kan altså ikke sætte minutter i banken.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jamen jeg siger tak til hr. Arne Melchior.

Hr. Helge Adam Møller gav ligesom udtryk for, at han og Det Konservative Folkeparti vil, at der skal være økonomiske forskelle mellem udlændinge og danskere, selv om de lever under sammenlignelige vilkår, altså der skal være en introduktionsydelse, som er så lav, som vi kender den i dag, og så et kontanthjælpsniveau for danskere i øvrigt. Det var da et synspunkt.

Jeg synes, hvis man ser på det sådan helt pragmatisk, at det alligevel er utroligt, at det ikke gør indtryk på hr. Helge Adam Møller, at mange borgmestre, herunder borgerlige borgmestre, rent faktisk siger, at introduktionsydelsen, som vi kender den i dag, er med til at klientgøre udlændingene, gør, at de må gå på kommunekontoret og bede om supplerende ydelser, osv., og at denne ydelse, som jeg sagde det tidligere, rent faktisk modvirker integration.

Er det ikke noget, der trods alt gør indtryk på De Konservative og hr. Helge Adam Møller? Eller er det – og det skal så være mit spørgsmål – gået hen og blevet et mål i sig selv, at der bare skal være en introduktionsydelse, som er lavere end det, der er kontanthjælpsydelsen, uanset at det modvirker en positiv integration?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen jeg var helt bange for, at hr. Poul Erik Dyrlund ikke skulle komme på talerstolen med sit spørgsmål for fjerde gang. Men nu skal hr. Poul Erik Dyrlund også få et klart og kontant svar:

Se, indenrigsministeren sagde for en uge siden og for fjorten dage siden, at integrationsydelsen skal ikke ændres, i hvert fald under ingen omstændigheder før vi har fået foretaget en evaluering først i det nye år, så kunne vi eventuelt kigge på det. Det troede jeg på, da indenrigsministeren sagde det. Det er jo kun 10 dage siden.

Så sagde indenrigsministeren for 2 dage siden – efter at have arbejdet på det i lang tid – i tredje afsnit i en pressemeddelelse, som blev udsendt officielt, at introduktionsydelsen ikke bliver afskaffet, men den bliver tilpasset de øvrige ydelser, og så står der, at det stadig væk skal være sådan, at de nyankomne udlændinge beholder en større andel af deres lønindtægt. Og det var kun udlændinge, det var ikke danskere på kontanthjælp. Det sagde indenrigsministeren for 2 dage siden. Så var det, jeg troede: Nå, nu har indenrigsministeren nok skiftet mening, og det er så o.k., så tror jeg på det.

Nu står indenrigsministeren så op i dag og siger noget helt tredje. Hvad skal jeg så tro på? Tre forskellige versioner. Ja, hvad skal jeg så tro på i morgen, hr. indenrigsminister? Man kan vel ikke have en ny holdning hver tredje dag? Er det en minister med ryggrad? Er det Århus' gamle borgmester, der nu sidder og blæser, som De Radikale vil? Nå, jamen det er det så. Tak.

Så til hr. Melchior om sammenligningen mellem søm og mennesker: Jeg indrømmer blankt, at selvfølgelig kan man ikke sammenligne et søm med et menneske. Men jeg tror godt, at alle forstod sammenligningen, at hvor der er mennesker med i noget, hvor mennesker er, der fejler man. Det, man skal gøre, er så at rette fejlen hurtigst muligt, og det er jo også sket.

Og så til hr. Jann Sjursen, der spørger, om det ikke gør indtryk på mig, at forskellige borgmestre synes, at forskellen mellem den tidligere introduktionsydelse og kontanthjælpen var for stor. Jo, det gør da altid indtryk, men jeg kan konstatere, at det diskuterede vi jo omhyggeligt igennem i Folketinget for halvandet år siden, og da var der et stort flertal indbefattet regeringen, der syntes, det var rigtigt.

Vi kan så diskutere: Skulle forskellen være, som den er i øjeblikket, omkring 2.100 kr.? Skulle den måske kun være 1.700 kr. eller 1.600 kr.? Men fuldstændig at afskaffe alle de principper, vi varmt gik ind for for halvandet år siden, det kalder jeg holdningsløshed.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg sagde ikke, at alle med anden etnisk baggrund var helte. Jeg sagde, at det, som jeg oplever, at hr. Helge Adam Møller gør, er at tage de 60 bøller på Nørrebro, der lavede ballade, og indrette dansk politik efter det, og ikke indrette den efter de 200.000 andre med anden etnisk baggrund, der opfører sig flot og gerne vil indgå i det danske samfund. Det er problemet.

Problemet er, at hvis man møder folk, der kommer med en skepsis, og man så indretter hele sin politik efter det, så får vi den diskrimination og den forskelsbehandling, som vi oplever; så oplever folk med anden etnisk baggrund, at de bliver holdt ude, og så får vi altså problemerne.

Nu har den her debat været sådan meget luftig, men jeg synes egentlig, der tegner sig nogle konturer, som kan være opløftende, men altså også lidt beskæmmende. Hidtil har jeg måske troet, at det mest var Dansk Folkeparti, der havde den skepsis og havde det på den måde med fremmede med etnisk baggrund, men jeg kan faktisk se nogle konturer nu og her, hvor både Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti faktisk møder folk med anden etnisk baggrund med stort set den samme holdning, den samme skepsis og i virkeligheden også den samme afstandtagen.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Der var en ting i hr. Helge Adam Møllers tale, som vi fra Det Radikale Venstres side er meget, meget enige i, og det var spørgsmålet om at sørge for, at de fremmede, der kommer til vores land, lærer dansk. Den indsats kan ikke vægtes højt nok set fra vores synspunkt.

Men så bliver vi uenige, fordi vi mener, at modersmålsundervisningen er væsentlig. Det er den af flere grunde. Der er lavet en række undersøgelser af betydningen af den, fordi det er vigtigt, at børn får et sprog, så de får en mulighed for begrebsdannelse, som også kan bruges

på det nye sprog, de så skal lære, mens de er her, nemlig dansk.

Børn lærer hurtigere end voksne, sådan er det, og jeg synes, det ville være urimeligt, hvis ikke vi fortsatte denne praksis for netop at give dem en bedre sprogindlæring, men samtidig fastholde deres mulighed for at kunne kommunikere ordentligt med deres forældre.

Vi hører så også ofte, at Det Konservative Folkeparti ønsker, at vi skal hæve 3-års-grænsen for midlertidigt ophold i Danmark til 7 år. Som jeg forstår det, er der et ønske fra De Konservatives side om at sørge for, at så mange som muligt kommer hjem igen. Hvordan skulle de børn, der ikke længere må få modersmålsundervisning, klare sig hjemme i deres gamle land, hvis de kunne få mulighed for at komme hjem, hvis de kun kunne dansk? Men måske er dette kun en del af et spareforslag?

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg beder formanden og huset undskylde, at jeg før havde glemt mit andet point; det sker vist også for yngre mennesker en gang imellem.

Men det, jeg gerne ville sige til hr. Helge Adam Møller – uden at gå ind på beløbsdiskussionen – var vedrørende det, hr. Helge Adam Møller spurgte om generelt: Kan det være rimeligt, at en flygtning i visse forhold skal have det bedre end en, der har boet her længe?

Dertil vil jeg godt sige, at det kan under visse omstændigheder godt være rimeligt, ja. Og hvis hr. Helge Adam Møller ser efter i flygtningekonventionen, som vi har tilsluttet os, står der nævnt flere tilfælde, hvor en flygtning bør stilles bedre. Jeg har jo selv prøvet at være flygtning og ankomme til et naboland – et venligsindet land – med en barbermaskine, et par ekstra underbukser, en tandbørste og så ikke mere, og så har man altså brug for andre ting. Man har ikke sit bagland, man har ikke sit netværk, man har ikke sin familie, og derfor kan der forekomme sådanne tilfælde. Det er jeg sikker på at hr. Helge Adam Møller med sin retlighed godt forstår, og som sagt er det også indarbejdet i flygtningekonventionen, som Danmark har medunderskrevet.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen så lad mig for tredje gang starte bagfra igen.

Jeg er helt enig i det, hr. Arne Melchior siger på det område. Selvfølgelig kan der være eksempler eller områder, hvor man for at behandle et menneske, så det hurtigst muligt kommer i gang igen i det nye samfund, skal yde en særbehandling. Men min indrømmelse går ikke så langt, at jeg på det område, vi har diskuteret hele tiden, synes det er rimeligt. Der synes jeg tværtimod det svækker udlændingens mulighed for hurtigst muligt at komme ind på det danske arbejdsmarked.

Og det fører mig så over til hr. Knud Erik Hansen, som siger: Skal man ikke møde mennesker med tillid? Jo, specielt så længe de er til liden værdig, og det er det store flertal jo, hvad enten de er danskere eller udlændinge, men man skal også møde mennesker, synes jeg, ud over med tillid og med forventninger også med nogle naturlige krav og nogle pligter. Det er utrolig vigtigt, at de også får det at vide: Vi forventer noget af jer, og at vi indimellem siger: Det er et krav, at I gør sådan og sådan, hvis I vil være en del af denne her klub, familie, samfund eller nation. Og det synes jeg ikke vi har været gode nok til.

Der er det jo interessant at se på et andet land, der vel har en bedre integration af udlændinge end Danmark, nemlig Canada. Der er jo nogle maksimalt andre økonomiske vilkår, og til gengæld må vi konstatere, at det store flertal af de udlændinge, der kommer, også fra de samme lande, som vi modtager dem fra, langt hurtigere bliver integreret i det canadiske samfund end i det danske, selv om man stiller nogle økonomiske vilkår til rådighed for dem, som er milevidt under det, vi gør i Danmark.

Så til hr. Henrik Svane om modersmålet. Ja, jeg kender synspunktet. Jeg er ikke enig, det er jeg ikke.

Hr. Henrik Svane spørger: Hvem skal så lære disse børn deres eget modersmål? Jamen det skal deres forældre selvfølgelig, eller de kan slutte sig sammen. Hvis amerikanere kommer til Danmark og skal bo her i 5 år, synes jeg, det er fuldstændig urimeligt, at de skal undervises på deres eget sprog i den danske folkeskole ud over den almindelige undervisning. De skal da først og fremmest lære dansk, og det samme skal en tyrk, en araber og en svensker.

Der er da ikke nogen, der forventer, at en dansk familie, der bor i Tyrkiet i 4 år, bliver undervist i en tyrkisk folkeskole på dansk. Det bliver de heller ikke i Amerika. De bliver de heller ikke i Spanien. Det bliver de heller ikke i Japan.

Det er forældrenes opgave. Vi skal lære dem dansk. Det er det, de har brug for her.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg har selvfølgelig forståelse for, at en ordfører kan have svært ved at svare på alle spørgsmål i én runde, og derfor vil jeg gerne erindre hr. Helge Adam Møller om mit tidligere spørgsmål om arbejdspligt, altså Venstres tankegang om at indføre arbejdspligt for folk, som ønsker familiesammenføring. Og der kunne jeg godt tænke mig at høre, om Det Konservative Folkeparti er enig i en sådan rabiat tankegang, at man kun kan blive familiesammenført til Danmark, hvis man har sikret sig et arbejde på forhånd. Det var det, Venstre foreslog og sagde i deres ordførertale. Er Det Konservative Folkeparti enig i den tankegang?

Så vil jeg også godt kvittere for, at hr. Helge Adam Møller beskæftigede sig med de initiativer, der er taget omkring Dansk Industri, ingeniørerne, og pegede også på en række andre områder. Men jeg hørte ikke hr. Helge Adam Møller beskæftige sig med eller bekymre sig om de mange unge, som mangler en praktikplads, og det generelle behov for flere jobåbninger på arbejdsmarkedet.

Det kunne jeg godt tænke mig at høre nogle kommentarer til fra Det Konservative Folkeparti. Hvordan løser vi den opgave? Hvordan fremskaffer vi de praktikpladser? Og hvordan skaffer vi disse jobåbninger?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Helge Adam Møller stod for lidt siden her og talte om integrationsloven og integrationsydelsen, og »alle de principper, som vi dengang gik varmt ind for«. Det lyder jo smukt. Jeg har bare det stiltfærdige spørgsmål: Når man nu gik så varmt ind for principperne, hvorfor stemte man så ikke for integrationsloven?

Det er sagt før, men det er vel nok nødvendigt at gentage det nu her – også efter hr. Helge Adam Møllers sidste bemærkninger – at det blev for længst besluttet at evaluere integrationsloven også med hensyn til ydelsernes størrelse. Nu er den første delrapport kommet, og kommunerne har meldt tilbage, at ydelsen ikke er tilstrækkelig til, at de pågældende kan leve af den, og at kommunerne derfor har måttet yde, bevilge ekstra ydelser over de sociale budgetter.

Det er det, regeringen nu retter op på. Også i overensstemmelse med det løfte, der blev givet til kommunerne, nemlig at de ikke skulle belastes over deres sociale budgetter, men at opgaven skulle være en statsopgave. Det her koster 150 mio. kr., det har jeg sagt tidligere, men der er jo ikke tale om, at det er halvanden hundrede nye millioner kroner. Det er at give nogle mennesker – og det synes jeg er et godt princip – en ydelse, som de har en chance for at kunne eksistere for uden at skulle gå tiggergang. Det må dog være et princip, som også hr. Helge Adam Møller burde kunne dele.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Helge Adam Møller, og så forudsætter jeg, at det er tilbage til ordførerrækken derefter.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Fru Dorte Bennedsen spørger, hvorfor vi ikke stemte for integrationsloven, når vi syntes, at integrationsydelsen var så udmærket. Det ved fru Dorte Bennedsen jo godt. Det stod i betænkningen. Det blev sagt fra Folketingets talerstol. Der var et punkt, hvor vi blev svigtet i sidste øjeblik af regeringen, nemlig vedrørende det tilsagn, vi klart og tydeligt havde fået om, at det skulle være en forudsætning for at blive familiesammenført, at man havde en passende bolig til rådighed.

Det fik vi ikke ind i loven, selv om det var lovet. Det var på grund af De Radikale, og derfor stemte vi ikke for, men undlod at stemme. Men integrationsydelsen var vi for den dag, det er vi fortsat, og det vil vi også være i fremtiden.

Så til hr. Poul Erik Dyrlands spørgsmål, om vi går ind for arbejdspligt som betingelse for familiesammenføring. Jeg ved ikke nøjagtigt, hvordan forslaget skal udformes, jeg kender det ikke, men vi går generelt ind for, at alle mennesker, hvad enten man bliver familiesammenført, eller man er dansker, hvis man ellers er i den arbejdsdygtige alder, og man ikke er syg eller handicappet på anden måde, skal yde et stykke arbejde. Og hvis man ikke kan det, fordi der ikke er noget arbejde, så skal man aktiveres, og hvis man ikke er i gang med det, så er der en mulighed for at uddanne sig. Og det synes vi skal gælde både for udlændinge og danskere. Det er vores helt generelle holdning til det.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil sige til hr. Helge Adam Møller: Jeg er helt klar over, at regeringen trak ændringsforslaget om boligkravet tilbage, og at det vakte anstød både hos Venstre og hos De Konservative.

Jeg vil endnu en gang fortælle, at dette med ændringsforslaget vedrørte udlændingeloven og ikke integrationsloven. De Konservative stemte for udlændingeloven og ikke for integrationsloven. Det virker overordentlig ulogisk.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg må sige til hr. Helge Adam Møller, at det jo er udenomssnak. Det, jeg klart stillede spørgsmål om, var arbejdspligt som betingelse for familiesammenføring. Det var det, Venstre foreslog her fra talerstolen i formiddag. Altså betingelsen for at komme ind i dette her land skulle være, at man har et stykke arbejde på forhånd. Det var det, Venstre foreslog. Støtter Det Konservative Folkeparti det?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kender stadig væk ikke forslaget andet end ud fra hr. Poul Erik Dyrlunds beskrivelse, men hvis en ung dansker ønsker at gifte sig med en ung fra et andet land og vedkommende eksempelvis er under uddannelse, så synes jeg, det er fint, at vedkommende fortsætter sin uddannelse i Danmark. Og hvis man kalder det at arbejde – det gør jeg – så synes jeg, det er rimeligt.

Men jeg må se forslaget, før jeg kan forholde mig til det. Det er ikke et, jeg har fremsat.

Så spurgte hr. Poul Erik Dyrlund om en ting til, jeg ikke kunne nå før, nemlig: Hvad vil vi gøre vedrørende en forstærket indsats for at skaffe flere praktikpladser? Der fremsatte vi jo faktisk et forslag, B 71, den 19. november for 2 år siden, i 1997, hvor vi skriver en række ting, nogle helt konkrete tilfælde, og hvor vi også stiller krav, kan man godt sige, til de private virksomheder.

Der står det helt afgørende også: at private virksomheder og kommuner udviser engagement og åbenhed over for mennesker, der har anderledes baggrund.

Vi siger også, at arbejdsgiver- og erhvervsorganisationer efter vor opfattelse har en samfundsmæssig forpligtelse til at opfordre deres medlemmer til at tage flygtninge og indvandre-

re ind i praktik eller job på lige fod med unge danskere. Der er en række konkrete forslag i det, så det er vi helt enige om. Det tror jeg også fremgik af min tale; der er ikke nogen forskel dér. Jeg synes måske, vi i fællesskab kan gøre det endnu bedre, og derfor nævnte jeg et enkelt praktisk eksempel, der er på vej.

Og så til fru Dorte Bennedsen som det sidste: Nu skal jeg komme hen, jeg har begge lovene med, så kan vi læse betænkningerne. Det var hr. Bendt Bendtsen, der var ordfører dengang, men jeg kan meget nøje huske, at der var en klar og tydelig begrundelse både i betænkningen og fra Folketingets talerstol for, at vi stemte for den ene og undlod at stemme for den anden.

Men én ting står fast: Vi var dengang positive over for integrationsydelsen hele vejen igennem; vi er det i dag, og vi er det i morgen – i modsætning til regeringen, der har skiftet tre gange inden for de sidste 14 dage.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Der er få politiske emner i Danmark, der bliver folkeje på godt og ondt. Sidste år har det været forholdet til udlændinge og danskere med anden etnisk baggrund, der har været det store debateme. Det har givet en varm debat både i medierne og her i Folketinget og ofte således, at både medier og folketingsmedlemmer går i selvsving. Enhver begivenhed bliver brugt, og tilbage står – brugt eller misbrugt – mange af de mennesker med en anden etnisk baggrund reelt uden løsning på deres problemer.

Det bliver en debat, der er præget af begivenheder, som ofte er ekstreme, og som slet ikke er hovedproblemet. Og hermed være ikke sagt, at de bølgeoptøjer, vi har oplevet på Nørrebro, ikke er et problem; det er de. Det var stupide handlinger, og de er helt uacceptable.

Men det er jo ikke flertallet, der foretager disse handlinger. Så når det går galt i vores samfund, bunder det til syvende og sidst i, at vi har været og stadig er alt for dårlige til at tage mennesker med anden etnisk baggrund ind i det danske samfund. Mennesker med anden etnisk baggrund oplever konstant at blive afvist alene på deres navn og anderledes udseende, uanset at de er vores medborgere.

Forskelsbehandling eller, med rette måske, diskriminationen er trængt langt ind i den dan-

ske folkesjæl. Der diskrimineres i de små daglige møder mellem mennesker, og der diskrimineres også, når vi taler om det alvorlige, det at få et arbejde.

Der diskrimineres også ved vores domstole. De seneste udvisningsdomme er udtryk for en ganske grov diskrimination. Der er her tale om to unge, der er vokset op i Danmark og har haft deres barndom og ungdom i Danmark, og hvor Danmark reelt er deres hjemland. De unger, der løber rundt og laver ballade, det er reelt ikke fremmede. Det er også vores unger, når de er vokset op i Danmark, de skal drages til ansvar som danske unge, og de skal ikke udvises.

Bliver vi generelt ikke bedre til at tage imod udlændinge og danskere med anden etnisk baggrund og tage dem ind i det danske samfund, ja, så vil vi givet flere gange opleve optøjer som dem, vi har set på Nørrebro.

Skal vi undgå det, er det helt afgørende, at vi sørger for, at folk med anden etnisk baggrund får muligheder for at få et arbejde. Arbejde er den allervigtigste faktor, når vi skal snakke om integration.

Vil andre ikke, ja, så må offentlige arbejdspladser gå foran med en etnisk ligestillingspolitik. Vi skal være bedre til at anerkende og bruge de kvalifikationer, som flygtninge kommer med, og vi skal også være meget bedre til at påtale diskrimination og, om nødvendigt, også oprette nævn, der kan påpege diskrimination og hjælpe folk, der bliver diskrimineret.

Da vi i sommer havde denne debat, blev den danske folkesjæl – og det var sådan set en positiv oplevelse – faktisk oprørt over den måde, vi behandlede de fremmede på, som søger til Danmark, hvad enten de er forfulgt, eller de gerne vil leve sammen med en af det andet køn. De mødte nemlig en hård administration.

Man kan også se, at det ikke kun er administrationen, der giver problemer, det er i høj grad også udlændingeloven.

Nu skal vi selvfølgelig ikke være blinde for alt det, der giver kultursammenstød, men det er enormt vigtigt, at vi holder tungen lige i munden, når vi debatterer disse sager. Det kan meget let blive til en hetz, en hetz mod et folk, der tænker på en anden måde.

Når vi snakker om arrangerede ægteskaber, er det rigtigt, at i arrangerede ægteskaber kan der være problemer, men det er utrolig vigtigt at sige, at dér, hvor der virkelig er problemer, er, når det arrangerede bliver til tvang. Så kan vi diskutere, hvor mange gange det er tvang.

Men det er tvangen, der er problemet, det er ikke det arrangerede i sig selv, der er problemet.

Så synes vi i SF også, det er et alvorligt problem, at der rent faktisk – og det er jo derfor, vi har debatten – er mange danskere, som retter deres vrede imod indvandrere og flygtninge, og mange gange kan man godt opleve det, selv om man så kan opleve det som uberettiget. Men jeg kan godt forstå, at der kan være en enig mor, der mangler en bolig, som kan blive irriteret over at se, at der er flygtninge, der kommer foran hende i køen.

Men det er jo i virkeligheden ikke flygtningene, der er årsagen til det. Hvis der er nogen, der er problembørn i den sammenhæng, så er det forsamlingen herinde, der ikke har sørget for, at der rent faktisk var boliger nok. Vi har en opgave i at sørge for, at der er boliger nok. Vi har en opgave i at sørge for, at der er hjemmehjælp nok, således at vreden i virkeligheden ikke bliver rettet mod de forkerte.

Det skal være kort det her. Hvis man så skal være optimist og måske slutte lidt optimistisk og skue lidt ind i fremtiden, så kan man da sige, at så sker der i hvert fald en masse. Vi er i gang med en stor proces med integration; vi er i gang med en stor proces, og mange kommer ud, og vi kommer til at opleve mange med anden etnisk baggrund fungere på lige fod med os andre, fungere – og fungere flot – i det danske samfund og tale det danske sprog, som vi nu kan.

Skal man være endnu mere optimistisk og sige, at nu ser vi 5 år frem, så kunne det være, vi ville sige om denne debat, når vi ser tilbage på den: Nå ja, det var dengang.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Hr. Knud Erik Hansen var ligesom alle os andre ked af det, der skete på Nørrebro, bl.a. den 7. november. Hr. Knud Erik Hansen sagde så: Hvis det skal undgås i fremtiden, er det vigtigt, at man sætter ind i forhold til at sikre, at de unge udlændinge får arbejde og en uddannelse.

Jeg vil godt høre, om hr. Knud Erik Hansen virkelig mener, at det i sig selv ville gøre, at disse voldsbøller, der er langt uden for pædagogisk rækkevidde, ville afholde sig fra at lave den slags aktioner på bl.a. Nørrebro.

Vi ved jo, at den meget store indsats, der er gjort på Nørrebro, har bevirket, at kriminaliteten på Nørrebro generelt er faldet med over 40

pct., men det er jo vel at mærke over for dem, man kan nå ad pædagogisk vej. Men de, der lavede ballade den 7. november, mener hr. Knud Erik Hansen virkelig, at hvis de havde et arbejde, så ville de ikke gøre det, som de gjorde?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nej, det ville de givet ikke. Men det, jeg snakker om, er det lange seje træk, som vi skal i gang med, hvor vi har brug for, at de unge med anden etnisk baggrund oplever, at vi faktisk tager imod dem.

Det, vi oplever med bøllerne på Nørrebro, er jo ekstremt på den måde, at de givet har oplevet det danske samfund på mange måder lave afvisninger, og de får nogle tanker og nogle forestillinger om det danske samfund, hvor man bagefter står tilbage og siger: Hvordan kan det være rigtigt? Hvordan kan det gå til, at nogen faktisk kan tænke på, at det, man laver på Nørrebro, er o.k.? Men det var situationen.

Det er klart, at der skal en anden indsats til over for dem, men dér, hvor vi i det lange, seje træk skal forsøge at undgå de optøjer, jamen så skal vi have fat i, at vi skal modtage de fremmede, dem, der kommer med en anden baggrund, på en hel anden måde, for det er generelt vores måde at modtage dem på, der skaber de her problemer, skaber de her konflikter.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen det er jo altid uhyre interessant, når Folketingets partier her i salen drøfter den lovgivning, som vedrører udlændinge i Danmark. Det er også en debat, som Dansk Folkeparti til hver en tid vil hilse velkommen, og vi har jo rejst debatten massevis af gange selv. Og med en forespørgsel, der er rejst til statsministeren, indenrigsministeren, arbejdsministeren og undervisningsministeren, er der jo et meget, meget bredt grundlag for en debat.

Forespørgslen er jo som sagt anmeldt før den seneste udvikling i udlændingepolitikken, og med den seneste tids nye holdning hos indenrigsministeren burde der også være rettet en forespørgsel til kolbøtteministeren, hvilket må være en bedre betegnelse end indenrigsministeren.

Regeringens politik på udlændingeområdet ligner simpelt hen en kolbøttefabrik. Der arbejdes i flere år på oplæg til en integrationslov, som ved tagelsen blev betegnet som en virkelig stramning. Det var Dansk Folkeparti be-

stemt ikke enig i, men det var jo det, den blev betegnet som, med skærpede krav til udlændinge, der skulle lære dansk, og som skulle have lavere betaling for deres ønske om at slå sig ned i Danmark, det her lille nordiske paradis.

Med indenrigsministerens tilbagetog i re-kordfart, der nu er offentliggjort, er en stor del af integrationsloven faldet til jorden – ja, faktisk det bærende element – og er blevet en eklatant fiasko for den minister, der blev hentet ind i Folketinget som Socialdemokratiets frelser i udlændingesammenhæng.

Kan regeringen få overblik over egne forslag? Det synes jeg ikke rigtigt den debat, vi har haft indtil nu, overhovedet tyder på. Sikke en gang forvirring, der har været dels fra indenrigsministeren og dels fra den socialdemokratiske ordfører med hensyn til, om der bliver trukket i den ydelse, man nu skal have, som er den samme som kontanthjælpen, når man påtager sig et arbejde, sådan som der gør for danskere.

Dansk Folkeparti føler sig aldeles ikke overbevist om, at der er afklaring på det punkt. Problemet er jo nok for Socialdemokratiet – heldigvis for os andre – at der er dyb uenighed i den socialdemokratiske folketingsgruppe. Hvis regeringen kan få overblik over egne forslag, så vil udlændinge fremover, så snart regeringens nye ændringer er gennemført – og det bliver uden Dansk Folkepartis stemmer – igen modtage, hvad danskerne modtager i bistandshjælp. Dansk Folkeparti finder det beklageligt.

Derudover vil de fremmede jo få alt det andet, de dér skattefri børnepenge, og det er store beløb, for de får som bekendt mange børn. De vil bevare deres krav på en bolig inden for 3 måneders ophold. Det synes jeg har været for lidt diskuteret i dag. Tænk engang, udlændinge, der kommer til Danmark, i løbet af 3 måneder skal der stilles en bolig parat til dem. Det er ikke, hvad danskere forventer; det er ikke hvad danskere får. Det er forskelsbehandling, så det batter.

Samtidig kan man få alle de her forskellige tilskud til det ene og det andet og det tredje. Det har man jo i øvrigt hele tiden kunnet få, også med den ydelse, der hidtil har været gældende. Man har kunnet henvende sig og stadig væk opretholde det, som tilhængerne af fjernel-sen af introduktionsydelsen nu siger: En levestandard, der svarede til danskernes. Sådan har det været.

Tilmed ser det ud til, at kolbøtten er sket på et utrolig sparsomt grundlag, nemlig med hensyn til visumansøgninger. Den nye lempelse af visumkravet skal ses på baggrund af nogle få hundrede sager, samtidig med at der fra januar 1999 og indtil nu er kommet over 10.000 asylsøgere og familiesammenførte hertil. Det er en panikhandling, det her, fra ministerens side og intet andet. Nu må vi vente på yderligere at få oplyst, hvor meget eller om der overhovedet skal trækkes i bistandsydelsen, som det jo reelt er. Gud ved, hvornår vi får det reelle svar. Der er fortsat meget stor usikkerhed om dette problem.

Måske vil vi endda komme til at se, at regeringen endnu en gang vil favorisere udlændinge fremfor danskere i form af mildere træk i de offentlige bistandsydelser, end det vil ske over for danskerne, der supplerer med lidt arbejde. Det bliver interessant at følge.

Men det er jo så ikke første gang – vi ved ikke, om det bliver sidste – men det er i hvert fald ikke første gang, at indenrigsministeren har slået en kolbøtte. Det skete allerede ved ministerens tiltræden, hvor ministeren frejdigt udtalte til den undrende offentlighed, at man bare skulle glemme, hvad han tidligere havde sagt. Og det var sådan set lidt ærgerligt, fordi Dansk Folkeparti mente egentlig, at borgmester Thorkild Simonsen fra Århus sagde en masse fornuftige ting. Men det holdt op, da ministeren blev hentet ind som indenrigsminister. Gud ved, hvad det nu bliver for en socialdemokratisk borgmester, der næste gang bliver indenrigsminister, hvis man skifter hr. Thorkild Simonsen ud. Bliver det Per Madsen, bliver det fru Britta Christensen, bliver det Keld Rasmussen, eller gud ved hvem det bliver, man nu vil lukke munden på.

I udlændingsespørgsmålet er den forkerte linje jo fortsat. Det seneste var spørgsmålet om hele administrationen af udlændingeloven, som ministeren ikke fandt for stram, for kort tid efter at tage fat på en lempelse af administrationen af visumansøgningerne. Og sådan er det fortsat og fortsat. Det, Dansk Folkeparti kan arbejde på, er, at der efter næste valg bliver etableret et anderledes flertal, og vi har da med interesse fulgt, hvad Venstre og De Konservative har sagt i denne her debat. Naturligvis. Venstre har ikke sagt så meget, De Konservative har sagt en hel del, og jeg vil godt på den baggrund fremsætte et forslag til vedtagelse, som lyder:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen

- at sætte en stopper for, at flygtninge til indvandrere efter blot tre års ophold i landet,
- at fjerne retskravet på familiesammenføring samt
- at fjerne de facto-flygtninges retskrav på at opholde sig i landet.«

(Forslag til vedtagelsen nr. V 22).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg tror, at jeg skal gøre ordførerne opmærksom på, at der ikke må bruges bandeord, og når man ikke må sige sgu, så må man altså heller ikke sige gud ved, som jeg kan forstå, at det er svært for fru Pia Kjærsgaard at lade være med at sige, men det er ikke tilladt.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandling.

Susanne Clemensen (CD):

Som mit partis arbejdsmarkeds- og uddannelsesordfører skal jeg fremføre vores ordførertale, fordi forespørgslen her også indeholder noget fremadrettet om uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken.

Ingen kan vel beskyldes CD for ikke at have et positivt og humant grundsyn, også over for nydanskere. Netop derfor mener vi også, at vi har en særlig forpligtelse til at prøve at finde praktiske løsninger på de problemer, der uundgåeligt opstår, når mennesker med forskellig kultur, religion og familiebaggrund mødes.

Det er jo også en af de væsentlige årsager til, at vi har rejst denne her forespørgsel, at vi synes, der er et behov for at se ud i fremtiden og prøve at finde nogle praktiske løsninger på de her problemer, som vi hører og læser om og ser i fjernsynet og i øvrigt på anden vis bliver konfronteret med.

En væsentlig barriere, flygtninge og indvandrere møder, når de kommer her til landet, er muligheden for at få anerkendt deres uddannelse, som de har taget i hjemlandet. Vi gør i dag ikke nok for at udnytte de ressourcer, folk kommer til landet med. Men det er ikke kun nydanskere med en udenlandsk uddannelse, som har svært ved at finde beskæftigelse. Alene på ingeniørområdet vurderer Ingeniørforbundet, at der går 700-1.000 udenlandske ingeniø-

rer ledige i det sociale system. Det sker i en situation, hvor erhvervslivet i meget høj grad mangler ingeniører. Det er på ingen måde acceptabelt, så selv om vi ikke har noget imod, at danske virksomheder skal have mulighed for at importere højt uddannet arbejdskraft, skal vi også huske på de 1.000 ledige fra etniske minoriteter med en ingeniør- eller IT-uddannelse herhjemme.

Men tilbage til flygtninge og indvandrere med udenlandske uddannelser i bagagen. Hvis ikke de får dimittendrettigheder, har de heller ikke mulighed for at komme med i de initiativer, som a-kasserne og arbejdsformidlingen laver specielt rettet mod højtuddannede ledige, og som de faktisk er rimelig gode til. De vil i stedet for med stor sandsynlighed blive fanget i det sociale system uden reel mulighed for at komme videre.

Det er netop dimittendrettighederne og anerkendelsen, der er problemet. Som systemet er i dag, er det uddannelsesstederne, der skal foretage den her anerkendelse. Det sker desværre alt for ofte udelukkende med udgangspunkt i uddannelsesstedets egen studieordning. Det er klart, at en udenlandsk uddannelse ikke passer 100 pct. fag for fag ind i en dansk studieordning. Således må der nødvendigvis være brugt nogle andre lærebøger, men derfor kan den udenlandske uddannelse jo godt være på et tilsvarende højt niveau.

Ud over det er det også et problem, at der ikke gælder et to-instans-princip. Det er ikke muligt at klage over den faglige vurdering, der er foretaget. Undervisningsministeren har, efter at vi i mange år har hørt om problemerne, taget et initiativ på det her område og foreslået at danne Det Danske Center for Internationale Uddannelsesaktiviteter. Det hilser vi i CD også meget velkommen, men vi mener ikke, at ministeren går langt nok i sit forslag. Centret skal efter ministerens model forestå vejledning, information og vejledende niveauvurdering. Vi mener, der er brug for et mere offensivt og udadrettet center, således at der ydes en aktiv indsats for at få udenlandske uddannelser anerkendt og personerne ind på det danske arbejdsmarked – jo før, jo bedre.

Derfor bør en vurdering af en udenlandsk uddannelse med henblik på at kunne søge arbejde på arbejdsmarkedet foregå centralt, f.eks. i et nævn efter indhentelse af de nødvendige oplysninger fra uddannelsesstederne og fag-

foreningerne, der naturligvis har en ekspertise, der skal anvendes, men som omvendt også har nogle særinteresser.

På skoleområdet kan det ikke siges ofte nok, at det også er meget vigtigt, at eleverne kan dansk, når de kommer i skole, ellers vil de jo allerede fra første færd være bagud. Her har vi jo med et stort flertal i Folketinget sidste sommer taget initiativ til at forbedre kommunernes indsats med hensyn til, at de tosprogede børn i førskolealderen bliver fortlørlige med det danske sprog, men vi mener, der bør bruges endnu flere kræfter på at introducere tosprogede forældre til kommunernes daginstitutioner.

Vi mener også, der er et behov for tosprogede pædagoger eller pædagogmedhjælpere i institutionerne, samt at der er tosprogede lærere i folkeskolen. Især det sidste kan være afgørende for, at der etableres et godt skole-hjem-samarbejde.

Hvis jeg skal springe til arbejdsmarkedet, mener vi også, at det her kan være megen uvidenhed, myter og fordomme, ja, ligefrem diskrimination, der ligger til grund for, at nydanskere stadig ikke deltager på arbejdsmarkedet i den udstrækning, som vi alle sammen ønsker. Her er det vigtigt, at de enkelte virksomheder går ind og tager en diskussion om, hvordan man integrerer etniske minoriteter i virksomheden, så personalepolitikken bliver et spejlbillede af det, man finder i den danske befolkning, eller med andre ord, at man afspejler mangfoldigheden i samfundet, når nye medarbejdere skal ansættes.

Der kan det ikke nytte noget, at virksomhederne alene siger, at de går efter de bedste kvalifikationer. Man må også gå ind og beskæftige sig med, om der er andre forhold, der gør sig gældende. Det kunne være, at der var nogle medarbejdere i virksomheden, som trængte til at få diskuteret det her igennem, så man fik afdramatiseret de myter, der er.

Til sidst vil jeg sige, at i CD ser vi jo ikke positiv særbehandling som en måde, der vil hjælpe i den her sammenhæng. Tværtimod tror vi, det ville have en modsatrettet effekt, hvis man skal have virksomhederne til i højere grad at tage et ansvar på det her område, men jeg vil da gerne foreslå, at der afsættes penge til en konsulentordning, hvor virksomheden kan få hjælp til at udforme en personalepolitik, der tager hensyn til, at vi skal skabe et mere rummeligt arbejdsmarked.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Det er fru Susanne Clemensens bemærkninger om udlændinges problemer med at få adgang til det danske arbejdsmarked på grund af vanskeligheden med at få anerkendt deres uddannelse.

Det er fuldstændig rigtigt, det er også et spørgsmål, som regeringen har været optaget af i et stykke tid.

Indledningsvis er det værd at fastslå, at indvandrere og flygtninge på lige fod med alle andre grupper har adgang til uddannelse, men det er vigtigt at tage udgangspunkt i de kvalifikationer, man kommer med, få registreret, hvad flygtninge og indvandrere kan, sådan at de kvalifikationer og kompetencer også kan gøre gavn i det danske samfund som helhed.

I dag er det, som fru Susanne Clemensen også bemærker, en vurdering, som meget ofte foregår i et gråzoneområde. Det er uddannelsesinstitutioner, faglige udvalg, faglige foreninger m.fl., der foretager sådanne vurderinger, og jeg tror, at det for den enkelte godt kan fremstå som lidt af en jungle, hvor man skal gå hen med sine eksamensbeviser, med de kvalifikationer, man har.

På den baggrund har der været nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som i slutningen af sidste og i begyndelsen af dette år barslede med et forslag om at lave et vurderings- og referencecenter. Og centret ville begynde sit arbejde i begyndelsen af år 2000.

Centret skal fortsat bygge på den ekspertise, der er på uddannelsesstederne, hos de faglige udvalg m.m., og centret skal derfor i første omgang fremstå som et visitationsorgan for enkeltpersoner og myndigheder. Centrets hovedopgave bliver derfor i første omgang at videresende sager om merit og adgang til uddannelser til den rette institution.

Jeg forestiller mig, at vi opbygger centret gradvis og ønsker, at vi begynder med at forestå vurderinger for de videregående uddannelser, det gælder jo f.eks. ingeniører. Derfor vil det primært dreje sig om vejledning, vurdering af uddannelsesniveau, mens de mere fagspecifikke sammenligninger fortsat vil blive foretaget af uddannelsesinstitutionerne, for det er der, ekspertisen er.

Men en vigtig opgave for centret bliver at få fastlagt en procedure for samarbejde med de involverede parter, og centret skal derudover også yde vejledning og service til brugerne og

skal derfor indsamle og formidle viden om både det danske uddannelsessystem og udenlandske uddannelsessystemer. Jeg håber, at centret efter en indkøringsfase kan blive både et kraftcenter og en videnbank, som vi har manglet på området.

Samtidig er jeg klar over, at et funktionelt center ikke opbygges på helt kort sigt. Det vil afhænge af indkøringsfasen, hvor der etableres procedurer og aftaler om samarbejde med alle involverede parter, og derfor vil der formodentlig også gå et stykke tid, før vi er klar til at tage de sidste skridt, som fru Susanne Clemensen foreslår.

Men jeg tror, at vi med centret kan få åbnet den dør, som er helt afgørende at få åbnet i forhold til flygtninge og indvandrere, sådan at vi rent faktisk giver den adgangsbillet til arbejdsmarkedet, som dokumentationen for ens kvalifikationer jo rent faktisk er.

Jeg lægger også meget vægt på de øvrige initiativer, som foretages på uddannelsesområdet, og jeg skal ikke supplere fru Susanne Clemensens gennemgang af sprogstimulerende aktiviteter, af den indsats, som gøres i folkeskolen i det hele taget, blot nævne, at der nu for unge bliver iværksat forsøg med særlige undervisningstilbud af 1-3 års varighed for 16-25-årige flygtninge og indvandrere, og der er afsat puljemidler på i alt 125 mio. kr. fra 1999 til 2003.

Jeg håber, vi får positive erfaringer med det for at være sikre på, at vi derigennem også kan bidrage til, at vores eksisterende uddannelser får en sådan rummelighed, at flygtninge og indvandrere, men også danske med en uddannelsesfremmed baggrund rent faktisk får mulighed for at gennemføre en uddannelse. For uanset hvordan man vender og drejer det, er det jo rent faktisk sådan, at uddannelse er en af adgangsbilletterne til det danske samfund.

Af samme grund har vi også i regeringens udspil til en reform af voksen- og efteruddannelsen lagt vægt på, at der bliver muligheder for flygtninge og indvandrere til at forbedre deres sproglige forudsætninger, men også til at opnå egentlig faglært niveau.

Henrik Svane (RV):

»Integration tager tid, lang tid«, siger Niels Hausgaard. Det tager ifølge hans udsagn tre generationer, før en fynbo bliver integreret i Vendsyssel, og så kalder man stadig væk efterkommerne for »fynboens børn«.

Den generelle debat om flygtninge og indvandrere er tilsyneladende vanskelig for os. Frygten eller usikkerheden over for det fremmede har en tendens til at polarisere den almindelige diskussion og de politiske partiers meldinger. Debatten spidser til med jævne mellemrum, uden at vi kommer særlig konstruktiv ud af den. Jeg synes, at vi efter debatten i dag er kommet bedre på vej, men hvor er det længe siden, at jeg som en højskoleidealist, der skulle karikere mig selv fra dengang, sådan en golden retriever med hængerøv i bukserne, sagde: Mad, musik og mavedans, så skal det nok gå alt sammen.

Det var sådan den ene ende af diskussionen, og i den anden ende stod så Den Danske Forening med Seem-præsten og andre også nu repræsenteret i Folketinget og sagde noget helt andet, og i det store, brede, folkelige felt tav man alt for længe, fordi man var bange for at blive dømt racist, hvis man havde andre holdninger eller kritik af det, der foregik i integrationsprocessen. Vi er kommet meget længere.

Hvor er det også længe siden, at fremmedarbejdere, som vi først kaldte dem, siden gæstearbejdere, kunne ansættes på arbejdsmarkedet uden at kunne læse og skrive dansk. Det er også længe siden, Benny Andersen i et digt sagde:

»Når nogen siger, jeg er ikke racist, men – så er det med at springe til side, før de brækker sig over dig.«

Flere politikere er ved at få øjnene op for en diskussion, som handler om, at forholdet til fremmede i Danmark er i en blindgyde og bør afløses af en værdidiskussion, som tillader os at kæmpe for vores samfunds fundamentale værdisæt og bekæmpe, hvad vi anser for forkerte, ja, reaktionære holdninger til forholdet mellem mænd og kvinder, til børneopdragelse, til solidaritet i samfundet, til religion etc., etc. I denne diskussion vil vi ikke have rene etniske og næppe heller traditionelle partipolitiske skillelinjer, men en tværgående, samfundsmæssig debat om vort demokratis væsentligste grundpiller.

De etniske mindretal er dem, som har skoen på, de ved derfor, hvor den trykker, og de bør inddrages mere i samarbejdet, hvad enten det skal være som ambassadører for sig selv eller for at fortælle, hvilke løsninger der fungerer, og hvilke der ikke gør. Udlændinge, som det er lykkedes at få fodfæste på arbejdsmarkedet,

kan fungere som brobyggere og vejledere for dem, som kun er på vej.

Det er væsentligt, at alle relevante parter aktivt deltager i integrationslovens nye fora: de kommunale integrationsråd og sprogcentrallerne. Integrationsrådene er et væsentligt omdrejningspunkt i at folkeliggøre integrationsindsatsen i dette land, og jeg vil i den anledning komme med en opfordring til, at mange af de NGO-flygtningeorganisationer, der arbejder med på indsatsen for at forbedre integration i Danmark, virkelig bliver opmærksomme på at lægge en stor energi og kraft ind i det arbejde, der kan lægges i integrationsrådene, for det kan være med til at kitte den folkelige forståelse meget bedre sammen for, hvad der er af forskelle mellem os og de fremmede og hvad der er af ligheder, så vi i fællesskab kan få trukket diskussionerne og arbejdet helt ned i det civile Danmarks rødder, hvor vi alle medvirker til at bekæmpe barrierer og fordomme. Ad den vej kan det bedre lykkes at inddrage danske borgere på arbejdspladserne, i skolerne, på uddannelsesinstitutionerne, i foreningerne, og jeg kunne blive ved. Skal det her lykkes, kræver det folkelig forankring.

Det kræver selvfølgelig en lødig debat, en værdidiskussion, og den er vi ikke bange for at tage i Det Radikale Venstre. Vi tror også, at med den diskussion, der har været i dag, er der skabt et bredere grundlag for at tro på, at der også politisk set vil være et større flertal end tidligere for en fælles, god, fornuftig indsats for at hjælpe de fremmede ind på arbejdsmarkedet og dermed gøre dem selvhjulpne og give dem en bedre mulighed, end de har haft tidligere. Det vil glæde og gavne både os og dem, der kom til.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kan ikke lade være med lige at sige, at hr. Søren Søndergaard åbenbart gerne må sige lokumpapir fra talerstolen, og hr. Henrik Svane må sige hængerøv i bukserne, men fru Pia Kjærsgaard, og det er mig, må ikke sige: Gud ved, hvad alt det her koster? Nå, men sådan er det.

Men jeg vil godt lige sige til hr. Henrik Svane, som nu omtaler, hvor mange ting der er længe siden, at det sandelig er længe siden, alt for længe siden, at hr. Henrik Svane ikke har været folketingsmedlem. Sådan fornemmede jeg i hvert fald denne her tale.

Det, jeg godt vil spørge hr. Svane om, er stadig væk denne her berømte introduktionsydelse, som hr. Svane jo var ophavsmand til, der endnu ikke har fungeret i et år, og hvor hr. Henrik Svane og hr. Jørgen Estrup og alle de andre – eller ikke alle de andre, for de er jo ikke så mange – men De Radikale har lagt et gevaldigt pres på indenrigsministeren. Hvordan ser De Radikale på det her træk, som indenrigsministeren sagde der skulle være på lige fod med danskere, hvis man påtog sig et arbejde, men hvor fru Dorte Bennedsen var langt, langt mere usikker? Hvad siger De Radikale? For det er jo De Radikale, der kommer til at bestemme det.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Med indførelsen af integrationsydelsen i integrationsloven var det et væsentligt argument fra den radikale side, herunder mig, at man skulle sørge for ikke længere at klientgøre flygtninge ved som udgangspunkt at sige, at de skulle under sociallovgivningen. Denne manøvre er lykkedes, og det er vi fuldt tilfredse med.

Nu har det vist sig igennem de første måneders virke, at vores arbejdsmarked ikke er rummeligt nok til at opfange mange af de mennesker, vi havde håbet ville komme i gang fra starten. Derfor har indenrigsministeren justeret på integrationsydelsen. Det er vi tilfredse med. Men integrationsydelsen har stadig væk den karakter, som den også havde for to dage siden.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen vi må jo holde debatten i gang, hvis vi skal få noget ud af det her. Nu havde man jo planlagt ikke at tage ordet til mig, kedeligt, men sådan er det også i Folketinget.

Men jeg vil så godt tage ordet endnu en gang til hr. Henrik Svane: Hvad skal der gøres, for lovgivningen er jo slet, slet, slet ikke på plads? Skal udlændinge endnu en gang have positiv særbehandling? Eller hvad?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Mener hr. Svane virkelig, at man allerede efter 3 måneder kan lave en undersøgelse af en ordning, som skal strække sig over 3 år for den enkelte udlænding, og så allerede efter 3 måneder, når der ligger et notat fra indenrigsministerens side – som jo alt andet lige er behæftet med en masse forbehold, fordi man netop siger, at efter

så kort en periode, er det ganske svært at trække noget generelt ud af den ordning, der har været – beslutte sig for, at nu vil man til at lave om på det hele?

Det er da ganske logisk, at en ny ordning, der lige er startet, først skal nå at virke i samfundet, hvor erhvervslivet – hvis det var det, der var meningen med det – skal nå at se, at der altså er et potentiale, som det kan trække på. Det har det slet ikke haft mulighed for at nå at gøre.

Men selv om loven dårligt nok har været i funktion, og der ligger et meget tyndt notat på det her område, så farer man alligevel til en konklusion allerede nu. Er det rimeligt? Er det forsvarligt at gøre?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne ligesom hr. Arne Melchior tidligere sige tak til Det Radikale Venstre og specielt til hr. Estrup for det samarbejde, vi har haft i sommerens løb for at få administrationen styret plads i forbindelse med nogle bedre regler. Jeg synes, det er et arbejde, der er godt, og det er ikke en hovsaløsning eller noget som helst andet. Det er et godt og gedigent stykke arbejde, der er gjort der.

Så vil jeg godt benytte lejligheden til at sige til fru Pia Kjærsgaard, at jeg ved ikke, hvem der har planlagt, at man ikke skulle tage ordet til fru Pia Kjærsgaard, men det er fuldstændig ligegyldigt at diskutere med fru Pia Kjærsgaard, for hende kan man jo ikke rykke noget sted alligevel. Derfor tog vi en dialog med V og K, for der er noget, der kan diskuteres. Men med fru Pia Kjærsgaard er det jo skyttegravskrig, og da vi gerne skulle nå resultater i dag i stedet for en skyttegravskrig, så var der jo ingen grund til at spille kræfter på det.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg skal lige gøre opmærksom på, at man skal rette spørgsmålet til den, der. . . ja, ja.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Det virkede måske lidt snedigt.

Til hr. Tom Behnke vil jeg da gerne sige, at jeg har respekt for, at indenrigsministeren på baggrund af de meldinger, han har fået, har konstateret, som jeg sagde tidligere, at arbejdsmarkedet ikke er rummeligt nok, som vi havde forestillet os, da vi satte niveauet for integra-

tionsydelsen, og derfor har han ændret på det allerede nu. Det er jeg yderst tilfreds med.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nå ja, men nu var det måske heller ikke så meget hr. Peter Duetoft, jeg forsøgte at provokere lidt, det var måske Venstre og De Konservative, for vi har jo fremsat et forslag til vedtagelse, men vi får vel senere besked på, hvordan Venstre og De Konservative ser på det.

Så vil jeg da også godt sige til Socialdemokratiet: Hele øvelsen, hele øvelsen går jo ud på at dæmme op for Dansk Folkepartis fremgang. Det er jo det eneste, det drejer sig om, når man udadtil diskuterer udlændingepolitik. Hvorfor tager man så ikke debatten med mig her i dag? Hvorfor tager man ikke den debat med mig her fra Folketingets talerstol i stedet for at sidde og putte sig nede på rækkerne? Og det gælder i øvrigt også statsministeren og indenrigsministeren.

Søren Søndergaard (EL):

Således foranlediget skal jeg meddele fru Pia Kjærsgaard, at vi fuldstændig vil bakke op bag en kampagne her i Tinget om retten til at sige: Gud ved, hvad det koster? Og jeg tror også, at det hen ad vejen vil blive tilladt at sige »Gud ved hvad det koster« fra Folketingets talerstol, så den kamp skal også nok lykkes.

Så vil jeg ellers henholde mig til det, som er emnet her, nemlig det udgangspunkt, der var for forespørgslen – administrationen af udlændingelovgivningen – for efter Enhedslistens opfattelse er det faktisk sådan, at det ikke er administrationen, der er hovedproblemet. Det ville måske være lettere at sige noget andet, men det er faktisk vores opfattelse, at det ikke er administrationen, der er hovedproblemet, men det er selve lovgivningen.

Der er masser af eksempler på, at udlændingelovgivningen er alt for stram, urimeligt stram. Det kommer der en forespørgselsdebat om bagefter, det skal jeg ikke tage op her, men der er mange eksempler efter vores mening.

Det, der er tale om, er, at lovgivningen jo giver rum for et vist skøn og dermed altså også giver mulighed for at skønne lidt forskelligt. Det er vores opfattelse, at udlændingemyndighederne generelt har valgt den strammest mulige fortolkning inden for det skøn, men det kan man vel ikke bebrejde dem. Det er vel det tydelige signal, der er givet politisk. Det synes vi

i hvert fald, når vi har hørt ikke hr. Duetofts parti, ikke hr. Estrups parti, heller ikke SF og Enhedslisten, men stort set alle andre partier. Det er vores opfattelse, at det signal, som fuldstændig entydigt er givet, er: Gå så hårdt til den som overhovedet muligt inden for det skøn, som lovgivningen giver.

Hvordan giver det sig f.eks. udtryk? Det giver sig udtryk på den måde, at når en ung mand skal op på statsamtet og have lov til at blive dansk statsborger, fordi han har været her uafbrudt i den periode, der kræves for at kunne blive dansk statsborger, så sætter statsamtet, når det skal behandle hans ansøgning, sig ned og sammenlægger alle de perioder, han har været uden for landet, og der lægger de ikke bare sammen, når han har været hjemme hos familien på et længere ophold og sådan nogle ting, nej, nej, hvis han f.eks. har været 4 dage med sin klasse i Norge, så bliver det lagt til, eller hvis han har været på 2 ugers ferie i Frankrig, så bliver det lagt til osv.

Den slags skøn har vi set, men det er jo netop skøn, der har været mulige at foretage inden for rammerne af lovgivningen, og derfor er det vores opfattelse, at politikerne ikke kan løbe fra det ansvar, de har for, at der er de skøn. Problemet er tværtimod, at politikerne udvider skønsmrådet, og der vil jeg godt læse op af den hvidbog, som er lavet af en række organisationer, bl.a. Det Danske Center for Menneskerettigheder, hvor de kommer ind på det problem, at en række elementer i vores udlændingelovgivning er i strid med vores internationale forpligtelse. De skriver: »Det gælder f.eks. bestemmelserne i udlændingeloven om fængsling af asylsøgere, og det gælder de nye udvisningsregler. I lovforarbejderne har man blot bemærket, at en given lovregel forudsættes administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser. Uanset at dette burde være en selvfølge i en europæisk retsstat, er problemet ikke løst hermed. Denne fremgangsmåde er nemlig blevet anvendt i forbindelse med lovregler, der er udformet på en sådan måde, at de overlader et vidt skøn til forvaltningen, uden at lovbemærkningerne indeholder fyldestgørende retningslinjer for, hvorledes denne skønsmæssige beføjelse forudsættes eller forventes anvendt i udlændingemyndighedernes praksis.«

Det er lige præcis den kritik, vi fra Enhedslisten har givet af en lang række af de lovtiltag, der er kommet, nemlig at man helt bevidst har

lagt et enormt skøn ud til udlændingemyndighederne inkl. det skøn at sikre, at tingene er i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, og der bliver vi altså nødt til at insistere på, at det er politikernes ansvar, at man har gjort det. Det kan man ikke fedte af på nogen. Så må man altså lave en lovgivning, der er mindre baseret på skøn.

Vi synes, det er godt, at integrationsydelsen er blevet ændret. Vi synes, den har været et udtryk for en grov diskrimination. Vi synes også, den har været udtryk for en klientgørelse.

Der er jo flere grunde til, at den bliver ændret. Kommunerne ønskede den ændret, man kunne se frem til en alvorlig kritik fra UNHCR, og så er det jo også indgået i finanslovforhandlingerne osv. Vi synes, det er godt, men vi vil insistere på, at problemet ikke dermed er løst, for der er to diskriminerende elementer i den integrationslovgivning, som blev vedtaget.

Det ene element, som altså er væk nu, er integrationsydelsen, det andet er bopælspligten. Derfor så håber jeg, at vi kan fortsætte diskussionen om at få bopælspligten ud. Stavnsbåndet skal altså også ophæves for udlændinge i Danmark.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige til hr. Søren Søndergaard, at der er ingen af de syv områder, som hr. Jørgen Estrup og jeg havde oppe i sommer, der ikke kunne løses inden for lovens rammer. Man er selvfølgelig nødt til, når vi snakker om f.eks. visumansøgninger, at overlade det til et skøn, for man kan ikke lave en lovgivning, der i den grad detaljerer tingene.

Men så er det vel også rimeligt, at politikerne i det øjeblik, at den linje, der ligger i nogle skøn, ikke er i overensstemmelse med de signaler, man mente man sendte, så forsøger at sende nogle andre, og det er det, der er sket nu i forbindelse med de notater, som regeringen har udarbejdet. Det synes jeg er rimeligt.

Så kan der være andre områder, hvor loven overlader for meget til skøn. Lad os få den diskussion på et andet tidspunkt. Det, jeg fastholder, er, at det, der er sket i sommer, alt sammen er inden for lovens rammer, men at nogle af os, der havde stemt for loven, mente, at det godt nok gik lidt i en forkert retning.

Jeg vil godt til sidst spørge hr. Søren Søndergaard igen om den med ægteparret, hvor den ene part er ude at rejse, og den udenlandske

part så kan risikere at blive udvist: Hvordan i alverden skulle man her i Folketinget vide, at »ægteskab« eller »ægteskabslignende forhold« skulle blive tolket på den måde? Hvad skulle jeg bruge for et ord i stedet for? Altså den skønsdiskussion, der har været i sommer, er relevant inden for loven, og så kan vi på et andet tidspunkt tage spørgsmålet op, om loven er forkert.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kunne følge hr. Søren Søndergaard i meget af det, han sagde. Jeg synes sådan set, at der var god fornuft i det og også nogle holdninger, som jo svarer meget til dem, jeg støtter mig til. Og så en ekstra bemærkning: Jeg er også enig i, at vi, der har stemt for lovgivningen, har ansvaret for den, og at vi ikke skal prøve på at løbe fra det.

Men dernæst er det jo i stort set al lovgivning her i Folketinget sådan, at man er nødt til at betjene sig af skøn, og det er der ikke noget mærkeligt i. Man kan, som hr. Duetoft sagde, diskutere, hvor vidtgående man skal være i de beføjelser, man overlader til ministeren og administrationen, hvor omhyggelig man skal være, og hvor direkte man skal være i at fastlægge kriterierne.

Men det, som jeg ikke forstår hr. Søren Søndergaard siger, er, at de signaler, der blev udsendt, var klare og tydelige. Jeg forstår ikke, hvordan man kan vægte signalerne mellem f.eks. – og det lyder jo også helt skørt – fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Arne Melchior.

Hvordan lægger man det sammen og får et eller andet fornuftigt administrativt ud af det? Skal man vægte det med antal mandater eller med stemmeføringen eller med hårfarven? Hvad har hr. Søren Søndergaard egentlig tænkt i den sammenhæng?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Søren Søndergaard nævnedes, at bopælspligten skulle være det næste, der efter Enhedslistens vurdering skulle væk. Jeg vil gerne sige, at det er et spørgsmål, som en række organisationer jo henvendte sig til UNHCR om. De henvendte sig om integrationsydelsen, om bopælspligten og et par ting mere, jeg ikke kan huske.

Men jeg husker, uden jeg har det ved hånden, svaret, der kom fra UNHCR, hvor de netop om bopælspligten sagde, at den kunne ikke i sig selv siges at være diskriminerende. Der

måtte ses på det formål, der var med den. Og formålet var at sikre en bedre integration ved at få folk spredt ud i stedet for at få dem samlet på nogle få steder i landet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil fastholde, at man har givet et alt, alt, alt for vidt rum for skønsmæssige vurderinger, når man i lovforslaget begynder at indskrive, at der forudsættes administreret i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtigelser. Så er man langt, langt, langt forbi, hvad der er rimeligt. Det forstod jeg også at hr. Duetoft var enig i, men at han ønskede, at vi tog den diskussion på et andet tidspunkt. Fint. Det vil jeg godt sige tak for. Lad os så tage den diskussion på et andet tidspunkt. Det er et alvorligt problem, som jo også sætter embedsmænd i et dilemma, for hvordan gør man det, når der ikke er nogen præcise retningslinjer for, hvad der menes.

Det hænger så sammen med et andet spørgsmål: Hvordan kunne embedsmænd i Udlændingestyrelsen nå frem til, at fiskerkonen ikke skulle have lov til at være i Danmark, fordi hendes mand var på havet, og så havde de ikke et tilstrækkeligt samliv, til at man kunne acceptere det? Det er jo sådan set fuldstændig umuligt at forstå, hvordan nogle mennesker kan få den tanke. Eller er det? For hvis det virkelig ikke er så umuligt, så er det jo ikke bare et spørgsmål om, at der skal gives nogle nye retningslinjer ovre i Udlændingestyrelsen, så er det jo et spørgsmål, om man ikke har nogle forsøgte folk ansat. Det tror jeg sådan set ikke man har. Jeg tror, det er, fordi man lige præcis, som hr. Duetoft vistnok sagde, lyttede til signalerne, og de signaler, der er kommet, har konstant netop været artikler om, hvordan familiesammenføring er blevet misbrugt osv., og den ene politiker efter den anden stiller sig herop og siger – jeg har undtaget en række partier – at nu må vi også gøre noget ved det her område. Derfor fortolker man det på den måde, da man jo heller ikke i loven kan læse, at det ikke kan fortolkes på den måde. Så jeg mener, der er en sammenhæng mellem den generelle hetz, som føres mod indvandrere og flygtninge, og så den måde, som tingene bliver fortolket på.

Så vil jeg sige til fru Dorte Bennedsen, at jeg synes, det er vidunderligt, at UNHCR har sendt os et brev om, at bopælspligten ikke i sig selv er diskriminerende. Jeg synes altså, det er virkelig

betryggende, at vi har behov for den slags breve fra UNHCR om, at den og den bestemmelse ikke i sig selv er diskriminerende. Det siger lidt om, hvor vi er henne, men det er da bedre, at de skriver det.

Men det er sådan set ikke grunden til, at vi ønsker den ændret. Vi ønsker den ændret, fordi den fører til en masse problemer, fordi den splitter familier. Uanset om man opfatter den som diskriminerende eller ikke i sig selv diskriminerende, så vil vi gå imod den, for vi ønsker ikke at splitte familier, og det bliver resultatet af det.

Vi håber så, at Socialdemokratiet, når der kommer meldinger ude fra kommunerne om de problemer, det vil give, også vil være med til at se på en ændring.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Peter Duetoft sagde ganske rigtigt, at den gældende lovgivning udmærket kan administreres på en imødekommende og udvidende måde i stedet for på en restriktiv og indskrænkende måde, således som det længe har været god latin. Derfor mener jeg, hr. Søndergaard tager fejl, når han siger, at det er politikerne, nemlig dem, der stemte for loven, der har ansvaret. Nej, det er ministeren, der har ansvaret for at udsende de signaler til embedsmændene, at loven skal fortolkes på den mildest mulige måde, og det gjorde jeg meget ud af i min ordførertale i formiddags.

Jeg skal give et enkelt eksempel:

For få uger siden har en flygtningefamilie fra Hviderusland fået et brev om, at de gerne må være her i landet. De har været her i otte et halvt år uden at måtte være her, men Hviderusland ville ikke modtage dem tilbage. Parret har en datter, som er gift i det nordjyske, har godt arbejde og er en god samfundsborger. Det par, jeg taler om, som har fået brevet, er på deres livs højde og deres ydeevnes højde. De får efter otte et halvt års forløb at vide, at de må blive her et halvt år. Det er vel enten signalerne, der har været forkerte, eller også er det – og det skal også være et svar til fru Dorte Bennedsen – udførelsen af signalerne, der har været forkert.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Søren Søndergaard har fuldkommen ret i, at et af argumenterne i sommer i den diskussion var, at signalerne havde været sådan. Det er en

af grundene til, at CD stillede denne her forespørgsel, for vi sagde, at hvis det har været opfattelsen af signalerne fra Folketinget, at man bare skulle stramme og man bare skulle gøre det ene og det andet, så må vi jo i dag sende et andet signal. Altså fordi jeg går ind for, at narokoforbrydere ikke skal behandles ordentligt i Danmark, eller at misbrug gerne skal forhindres, så går jeg altså ikke ind for, at folk ikke kan få visum til Danmark.

Det signal håber jeg også debatten i dag sender, og det er bestemt et af målene med den, for sandheden er jo, og det kan man også høre lidt i debatten i dag, at ord jo er farlige. Altså jeg bliver bekymret, når man i dag i debatten kan sige ting, som for 10 år siden vel nærmest ville have fået den halve nation til at rejse sig i protest, men det er altså legitimt i dag at stille sig op og sige, at man skal sælge muslimske kvinder, eller hvad det nu er man skal gøre. Der er nogle, der siger nå ja, herregud, hvis man siger det fra talerstolen, og så sker der ikke mere, hvor folk jo tidligere ville have taget skarp afstand fra det. Derved er man i gang med at skabe et klima, der giver mulighed for en fordrejning, for en forvanskning og en dårlig behandling af andre.

Den diskrimination, vi ser i dag, og som er langt værre, end man tror, hvor der bliver råbt efter folk på gaden, og hvad ved jeg, er et resultat af, at ord er farlige. Så derfor skal alle partier herinde passe lidt på, hvilke ord de bruger.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så tror jeg, den taletid også er udløbet.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Hr. Søren Søndergaard må have sin hypotese, den kan jeg jo ikke tage fra ham, og hvis hr. Søren Søndergaard mener, at det er politikernes signaler, så kan jeg ikke gøre meget andet ved det end at sige, at så bør vi i hvert fald arbejde meget, meget kraftigt med, hvad det er for signaler.

Men jeg vil dog gerne sige, at heldigvis er det ikke den opfattelse, administrationen har. Jeg tror, hr. Søren Søndergaard har fulgt med i den debat, der har været, bl.a. i dagbladet Politiken og på Internettet, mellem Udlændingestyrelsens direktør og nogle af kritikerne. Et af resultaterne af den var, at Udlændingestyrelsens direktør meget direkte sagde: Selvfølgelig administrererer

vi ikke på basis af signaler. Vi administrerer selvfølgelig på basis af lovgivningen, forarbejderne og bemærkningerne til lovgivningen, sådan som man også gør det, hvis man måtte komme i en retssal på et eller andet tidspunkt og skal tage til efterretning, om man har gjort fejl eller ej.

Så det er i hvert fald ikke Udlændingestyrelsens opfattelse.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Til hr. Estrup vil jeg sige, at det gør det da ikke meget bedre, at Udlændingestyrelsens chef meddeler, at de gennemfører det, de gennemfører, på basis af lovgivning og bemærkningerne til lovgivningen, for så er der jo en nøje sammenhæng. Så er det jo lovgivningen og bemærkningerne, der er problemet, medmindre vi skal have en ny chef for Udlændingestyrelsen; det er jo også en mulighed, men det må hr. Estrup jo så komme herop og sige. Jeg må indrømme, at den synes jeg ikke rigtig holdt.

Til hr. Arne Melchior vil jeg sige: Det kan godt være ministerens ansvar at signalere til embedsværket, at lovgivningen skal administreres så mildt som muligt. Det kan da godt være, det skal være det. Men man kan jo ikke frikende Folketinget for et vist ansvar for at gøre klart over for ministeren, hvad det ønsker, og vi synes ikke, at Folketinget har gjort klart over for ministeren, at det ønskede en så mild administration som muligt. Af dem, der stemte for, har hr. Arne Melchior meddelt det, og så var vi en række partier, der stemte imod, mens de øvrige partier ikke har givet den meddelelse.

Jeg er jo altså meget enig i mange af de ting, som både hr. Estrup og hr. Duetoft siger. Jeg vil jo nødtigt stå her og være den, der ligesom forsvarer, at inden for de skøn, det er muligt at foretage, har embedsværket stort set lagt den hårdest mulige kurs, for det forsvar synes jeg ikke nødvendigvis skal gives. Jeg synes altså, der er behov for civilcourage i embedsværket, det vil jeg godt sige. Jeg synes, at på enkelte punkter er den danske udlændingelovgivning kommet på et niveau, hvor der er behov for, at folk, ikke som embedsmænd, men som samfundsborgere, siger fra. Det gælder f.eks., når vi sender folk tilbage til lande, hvor de forsvinder, og hvor der ikke kan redegøres for, hvad der sker med dem. Jeg synes, enhver person har en pligt – hvis man ikke vil komme i den samme situation som tyske embedsmænd stod i i

1930'erne og 1940'erne, hvor de sagde: Vi parede bare ordre, det var ikke vores opgave at tage os af det – til at sige fra, når tingene bliver for grove, når uret bliver ret. Den pligt har embedsmænd også.

Så det her er ikke noget forsvar for tavshed. Men jeg synes, at vi som Folketing skal starte med at kigge på os selv, for det er trods alt her, at mulighederne ligger for at træffe andre afgørelser.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg skal ikke blande mig i den debat, der pågår, ud over at sige, at jeg synes, hr. Søren Søndergaards sidste bemærkninger var under det niveau, hvor han plejer at befinde sig.

Nu sagde hr. Søren Søndergaard før for at ironisere, at det var da vidunderligt, vi havde brug for og behov for et brev fra UNHCR.

Jeg skal sige, at de partier, der står bag ud-lændinge- eller integrationsloven, absolut ikke har behov for noget brev. Men der var en række organisationer, som anklagede os for at krænke menneskerettighederne og derfor skrev til UNHCR. Så kan hr. Søren Søndergaard ikke fortænke mig i, at jeg også bruger det svar, der kommer.

I øvrigt må jeg så sige, at så vidt jeg er orienteret, er der ikke kommet nogen klager over placeringen og de splittede familier osv. Tværtimod er der jo en række dispensationsmuligheder. Drejer det sig om et ægteskab, en flygtning fra Hjørring og en fra Maribo, jamen så er der ikke nogen problemer, så kan der flyttes på det. Om der også kan helt ud til den fjernere familie, det tør jeg ikke svare på for øjeblikket. Men med hensyn til den nære familie, eller hvis det drejer sig om, at der er behov for, at flygtningene skal have uddannelse, så er der en lang række dispensationsmuligheder. Men det er klart, at kommer der klager i større omfang – kommunerne har altså ikke givet lyd fra sig på det her punkt – så vil vi selvfølgelig se på det. Men jeg tror, reglerne er rimelige, som de er, med de dispensationsadgange, der er.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Hr. Søren Søndergaard sluttede af på et tidspunkt med at sige, at denne idé om, at flygtninge skal blive 3 år i en kommune efter de regler, der er – som også fru Dorte Bennedsen var inde på, hvor der også er regler for dispensationer –

at det splitter familierne. Derfor vil jeg gerne lige spørge meget kort, om hr. Søren Søndergaard har nogle eksempler på, at dette er sket, og vil han nævne dem?

Og så lige for at bruge hr. Søren Søndergaards egen teknik så vil jeg spørge sådan lidt frimodigt: Hvor lang afstand skal der være mellem familier, før man kan tale om, at de er splittede? Geografisk set er det en meget lille udstrækning, det danske rige har. Er det herfra og så ned på Falster eller herfra og til Roskilde, der er den afstand, der skal til, for at man kan sige, at familierne bliver splittede?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Nu har vi hørt hr. Søren Søndergaard, men der er også andre ordførere, bl.a. hr. Arne Melchior, som har været oppe at fortælle om enkeltsager og nogle eksempler.

Jeg har siddet sådan lidt på bageste række og fulgt med i det, og jeg synes, at det virker lidt underligt, at hvis vi andre – eller andre i debatten i det hele taget – har fremhævet nogle eksempler på kriminalitetstyper osv., så får man med det samme at vide, at det er jo ikke dem alle sammen, det er jo kun enkeltsager. Man kan jo ikke basere sin politik på enkeltsager og på eksempler, og det er helt uvederhæftigt at gøre sådan noget. Hvordan har hr. Søren Søndergaard det så med at stå her og binde sin tale op på nogle eksempler og nogle enkeltsager og så konkludere ud fra det? Det er vel lige så forkert, som når det sker den anden vej.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Først så vil jeg sige til hr. Tom Behnke, at jeg ikke kan mindes, at i hvert fald jeg har gået imod, at man belægger sin politik med enkeltsager. Som illustration af en pointe er enkeltsager fremragende, så det skal hr. Tom Behnke ikke høre kritik om. Det, der er problemet, er, hvis man med udgangspunkt i enkeltsager forværrer forholdene for folk, som ikke er en del af de enkeltsager. Det er problemet, og det er det, vi har kritiseret, og det vil vi sådan set fortsat kritisere.

Så vil jeg sige til hr. Henrik Svane: Ja, der er eksempler på, at familier i en bred forstand er blevet placeret i forskellige dele af landet, og at klagerne er blevet afvist, og det vil give problemer, og det vil give stigende problemer i takt med, at det bliver flere og flere. Man kan selv-

følgelig godt stille spørgsmålet: Hvad mener hr. Søren Søndergaard med afstande, og hvor langt er der fra Lyngby til Glostrup? Men det er jo relativt oplagt, at med den integrationsydelse, selv om den er hævet til kontanthjælpsniveau, med den ydelse på det niveau er det et stort problem, hvis folk, man ønsker at pleje tæt omgang med f.eks. på ugebasis, bor i København, mens man selv er placeret i Aarhus f.eks., hvis man er en familie. Derfor så lad os tage den diskussion om det; det er det, jeg lægger op til. Vi synes, at der er et problem, og vi ønsker at få den diskussion. Hr. Svane kan så sige, at der ikke er noget problem. O.k. Så får vi jo se, hvordan det går med det.

Så vil jeg sige til fru Dorte Bennedsen: Det er lidt det samme. Der er netop de her klager, og derfor bliver vi nødt til at vurdere bopælspligten. Fru Dorte Bennedsen må da godt bruge det argument, at det ikke i sig selv er i modstrid med menneskerettighedserklæringen, men for mig er det ikke afgørende. En regel kan godt være urimelig og virke dårligt, selv om den ikke er i strid med menneskerettighedserklæringen eller menneskerettighederne; der har vi faktisk temmelig mange regler, der virker uhensigtsmæssigt og dårligt, og som vi derfor vælger at lave om, uanset at de ikke er i strid med menneskerettighederne. Så jeg tror, at den diskussion ikke er slut. Den diskussion vil komme op, og den vil komme op igen og igen, og så håber vi, at den får et lige så godt resultat som spørgsmålet om ydelsens størrelse.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Jørgen Estrup for en kort bemærkning. Jeg gør opmærksom på, at vi er på tredje runde.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg forstod på hr. Søren Søndergaard, at han sådan set accepterede, at Udlændingestyrelsen altså ikke havde brugt politikernes signaler. Det synes jeg da var en indrømmelse, og det er jeg glad for at høre.

Så siger hr. Søren Søndergaard med næsten jubel i stemmen og understreger: Jamen det gør jo ikke sagen bedre. Nej, det gør ikke sagen bedre, det er også derfor, at vi har brugt temmelig meget tid på den. Men det, som jo er konklusionen, er, at de ændringer, der nu kommer igennem, kommer igennem, uanset at det er nøjagtig den samme lov, der står. Og det vil

sige det, der er sket, er det, som også bør ske: En dialog mellem Folketinget og myndighederne om det, der er vedtaget, og de skøn, der skal udøves. Det er jo realiteten. Og det er det, vi andre har sagt hele tiden.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu er hr. Søren Søndergaard meget optaget af både integrationen og også de signaler, der kommer fra Folketinget. Jeg vil godt spørge hr. Søren Søndergaard, om vi ikke også skal beskæftige os lidt med de signaler, der kommer fra f.eks. kommunerne.

I Nordjylland har vi i Skagen en sag med 19 irakere, der skulle integreres, det gik helt ad h til. Jeg var bl.a. oppe og se nogle ting deroppe, der var frygtelige, men den lokale borgmester stillede sig op og fortalte, at det var flygtningene, der var de besværlige, og det var dem, der krævede så meget. Nu er det ikke mere end en 14 dages tid siden, jeg fra indenrigsministeren har været så heldig at få en kopi af et brev fra Skagen Kommune, hvori Skagen Kommune stort set indrømmer, at det altså var integrationslederen, der havde fejlet, og det var altså tolken, der havde fejlet. Det var altså alt det andet.

Det, der nu er mit problem, er, at borgmesteren væltede rundt i den lokale presse og fortalte, hvor emsige flygtningene var, men nu når man var nødt til at erkende, at det var ens egen fejl, så har jeg ikke set så meget i den lokale presse.

Er hr. Søren Søndergaard og jeg ikke enige om, at hvis ikke man også går ud og siger, at ret skal være ret, når myndighederne fejler og det også er i kommuner og amter, så har vi et problem. Skal vi hjælpes ad med at forsøge at gøre noget ved det?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Henrik Svane for en kort bemærkning. Jeg skal lige gøre opmærksom på, at man her i salen naturligvis fører høvisk tale.

(Kort bemærkning).

Henrik Svane (RV):

Det skal jeg så bestræbe mig på – høvisk tale.

Til hr. Søren Søndergaard vil jeg bare lige sige, at når vi valgte at sætte denne 3-års-grænse ind i integrationsloven sidste år, så var et meget væsentligt argument for mig, at vi fra kommunernes side netop havde oplevet også i Dansk

Flygtningehjælps arbejde med de her ting, at det ofte kunne være vanskeligt at sagsbehandle en flygtning, der egentlig var placeret i kommune x, men meget hurtigt efter på eget initiativ var flyttet til kommune y. Sagsbehandling over store afstande som fra Ålborg, hvor jeg var dengang, til København var en vanskelig ting. Det var altså også, fordi det var væsentligt for at engagere de lokale borgere i integrationsprocessen, og væsentligt, at man vidste, om flytningene var der eller ikke var der.

Så vil jeg bare lige spørge hr. Søren Søndergaard, om han ikke tror på baggrund af den ny integrationslov, at vi på kortere tid end tidligere, også på grund af bedre konjunkturer på arbejdsmarkedet, vil få flere flygtninge og indvandrere i beskæftigelse. Når de er der og dermed selvhjulpne, så har de jo fri bevægelsesmuligheder, også inden for 3-års-grænsen.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er klart, at vi kan diskutere, hvor mange fejl myndighederne har lavet. Men jeg mener ikke, at man kan komme uden om, at når man vurderer inden for et skøn, så inddrages altså også den almindelige debat, som foregår. Man kan godt sige, at det må man ikke, og sådan er det ikke, men det foregår på den måde. Og siger man, at man ikke inddrager den almindelige politiske debat og det signal, som man fornemmer der bliver sendt; jamen så bliver man nødt til at kigge på selve lovgivningen. Så jeg synes, at man ikke kommer uden om, at uanset hvordan man vender og drejer det, så har der været et ansvar hos den politiske forsamling, det er denne her forsamling, til at give et klart signal via lovgivning eller via udtalelser, hvordan man nu kan gøre det. Det er udeblevet, og derfor synes jeg, at det har været for let bare at kaste sig over embedsværket.

Nu er der kommet nogle afklaringer. De afklaringer er så ikke blevet diskuteret her i salen. Hvorfor er de egentlig ikke det? Var det ikke meget rimeligt, at den – ja, er det en aftale, der er indgået i regeringen? – sådan set blev fremlagt til debat? Og ja, hvem ved, måske det blev konstateret, om der var et flertal, der bakkede op bag den? Vil det måske ikke være en meget god idé? Det synes jeg måske det kunne være. Så kunne det være, at det ønske, vi har om at være klarere i vores tale, så ville blive markeret klart, og der ikke er nogen, der er i tvivl om, hvad det egentlig er, politikerne mener. For jeg

må indrømme, efter alt det jeg har hørt fra udlændingeordførere både her og i pressen, så har jeg været meget i tvivl om, hvad flertallet af udlændingeordførere mente. Helt uberettiget åbenbart, men det må jeg da erkende at jeg har været.

Så vil jeg bare sige til hr. Svane, at det vil være lykkeligt, hvis vi får alle folk i beskæftigelse. Jeg tror, som vi også sagde i forbindelse med behandlingen af integrationsloven, at der er nogle ting, man overvurderer, eller rettere sagt: der er måske mere præcist nogle ting, man undervurderer. Man undervurderer nemlig nogle af de problemer, der er med traumatiserede flygtninge og deres muligheder for relativt hurtigt at komme i gang på det danske arbejdsmarked, og den tid, det vil tage for at få dem gjort i stand til at komme i gang.

Derfor er det jo også interessant, at en række af de klager, som lige præcis går på spørgsmålet om boligplacering, kommer fra flygtninge, som har nogle særlige problemer i forhold til at have en tryghed, fordi man har været udsat for tortur eller forfølgelser og derfor naturligt gerne vil være i nærheden af nogle folk, som man kender til.

Jeg forlanger ikke, at vi skal behandle de her sager fra Folketingets talerstol. Jeg forlanger eller opfordrer til, for jeg kan ikke forlange noget som helst, at vi tager den diskussion, prøver at finde nogle løsninger på det, og så er jeg sikker på, at kan vi få løst det, så vil vi have en integrationslov, der på mange måder, og det er jeg enig i, er den bedste integrationslov, der findes. Ikke bare fordi det er den eneste, men fordi den faktisk er god.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det nye i integrationsprogrammet er jo udviklingen og sammenknytningen af sprogundervisning og arbejdsmarkedstilknytning med den hensigt, at så kommer de nytilkomne lettere til at glide ind på arbejdsmarkedet. Det tror jeg at hr. Søren Søndergaard er enig med mig i.

Men tror hr. Søren Søndergaard virkelig, at muligheden for at få arbejde og arbejdsmarkedstilknytning bliver større, hvis flygtningene fortrinsvis bor i København, i Århus og i nogle få andre store byer? Eller kan hr. Søndergaard ligesom vi andre se, at vi lærte noget af de erfaringer, vi fik med bosnierne, som blev placeret i flygtningelandsbyer spredt ud over hele landet, og som jo gav dem en helt anderledes

let og hurtigere tilgang til arbejdsmarkedet, og som også på en helt anden måde gav dem et socialt netværk der, hvor de nu var placeret.

Det er jo den samme tankegang, der er i dette her, og man må altså undskylde mig: Hvis man kommer fra et eller andet sted i verden, så tror jeg ikke – der kan være noget med familie, man skal placeres sammen med – at man har nogen forestilling om, hvorvidt det er i Silkeborg, eller det er i Randers, man bliver placeret.

Vi må gøre det, sådan at vi bedst mulig måde sikrer disse mennesker en mulighed for at komme ind i vores samfund.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er sådan set enig i, at problemet ikke nødvendigvis er, om man bliver placeret det ene eller det andet sted. Det er heller ikke de klager, vi har. Det er sådan set ikke i første omgang, at folk er blevet placeret og hellere ville placeres et andet sted uden nogen særlig grund, andet end at de hellere ville være et andet sted.

Der, hvor vi lige præcis har problemet, er, når kvoten er fyldt op i en kommune og så der kommer nogle folk, som har tilknytning til nogle folk, som bor i den kommune og så bliver placeret et andet sted. Det er problemet, og det er det, vi skal kigge på, og det er det, vi skal have ændret og dermed få blødt op på den 3-års-regel og dermed få skabt en integrationslov, som er bedre, end den er i dag.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Jann Sjørnsen som ordfører.

Jann Sjørnsen (KRF):

Udgangspunktet for denne forespørgselsdebat her og nu er jo spørgsmålet om udlændingelovgivningens administration, og der har ikke mindst under den foregående ordførers indlæg og i forbindelse med de korte bemærkninger været en stor debat om, hvordan skønnene foretages i administrationen, om sammenhængen også mellem lovgivningen og administrationspraksis.

Jeg skal ikke forlænge den del af debatten her, men blot understrege, at fra Kristeligt Folkepartis side har det været underligt at opleve, at den debat, der blev startet i sommer, som alene vedrørte administrationen af udlændingelovgivningens visumpraksis m.v., ikke også kom til at dreje sig om selve lovgivningen. For os er der en nøje sammenhæng mellem lov-

givning og administrationspraksis, uanset at administrationspraksis også baserer sig på et skøn. Administrationen sker ikke ud i den blå luft.

Men vi har så nu, på trods af at denne forespørgselsdebat kun vedrører administrationspraksis, fået en debat om både udlændingelovgivning og udlændingeadministrationen. Jeg skal her i denne debat lægge vægt på, at vi fra Kristeligt Folkepartis side selvfølgelig er utrolig optagede af, at vi sikrer en så positiv integration af vores flygtninge i landet som overhovedet muligt. Her er de fundamentale byggestene uddannelse og arbejde, således at de får en naturlig tilknytning til vort land. Jeg mener, at der på mange måder er positive elementer i den integrationslov, der blev vedtaget sidste år, i forhold til at sikre det. Og efter at regeringen nu har besluttet sig for at justere introduktionsydelsen, så mener jeg, at det ser endnu bedre ud, fordi introduktionsydelsen i praksis viste sig at blive en isolationsydelse, en ydelse, som i virkeligheden modvirkede en positiv integration i vores samfund.

Men jeg synes også, at det er vigtigt at sige, at der er andre områder, der har brug for justeringer, også i forhold til den administrative praksis, hvis man endelig vil det. Jeg må formode, at regeringen har den holdning, at det kan lade sig gøre at justere på det område i forhold til det, der er indgået aftale om med bl.a. Centrum-Demokraterne og også de to regeringspartier.

Jeg vil her pege på, at en række humanitære organisationer i en hvidbog, som for nylig er blevet fremlagt, har peget på nogle aktuelle problemstillinger i relation til dansk udlændingepolitik og også administrationspraksis i den sammenhæng. Nu er de humanitære organisationer selvfølgelig ikke sandhedsvidner alene på, hvad der er god administrationspraksis, eller hvad der er god udlændingelovgivning, men jeg synes alligevel, at de i den hvidbog rejser en række relevante problemstillinger.

Lad mig nævne bare et enkelt eksempel, som jeg selv har været optaget af: Spørgsmålet om den såkaldte madpakkeordning. Jeg mener, at man kan diskutere i det hele taget spørgsmålet om motivationsfremmende foranstaltninger, men i hvert fald kan man i relation til madpakkeordningen diskutere, om den ordning overhovedet virker motivationsfremmende på de flygtninge, som ikke vil samarbejde om deres sag. Jeg mener ikke, at den virker efter hensig-

ten, og jeg mener, at ordningen også skaber uro på flygtningecentrene, og at der derfor i høj grad er brug for i hvert fald som minimum en justering af den ordning.

Jeg synes også, at man kan diskutere den praksis, der er med hensyn til fængsling af asylansøgere, hvor jeg synes, at vi i alt for høj grad fængsler asylansøgere, som jo altså rent faktisk ikke er kriminelle, blot fordi de kommer til landet og beder om asyl.

Jeg vil godt understrege, at de problemer selvfølgelig kan diskuteres hen ad vejen. Jeg tror ikke, at signalgivning fra dette Ting eller bare fra en minister er nok. Vi må også se på lovgivningen som sådan, for så vidt både hvad angår behov for opstramninger eller for justeringer og liberaliseringer, eller hvad man vil. Jeg synes ikke, at man nødvendigvis skal foruddiskontere på de ting der, men vi bliver nødt til at diskutere vores udlændingelovgivning og den praksis, den også fører til. Det kommer vi så tilbage til i den næste debat.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Så er det hr. Tom Behnke som ordfører.

Tom Behnke (FRI):

Forespørgselsdebatten retter sig meget specifikt mod administrationen af udlændingelovgivningen. Når vi kigger på administrationen af udlændingelovgivningen, så har der jo været et par herrer folketingsmedlemmer, som hen over sommeren har været ildsjæle og har taget fat i en række enkeltsager, og det synes jeg er godt. Jeg synes, det er rart at se, når der er ildsjæle, der går op i noget. Jeg synes også, at det er rart, når det så viser sig, at myndighederne er villige til at se på det; man justerer måske lidt ind, og der kan være nogle sager, hvor man kommer til at se, at der måske også var begået en fejl. Det er fint, og det er godt, for det er vigtigt, at vi i et demokrati holder hinanden i ørerne og holder hinanden til ilden, og det skal vi selvfølgelig gøre.

Når vi f.eks. tager den ene af de sager, der har været fremme, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt man nu også var gift nok, når manden var fisker og tog på havet og konen gik derhjemme, ja, der fandt man jo så også ud af, at der var altså begået en fejl, det var et fejlskøn, og sagen er blevet rettet.

Jeg husker en tidligere sag, hvor der også var en dansker, der var rejst til udlandet og havde giftet sig der og havde været gift i ganske man-

ge år, og da han så bliver pensionist og vender tilbage til Danmark med den udenlandske kone, så sker der desværre det, at han går hen og dør. Hun var så ganske vist selvforsørgende, fordi hun havde fuldt arbejde osv., og der var ingen problemer i det. Men dér var det første signal, at hun så måtte forlade Danmark, men den afgørelse blev jo også omstødt. På den måde kan man sige, at alene det, at myndighederne bliver holdt til ilden, at der er omtale af sagerne, så glider det jo såmænd ganske godt alligevel.

Hvis der skal ændres noget – det tror jeg ikke der er behov for – så vil jeg i hvert fald meget advare imod det, som både CD og De Radikale har stillet som ønsker til ændringer.

Det ene går ud på, at det skal være lettere for udlændinge at besøge deres familiemedlemmer i Danmark. Det lyder egentlig meget godt, og hvad skulle der kunne være til hinder for det?

Men når man så ser et af de andre krav, som CD og De Radikale stiller, så begynder problemerne at opstå. Det er et andet krav, der hedder, at udlændinge skal kunne indgive deres ansøgning om familiesammenføring her i landet. Og se, så kommer problemerne, og det ved de folk, der arbejder med det her område, fordi idérigdommen for at komme til Danmark er meget stor, og fidusen her er, at man starter med at bede om et turistvisum, fordi man skal op og besøge familien, og når man så er her, så søger man om familiesammenføring. Derfor skal man passe på, hvordan man laver de her lempelser, og jeg vil gerne advare meget imod dem.

Jeg var glad for, at statsministerens remsede op, hvad der er regeringens politik. Jeg var stort set enig i det hele, måske lige bortset fra det med tvangsbosætningen. Men det, vi jo savner er at se nogle resultater på, hvordan regeringen så vil udmønte den her politik. Det, vi har set indtil nu, denne strammere holdning, som statsministeren lægger op til, er bl.a., at nu skal man kigge på integrationsydelsen; nu skal integrationsydelsen gøres større og det til trods for, at integrationsydelsen allerede i dag er højere end både SU, folkepensionens grundbeløb og førtidspension. Men den skal altså alligevel gøres højere, til trods for at disse mennesker godt kan leve af et mindre beløb. Det er vi selvfølgelig i Frihed 2000 stærke modstandere af.

Vi er i det hele taget stærke modstandere af integrationsloven, fordi det, man gør med integrationsloven, er, at man gør flygtninge til ind-

vandrere allerede fra den første dag, de kommer til landet, og det skal man lade være med. Flygtninge er flygtninge, og det betyder, at man midlertidigt har været tvunget til at forlade sit hjemland, og at man midlertidigt tager ophold i et andet land, indtil man kan vende hjem igen. Og sådan bør det selvfølgelig være. Flygtninge skal kun være her midlertidigt og ikke integreres i det danske samfund. Det er det, der ligger i begreberne.

Et andet eksempel, vi kan se fra regeringens side, er, at regeringen i dag spiller ud med en bred vifte af initiativer, der skal skaffe flere flygtninge og indvandrere i arbejde, kunne man læse den 17. november: Job til indvandrere, flere job til indvandrere. Det er der for så vidt ikke noget ondt i, men problemet er, at man så tager og laver en forskelsbehandling, en positiv særbehandling af udlændinge. Hvis regeringen havde sagt over en kam: Vi skal gøre meget mere for alle dem, der er arbejdsløse, så havde det været i orden. Men det er ikke i orden, når man tager en enkelt gruppe ud og kun vil gøre noget for den.

Der er et hav af overskrifter i aviserne, som jo desværre også viser, at i alt for mange tilfælde så sker der en forskelsbehandling; der sker en positiv særbehandling af udlændinge. Vi ved jo blandt andet, at udlændinge, der kommer her til landet, får en bolig ret hurtigt efter, at de er kommet. Det er der slet ingen problemer med. Vi ved også, at de sociale ydelser også kommer ret hurtigt.

Men hvis man f.eks. tager en almindelig dansker, som er blevet hjemløs, så meddeler kommunen: Da du ikke har nogen adresse, så kan vi desværre ikke anvise nogen bolig. For forudsætningen for at anvise en bolig er, at man har en adresse. Det næste, kommunen siger, er: Vi kan desværre ikke udbetale kontanthjælp, for forudsætningen for at udbetale kontanthjælp er, at du har en adresse her i kommunen. Det er måden, man behandler hjemløse danskere på, men når der kommer udlændinge, som har behov for et sted at bo, så vupti så kan det hele lade sig gøre på ingen tid.

Det sidste, jeg vil sige, er omkring kriminaliteten: Der skal vi selvfølgelig gøre, hvad vi kan for at forebygge og forhindre. Men når det så alligevel går galt, så er det vigtigt, at man har en konsekvent og hård hånd, fuldstændig som regeringen og et flertal tidligere har vist over for dem, der sælger narkotika her i landet. Det burde man gøre også over for andre udlændin-

ge, der laver grov kriminalitet her i landet. Det ville være at gøre alle andre udlændinge, der godt kan opføre sig ordentligt, en god gerning og en god tjeneste, for så ville synet på udlændinge her i landet blive helt anderledes positivt, og det ville løse problemerne.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så er taletiden udløbet, og hr. Peter Duetoft har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Tom Behnke for rosen i starten af hans indlæg. Det var da dejligt, at han kunne lide den aktion, der foregik i sommer.

Men bare lige en enkelt bemærkning, og det er omkring dette med at indgive en ansøgning udefra eller fra Danmark. Jeg så en oversigt forleden dag. Jeg tror, at det er 200-300 af de asylansøgere, der er i Danmark, der overhovedet har ansøgt efter at have fået visum til Danmark. Så det er altså ikke det store problem.

Den situation, vi gerne vil undgå, og det, som hr. Tom Behnke så fremstiller som et CD- og radikalt krav, og det kan det såmænd også være, er den tåbelige situation, der opstår, når man er i Danmark og f.eks. skal giftes og bliver bedt om at rejse til Tokyo for at ansøge om at få lov at være her og tilbage igen, vel vidende, inden man tager af sted, at man vil få den opholdstilladelse. Men kravet var altså, at man skulle rejse den halve jord rundt for at få den. Det var for at undgå den situation, at vi har foretaget en rettelse af reglerne, sådan at man altså i højere grad kan sige: Er det her rimeligt? Der er jo ingen grund til, at mennesker, der rent faktisk på forhånd kan anerkendes og ville få en opholdstilladelse, så skal rejse mange tusinde kilometer for at udfylde et eller andet stykke papir.

Jeg kan huske, hr. Tom Behnke engang kom fra et parti, der var noget med papirusseri i. Hvis der er noget, der er papirusseri, så er det da at rejse den halve jord rundt for at udfylde en blanket.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Efter denne lange debat og mange spørgsmål og svar skal jeg ikke holde noget langt foredrag. Men jeg vil da gerne begynde med hr. Arne Melchior og sige tak, fordi hr. Arne Melchior på CD's vegne i sin tid stemte for både udlændingeloven, men ikke mindst også stemte for inte-

grationsloven som det eneste parti udenfor. Men jeg glemmer selvfølgelig ikke ved denne lejlighed, at Venstre og De Konservative faktisk udtalte sig meget positivt om integrationsloven, og dermed blev den jo også vedtaget.

Fru Dorte Bennedsens indlæg handlede også om den situation, vi er i lige nu, og også om de ting, der skal foregå fremover. Jeg vil da gerne understrege her omkring administrationen, som jo også denne her forespørgsel drejer sig om, at det, jeg sagde til indledning, det mener jeg. Og det er, at regeringen har altid villet og vil fortsat sikre, at administrationen af udlændingelovgivningen er hurtig, smidig og retfærdig, og at den lægger vægt på den enkelte udlændings særlige situation, og det hvad enten det drejer sig om asylsager eller om sager om visum.

Fru Birthe Rønn Hornbech gik så vidt som til at sige, at nu havde integrationsloven spillet fallit. Det håber jeg var en fortaleselse, for når man ser på de indberetninger, vi har fået fra kommunerne, for så vidt angår boligplacering, sprogundervisning og en række andre ting, så har den jo langt fra spillet fallit. Og hvis man skulle være mindre informeret om området, så skal jeg gerne snarest fremsende det, så også Venstre kan se det. Men jeg vil tro, at det var ydelsen, der for fru Birthe Rønn Hornbech var problemet.

Jeg er for øvrigt enig i, at man skal skelne mellem arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber, og jeg vil i den næste forespørgsel komme lidt mere ind på dette emne. Men der er ingen tvivl om, at vi har problemer med tvangsægteskaber.

Per Madsen har klart sagt, hvad han mener om forskellige ting. Det er ikke det samme, som at jeg dermed står og tager afstand fra ham. Jeg håber ikke, at han får ret i sine påstande om, at det her skulle føre til det, som blev nævnt af fru Birthe Rønn Hornbech.

Hr. Helge Adam Møller var jo også meget inde på integrationsydelsen i sin tid, og den tillid, det har givet i forhold til mig. Selvfølgelig er jeg da ked af, når noget af tilliden forsvinder, fordi man ændrer holdning. Men jeg vil dog sige, at baggrunden for, at jeg ændrer holdning, mener jeg at jeg har forklaret: Dels skulle vi lave en evaluering efter få måneder, dels var der mange borgmestre, som mente, at ydelsen var for lille. Desuden var der mange forskellige andre organisationer, som har sagt det hele tiden, også politiske partier, og derfor mente jeg, at det var bedst at få den debat væk, så man

kunne komme til at drøfte det, jeg mener er det vigtigste, nemlig dem, der én gang har fået lovligt ophold her i landet, og hvor alt for stor en del af dem ikke har et arbejde eller tilknytning til det danske samfund. Det var i hvert fald medvirkende for mit vedkommende til at sige, at nu må vi have den diskussion sluttet.

Jeg gentager her for tredje gang, at der bliver ikke nogen forskelsbehandling imellem de borgere i Danmark, som for manges vedkommende også er nogle, der kommer fra andre lande, og så dem, der kommer ind på integrationsydelsen. Den bliver helt den samme.

Der var nogle af dem, man nu kalder de nye, nye danskere, og så kunne man vel sige, at dem, der er her i forvejen, er de gamle danskere, og her kunne hr. Knud Erik Hansen godt se, at der var et problem, når de gjorde indsigelse over for noget, de fandt var mere fordelagtigt for de nye end for dem, der var her i forvejen. Det er klart, at det kan alle os, der har med det at gøre, vel se, og det kan jo nok føre til, at vi på andre områder må rette forskellige ting. Men det er jo ikke det samme som at sige, at de, der er kommet her, ikke skal have den behandling, vi har forudsat i loven at de skulle have. Det er bare en helt anden diskussion, som jeg meget gerne vil være med til.

Hvis fru Pia Kjærsgaard vidste, hvor dårlig en karakter jeg fik til lærereksamen i gymnastik, ville hun ikke være i stand til at sige, at jeg kan slå kolbøtter, for det har jeg faktisk aldrig kunnet. Men det var vel ikke på den måde, det blev ment, så jeg lader det stå.

Fru Susanne Clemensens indlæg var jeg meget begejstret for, og jeg synes, det er fornemt, at CD i dette indlæg koncentrerede sig så meget om det med arbejdspladser, og hvad det fører til. Jeg håber bestemt, at debatten fremover fremadrettet må komme til rette sig mere mod det, og jeg var også glad ved, at min kollega, undervisningsministeren, gav en redegørelse for de nye ting, der foregår i dette ministerium for at fremme disse forskellige mindretalsgrupper i at komme ind på det danske arbejdsmarked.

Fru Susanne Clemensen sagde, at man aldrig måtte give positiv særbehandling. Generelt vil jeg ikke skrive under på, at man aldrig må det, men det er ikke specielt rettet mod det emne, vi har nu, men der er jo altså grupper i dette land, som har behov for positiv særbehandling, for at få samme behandling, som dem, der er her. Det

kan være syge, det kan være mange andre. Det kan også indimellem være de fremmede.

Hr. Henrik Svane gav en gennemgang af integrationen i al almindelighed. Jeg vil også gerne understrege, at integrationsrådene måske nok kunne fremmes lidt hurtigere, end det sker for øjeblikket, men når de er der, så er det væsentligt, at man lægger vægt på dem. I det hele taget er det meget væsentligt, at man vil lytte lidt mere til de organisationer, som er oprettet ud fra nogle af de nye danskeres eget initiativ.

Jeg tror somme tider, man glemmer, at mange af vore flygtninge og indvandrere også har en mening om tingene, en mening, som vi måske hører for lidt om, fordi der er så mange, der gerne vil være talsmænd for dem. Jeg tror, man skal lytte mere til dem selv. Det er i hvert fald en af de ting, jeg har haft meget ud af som minister: at holde møder med nogle af de grupper og høre deres mening. Det er i hvert fald noget, man lærer af, og man får en større forståelse af deres situation, når man hører, hvad de selv siger. Og det betyder så også, når vi skal støtte nogen med hensyn til integration, at så skal vi også være opmærksomme på at støtte de frivillige organisationer, der findes – også med anden etnisk baggrund – når det drejer sig om at få arbejde eller komme ind i dette samfund her som sådan.

Hr. Søren Søndergaard gjorde meget ud af det med bopælspligten, det med de 3 år. Fru Dorte Bennedsen har jo sådan set svaret på det, men jeg vil da godt understrege, at når vi nu får den evaluering også på det område – for den har vi ikke helt klar endnu, vi har heller ikke nogle meldinger om, at det ikke går godt – men skulle der være problemer på dette område, er det klart, at man kan få lejlighed til at se på det. Vi skal jo i øvrigt også evaluere denne integrationslov, det har vi jo givet løfte om, så hvis der skulle være meget store problemer på dette område, må vi se på det, men det gode i, at man bor et bestemt sted i en længere årrække, var jo – som også fremhævet af hr. Henrik Svane – at de skulle få tilknytning til arbejdsmarkedet på det sted, hvor de boede, og det vil jeg da meget håbe sker.

Hr. Jann Sjursen påpegede forskellige ting med hensyn til det, som Dansk Flygtningehjælp m.fl. har sendt ind til os. Nu vil jeg sige, at de tager jo mange ting med, en lang række forslag, som tidligere har været behandlet her i Tinget, også længe før jeg havde den ære at være minister. Jeg kan dog sige om de to nævnte ting, at

madpakkeordningen, så vidt jeg har fået oplyst på det sidste, ikke virker så dårligt, som det blev sagt her, og med med hensyn til at fængsle asylansøgere er det også en ting, vi er meget opmærksomme på at bruge lempeligt.

Det sidste jeg skal gøre opmærksom på, er til hr. Tom Behnke, som jo faktisk også kom ind på nogle af de konkrete sager, og jeg vil da gerne sige, at den med fiskerkonen nu bliver løst af Udlændingestyrelsen selv, uden at andre behøver at gribe ind; det vil jeg dog sige. Derfor betyder det ikke, at jeg ikke også har sympati for det, som hr. Tom Behnke gjorde meget ud af: Hjemløse danskere eller danskere, der har det dårligt. Det er jo ikke et enten eller, det er et både og. Vi skal behandle alle, hvad enten det er flygtninge, indvandrere eller danskere, eller folk, der har sociale problemer, lige godt. Det er denne ligestilling, vi skal have.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan fuldt og helt tilslutte mig indenrigsministerens replik og har egentlig kun et par enkelte betragtninger at tilføje.

Jeg lagde meget mærke til, at flere af talerne i dag var inde på spørgsmålet om kultursammenstødene, som jo opstår i vores samfund, og som vi også ser eksempler på i de her dage og i de her år. Jeg synes ikke, jeg vil undlade at kvittere for, at flere har anerkendt, at vi er nødt til at drøfte det spørgsmål mere åbent. For hvis vi ikke drøfter det åbent, så er der andre, der får kraft til en fremmedfjendskhed, som vi ikke har interesse i.

Lad mig prøve et øjeblik at nævne, hvad det er, jeg især tænker på. Hvis der til en kultur, som kommer her til landet, knytter sig et kvindesyn, som vi ikke kan acceptere, bør vi sige det højt og klart.

Jeg har lagt mærke til, at en erfaren borgmester fra Albertslund, Finn Aaberg, gør opmærksom på, at over 90 pct. af ægteskaber for tyrkiske kvinders vedkommende sker med en mand fra Tyrkiet, ofte fra en fjernliggende landsby. Samme borgmester refererer også til, at den pågældende unge kvinde ofte klæder sig anderledes, efter at hun er blevet gift. Jeg vil gerne sige lige ud: Det synes jeg ikke vi bare skal glemme eller lukke øjnene for. Her i landet er vi vant til næsten som en menneskeret på linje med andre menneskerettigheder, at vi kan vælge vores egen partner frit, sige op, hvis vi bliver kede af det, eller blive sammen et helt langt liv.

Og jeg mener, at vi gør vores nye danske indvandrere og udlændinge en dårlig tjeneste i virkeligheden ved ikke at tale frit om det, ved ikke også her at gøre klart, at dette samfund har nogle værdier – nogle grundlæggende værdier – hvortil også afstandtagen fra tvangsægteskaber hører.

Vi har nogle bestemmelser i vores lovgivning derom, men jeg synes godt, jeg her i replikken vil sige: Jeg er ikke sikker på, at de bestemmelser, vi har, fungerer efter deres hensigt. Jeg har heller ikke nogen opskrift på, hvordan man kan løse dem. Jeg kan bare se, at vi har et problem her, som ikke er løst. Og jeg mener, at vi gør vores nye danske indvandrere og udlændinge, der kommer, og som vi har givet lov til at være her i landet, en dårlig tjeneste ved ikke at tage hånd om det.

Det andet spørgsmål, jeg også vil nævne, er børnene. Jeg mener også her, vi er nødt til at finde debatflader, kontaktflader, med vores udlændinge i Danmark, tale mere ud om forældresansvar, tale mere ud om, hvordan børnene kommer ind i det danske samfund på en bedre måde end i de eksempler, vi desværre ser alt, alt for hyppigt.

Jeg mener kort sagt, at det ikke at ville forholde sig til kulturforskelle er en ligestyldighed, som vi ikke kan tillade os. Og derfor vil jeg gerne sige både til hr. Henrik Svane, som var oppe og tage fat på den debat, til CD's ordfører og til andre – også SF's – og i virkeligheden også til andre her i salen: Tak for det bidrag.

For vi må ikke forveksle humanisme med mangel på engagement i at få løst de her problemer, for hvis vi ikke løser dem, så er der andre, der spiller en helt anden melodi, som det her samfund ikke er tjent med.

Og dermed har jeg også ønsket at signalere til den danske befolkning, at man kan være fuldstændig sikker på, at når regeringen gør det, den gør i de her dage, så gør den det, fordi den er fuldstændig beslutsom med hensyn til at få løst de reelle problemer, der er i vores samfund.

Man må ikke forveksle diskussionen om integrationsydelsen med diskussionen om, hvordan vi får de mennesker ind i det danske samfund. Nu har vi løst spørgsmålet om ligebehandling af de to grupper. Nu skal vi videre til at få sat ind med en række målrettede tiltag, sådan som indenrigsministeren her refererede det.

Det andet tema, jeg godt lige ville runde af på, var det at få arbejde. Tiden er kommet til nu, at arbejdsmarkedets parter påtager sig et større ansvar. Det må jeg sige. Jeg synes, vi har haft et antal år – 5 år eller 10 år, måske 15 år – med mange gode ord. Det har ikke manglet på gode ord, men nu skal vi altså have nogle handlinger, der kan ses. Og det kan jo godt lade sig gøre.

Må jeg minde om, at vi stadig væk kan se, at den gruppe, vi her taler om, over 114.000 mennesker, har arbejde i Danmark, går på arbejde hver dag. Folk med en anden etnisk baggrund yder deres indsats i det danske samfund, betaler deres skat, yder og nyder, sådan som vi alle sammen gerne vil gøre det. Når 114.000 mennesker, der hedder noget andet end Jensen og Rasmussen, kan komme i arbejde, jamen så kan de resterende også komme i arbejde. Men det kræver til gengæld, at vi gør en ekstra indsats for, at det sker. Og dér skal fagbevægelsen altså være med. Jeg har været glad for de tilkendegivelser, der har været fra dansk fagbevægelse i de senere måneder, men de skal altså være med helt henne på arbejdspladsen med tillidsmanden, med medarbejderne, med arbejdsgiveren, så pligter og rettigheder også for os selv går op i en højere enhed.

Jeg må sige, at jeg er dybt optaget af, at vi i alle vore store byer virkelig nu får skabt en fælles holdning, der kan få mennesker i arbejde.

Jeg må også sige, at jeg er optimistisk, fordi jeg kan se, at der alligevel er en sammenhæng mellem den faldende generelle arbejdsløshed i vores land og den faldende arbejdsløshed blandt udlændinge og indvandrere. Derfor tror jeg på, at hvis vi fastholder linjen med generelt at få arbejdsløsheden endnu længere ned, så kan vi også ved at holde sammen om en målrettet indsats for at få de mennesker i arbejde få det omsat til realitet. Arbejdsministeren havde i sit indlæg adskillige opskrifter på det, og jeg mener, det er den vej, vi skal gå.

Så vil jeg gerne sige til sidst, at i kulturkampen finder man jo alligevel til sidst i Danmark – det har man i hvert fald fundet igennem de hundrede år, vi har drøftet det nøje – et samlingspunkt, hvor tolerance for forskellighed i kultur ikke er lig med ligestyldighed, hvor politisk korrekthed aldrig er det, det slutter med, fordi politisk korrekthed godt kan og vil risikere at blive, at vi går hen over hovedet på folk, hvis vi ikke kombinerer det med et reelt, be-

slutsomt engagement, får løst de konkrete problemer, vi ved der er.

Med andre ord: Ingen korrekte holdninger uden kontante handlinger, og ingen kontante handlinger uden korrekte holdninger. De to ting er hinandens forudsætning. Og det er i virkeligheden også det, som jeg synes jeg vil sige at SF's formand i debatten omkring udlændinge på fortræffelig vis har trukket op. Og måske tegner der sig også efter debatten i dag konturerne af en fælles ny anstrengelse for de fleste af partierne herinde for at få udlændinge, indvandrere ind i det danske samfund med krav, med rettigheder og pligter, med lighed for loven, med baggrund for at lære dansk, få arbejde og respektere de danske værdier uden dermed at forlade ens eget kulturgrundlag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det er en kort bemærkning til indenrigsministeren i forhold til forskelsbehandlingen, men også ud fra, at statsministeren nu gentog det. Statsministeren sagde igen, at der skal gøres en særlig indsats for at få de ledige fremmede i arbejde. Det må vel være sådan, at hvis der skal være lighed for loven, skal der gøres en særlig indsats for at få alle ledige i arbejde og ikke en særlig indsats for at få ledige fremmede i arbejde. Men statsministeren gentager det igen.

Indenrigsministeren sagde, at det kan være nødvendigt med forskelsbehandling, og det er jeg sådan set enig i. Der er forskellige mennesker i forskellige situationer, særlige situationer, og der kan selvfølgelig være behov for, at de får forskellig behandling. Men hvad er forskellen på en hjemløs dansker og en udlænding, der kommer til Danmark og skal have et sted at bo? Hvad er forskellen? Hvad er det for en forskel, der gør, at den udlænding, der kommer til Danmark, med det samme får anvist en bolig, hvorimod hjemløse danskere kan vente i adskillige år? Vi skal behandle alle lige godt, men hvorfor gør vi det så ikke? Er det, fordi flygtningelobbyen huler op om racisme, hvis ikke udlændingene med det samme får en bolig, hvorimod når det er hjemløse danskere, vi taler om, så er det bare et led i den almindelige prioritering af økonomien ude i kommunerne? Er det sådan, det hænger sammen?

(Kort bemærkning).

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg mener, jeg i det svar, jeg gav hr. Tom Behnke for et øjeblik siden, netop sagde, at der ikke skal være en forskelsbehandling.

Når man i et særligt lovforslag har en ordning med, hvordan man placerer folk, der kommer hertil fra andre lande, ja, så er det jo en lov, der selvfølgelig skal følges. Og det betyder jo ikke dermed, at så skal man diskriminere hjemløse eller andre grupper i det danske samfund. Hvis der er problemer på det område, så må de løses specielt dér. Der skal ikke for mit vedkommende være nogen forskelsbehandling.

Men jeg kan bare ikke lide, at man hele tiden stiller et eller andet, som man vil gøre for folk, der er personligt forfulgt og kommer her til landet, op imod nogle bestemte danskere, som om det er modsætninger. Begge ting er noget, der skal løses, både for dem, der som flygtninge og indvandrere ikke har et arbejde, og for de danskere, som ikke har. Begge dele skal selvfølgelig løses.

Men når man nævner en særlig indsats over for de fremmede, er det jo altså, fordi arbejdsløshedsprocenten for de fremmede er 4, 5, 6 gange større end for danskerne, og så må man vel have lov at sige, at man er nødt til at gøre en særlig indsats.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Arne Melchior som ordfører for forespørgerne.

Arne Melchior (CD):

Fru Pia Kjærsgaard gav i en af sine korte replikker udtryk for surhed over, at ingen havde taget korte bemærkninger efter hendes ordførertale.

Jeg skal oplyse fru Pia Kjærsgaard om, at det var der såmænd heller ingen der gjorde efter min ordførertale på forespørgernes vegne i formiddags.

Der er bare den forskel, at når ingen tager ordet efter min ordførertale, så er jeg selvfølgelig fuldt overbevist om, at det er, fordi alle enten er enige eller ikke har nogen gode argumenter imod. Hvorimod fru Pia Kjærsgaard tydeligt er sikker på, at når ingen tager ordet efter hende, så er det, fordi alle er uenige med hende og derfor ikke gider gå op og diskutere med hende. Og det skal nok forholde sig sådan. Det er da helt i orden.

Så har jeg en replik til fru Rønn Hornbech:

Jeg havde en debat med hende, sådan halv-teologisk om at elske sin næste som sig selv, og fru Rønn Hornbech ville så belære mig om, at hvis man elsker alle, så elsker man ingen, for der er ingen, der kan overkomme at elske alle. Men selv om det lyder logisk, så er det en meget overfladisk og ukyndig bemærkning, der er under fru Rønn Hornbechs normale standard.

For det første kan Biblens ord ikke laves om. Jeg kender både den hebraiske grundtekst og oversættelsen til mange sprog, og det hedder altså: Du skal elske din næste som dig selv. Og i Bjergprædikenen, hvor dette citeres fra Tredje Mosebog, tilføjede Jesus endda: Du skal elske din fjende som dig selv. Og der er ingen tvivl om oversættelsen.

Men det er, fordi fru Rønn Hornbech ikke forstår at gradbøje begreberne »elske« og »kærlighed«. Hvis jeg elsker mit land, elsker jeg det jo ikke på samme måde, som jeg elsker min far og mor. Og hvis jeg siger »jeg elsker dig« til min kone, så betyder det jo noget andet, end når jeg siger »jeg elsker dig« til min søn eller til min bror eller søster.

Det er et ufravigeligt bud, og det betyder selvfølgelig ikke kysse og kramme eller noget i den retning, men det betyder, at alle er lige berettigede, at alle er lige værdige. Og når Jesus siger, at du skal elske din fjende som dig selv, mener han selvfølgelig heller ikke, at du skal elske ham fra i morgen, men han mener selvfølgelig, at du skal slutte fred med ham, så han ikke længere er din fjende.

Det er på den måde, det skal forstås. Og hvis man vil være kristen – jeg skal ikke på nogen måde autoritativt bedømme kristendommen og fortolke den – kan man ikke nægte det ords absolutte krav. Man skal bare forstå det rigtigt.

Så til sidst et par ord til statsministeren, som talte om kultursammenstød:

Nu er der ingen af os, der går ind for sammenstød sådan mellem maskiner og biler og mennesker; det kan være ret ubehageligt, og det kan gøre ondt og meget værre end det. Men kultursammenstød er der faktisk noget meget positivt i: Der, hvor linjerne forløber parallelt, kan det være meget harmonisk og kønt, men det er sjældent spændende, og det skaber sjældent noget nyt, men dér, hvor linjerne krydser hinanden, kan der opstå en gnist og deraf kommer ny inspiration, og det er det, jeg forstår ved kultursammenstød, og jeg vil tro, at statsministeren kan godkende denne fortolkning.

Så vil jeg i øvrigt give statsministeren ret i, at selvfølgelig er vi imod tvangsægteskaber. Og så siger statsministeren meget rigtigt, at der er et problem med ægteskabsmønsteret, og at det skal man ikke behøve at lade være at tale om. Nej, man skal kunne tale om det, man skal kunne tale om alting – klart.

Men statsministeren sagde altså også, at han ikke havde nogen løsning på det, og så er det altså, jeg må konstatere, at vi jo ikke kan lave afstemninger om, hvem der må gifte sig med hvem. Hvis det er en borger, der er her i landet fuldt lovligt, dansk statsborger eller ej, så må vedkommende selvfølgelig vælge sin ægtefælle. Men hvis der kommer nogen gode ideer til, hvordan vi kan ændre mønsteret, så er det da meget interessant. Jeg tror kun, der er én vej og det er oplysning, og det er åbenhed, og det er imødekommethed; så tror jeg, at det vil løse sig efterhånden.

Så vil jeg også gerne sige tak for debatten. Jeg synes, den har vist, at det, der er foregået i sommer og i efteråret har være til nytte, og det har regeringens handlinger i de seneste uger og dage jo også vist.

Jeg vil gerne på ny sige, at det er jo ikke den første debat af denne art, vi har haft; vi har jo haft 10 eller 15 debatter af den slags, og derfor vil jeg gerne afslutte med én gang til at aflive den myte, at der er nogen, der ikke tør tale om disse ting; det tør vi alle sammen. Jeg har min sandten oven i købet stillet op over for pastor Søren Krarup. Det var ikke, fordi det morede mig, men fordi jeg fandt, at det var min pligt. Så selvfølgelig tør vi tale om det, og vi har talt om det i dag, og jeg håber, vi har talt os nærmere til hinanden og ikke fjernere fra hinanden.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg er aldeles ikke sur over noget som helst; jeg synes bare, det er så underligt, når man nu har prøvet på at banke løs på mine rygstykker i de sidst 5-6 uger, at man så ikke benytter lejligheden her til at gå op og fortælle, hvad det er, man er så uenig i. For det er jo i virkeligheden rigtigt, som hr. Arne Melchior sagde, at det er nok, fordi man er uenig. Men så gå dog op og argumentér!

Og når der ikke var nogen, der tog ordet til hr. Arne Melchior, så tror jeg nok – hvis jeg kender forretningsordenen godt nok – at det var, fordi hr. Arne Melchior var forespørger. Men at der ikke var nogen, der gjorde det til

Susanne Clemensen, er så en anden ting, men det var jo hr. Arne Melchior, der var forespørger. Det har nok været den ene årsag. Og den anden årsag til, at der ikke har været nogen, der har taget ordet efter CD's ordførertale, har nok netop været enigheden.

Nu så jeg, at hr. Peter Duetoft i går sagde, at vi skulle have en fordragelig debat. Altså det ord kan man jo diskutere. Hvis det er en sober og ordentlig debat, så er jeg enig, og så er det godt, at partiformanden ikke er til stede i dag, for så havde det jo ikke været en ordentlig og sober debat. Men med hensyn til det fordragelige: Vi skal så sandelig da også kunne diskutere på argumenter; det er vel derfor, vi er valgt, og det er vel derfor, vi bruger denne her talerstol.

Jeg synes, der har været alt for lidt debat, må jeg så sige. Altså Venstre og De Konservative har måttet argumentere efter deres ordførertaler, men bortset fra det synes jeg faktisk ikke, de har været særlig meget på banen. Men jeg håber, det kommer, i hvert fald i forhold til vores forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg kan ikke undlade på nuværende tidspunkt at stille et spørgsmål til hr. Arne Melchior, fordi jeg kan forstå, at det under hele debatten har været et gennemgående tema, og hr. Arne Melchior brugte meget tid her til sidst på at komme ind på også det teologiske spørgsmål.

Derfor vil jeg tillade mig at stille et spørgsmål til hr. Arne Melchior, fordi hr. Arne Melchior fortæller meget om det her med, at man skal elske sin næste. Jeg vil godt høre, om det så betyder, at hr. Arne Melchior også elsker fru Pia Kjærsgaard og i givet fald i hvilket omfang. (Munterhed).

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Svaret på det klare spørgsmål er selvfølgelig et klart ja, men man skal huske gradbøjningen, som jeg gjorde meget ud af i mit forrige indlæg.

Og så vil jeg sige til fru Pia Kjærsgaard, at hun har misforstået forretningsordenen. Hun sagde selv, at hun skulle kende den dårligt, men det gør hun så. Selvfølgelig kan man tage ordet i korte bemærkninger efter forespørgeren – ikke efter begrundelsen, men når han/hun har holdt sin ordførertale. Det var der så ingen, der gjorde.

Så vil jeg også sige, at når hr. Peter Duetoft talte om en fordragelig debat, så mente han selvfølgelig en debat, der samler og ikke spredter og splitter. Det er det, der ligger i ordet fordragelig.

Og så skal jeg endelig sige, at fru Kjærsgaard efterlyste minsandten, at man skulle have banket løs på hendes rygstykker. Det synes jeg nu nok vi har gjort i stor stil i dag. Fru Pia Kjærsgaard kan se efter i referatet, så vil hun se, at inden hendes ordførertale har hun nok haft ordet 10 eller 15 gange, og jeg skal love for, at hun er blevet modsagt.

Så det er en underlig selvpinerisk idé at ønske sig banket mere på sine rygstykker, end sket er. Hvis fru Pia Kjærsgaard ikke har mærket det i dag, så må hun være ret følelsesløs.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg har forstået, at der er ønske om en anden ordførerrække, og den første, der har meldt sig, er fru Birthe Rønn Hornbech.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jamen jeg tilsigter ikke at indlede en ny debatrunde, men det er jo naturligt at kommentere det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Dansk Folkeparti. Jeg havde egentlig troet, at vi kunne have fået en overordnet debat uden vedtagelser, men det kunne åbenbart ikke lade sig gøre, og hr. Helge Adam Møller vil så redegøre for Venstres og De Konservatives korte forslag til vedtagelse.

Om forslaget til vedtagelse fra Dansk Folkeparti kan vi sige, at det vil vi stemme imod. Det vil vi først og fremmest gøre, fordi det jo er noget, der er lovstof. Man skal ikke lovgive i en vedtagelse.

Dertil må man så i øvrigt sige, at det er for firkantet formuleret. Et lovforslag ville, hvis vi skulle behandle disse punkter, blive langt mere nuanceret. Hvad jeg f.eks. jo ikke har haft tid til at sige i dag i en 5-minutters ordførertale, er, at det er klart, at når vi taler om stramning af familiesammenføringsreglerne, så er det selvfølgelig med respekt for internationale konventioner.

Vi har altid sagt, når vi har fremsat vores eget forslag: Den, der flygter uden sin familie, kan selvfølgelig få familiesammenført sin familie i Danmark. Det, vi alene har sagt, er, at en tyrk fra Tyrkiet, for nu at nævne en nation, kan blive familiesammenført med en tyrk fra Tyrkiet i sit eget land, når der er tale om ind-

vandrere. Forslaget til vedtagelse er alt for firkantet, og i modsætning til Dansk Folkeparti ønsker vi at respektere alle konventioner.

På samme måde med de facto-begrebet: Det er jo rent faktisk sådan, at ud over konventionsbegrebet i udlændingeloven, som altså definerer den ene flygtningbestemmelse, så er der jo i de facto-begrebet indeholdt en række andre konventioner, som vi også ønsker at respektere: Menneskerettighedskonventionen, børnekonventionen, dødsstrafkonventionen, torturkonventionen, og der er sikkert også andre.

Så alene af den grund kan vi altså ikke stemme for det her. Og når vi fremsætter vores forslag til vedtagelse, så er det altså alene for i dag at tilkendegive, som hr. Helge Adam Møller vil forklare om et øjeblik, at vi føler os snydt af regeringen i denne sag.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså fru Birthe Rønn Hornbech må jo sådan set også føle sig snydt af Dansk Folkeparti. Tænk engang, vi har fremsat et forslag til vedtagelse under en forespørgselsdebat! Jamen det er da helt usædvanligt! Altså igen: Hvad har vi de her debatter til? Og at det er lovstof, vi fremsætter forslag til vedtagelser om, jamen det burde altså være logik.

Og må jeg sige med hensyn til konventioner: Det har intet, intet, intet at gøre med konventioner om at fjerne retskravet på familiesammenføring. Det har intet at gøre med konventioner om de facto-flygtninges retskrav på at opholde sig i Danmark. Altså en gang træden vande. Jeg må sige, at jeg er skuffet, og dog alligevel, det kan man jo næsten ikke blive mere.

Men hvorfor forsøger man dog ikke at cementere enighed? Altså det burde da også være meningen med en debat, at de ting, man har været ude og sige i den mellemliggende periode, lever man så op til under sådan en behandling i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Man skal jo have nogle positive forventninger for at kunne føle sig snydt. Vi troede egentlig, at vi havde en forståelse med regeringen om, at vi stemte for samtlige stramninger i udlændingeloven, og at vi bar integrationsloven igennem ved at undlade at stemme for den, og derfor synes vi, det er underligt, at vi skal læse i avisen, at tingene bliver ændret, oven i købet under

stærk protest fra den socialdemokratiske folketingsgruppe.

Helge Adam Møller (KF):

Det er jo sådan her i Folketinget, at vi kan diskutere, og vi kan være uenige om, hvem der skal have asyl, og hvem der skal have familiesammenføring, og hvornår disse mennesker, der får det ene eller det andet, eventuelt skal returnere til eget land, eller hvornår de skal have permanent opholdstilladelse i Danmark. Den uenighed får vi jo masser af lejlighed til at diskutere i de næste 3-4 timer under den næste forespørgselsdebat. Men én ting burde alle i Folketinget jo kunne enes om, nemlig at de mennesker, der på et eller andet tidspunkt ender med at få ophold i Danmark – uanset om man selv synes, de skulle have haft det eller ej – skal vi selvfølgelig integrere bedst muligt og hurtigst muligt.

Det skal vi gøre af hensyn til dem selv, og vi skal selvfølgelig også gøre det af hensyn til resten af samfundet. Det er altså i alles interesse, at den proces er så hurtig og så effektiv som overhovedet muligt, og i det arbejde kan man roligt være sikker på, at man vil opleve Det Konservative Folkeparti i forreste gelede.

Derfor er jeg ligesom Venstre ked af, at regeringen nu på et enkelt, men meget vigtigt område, forringer den integrationslov, som blev vedtaget sidste år, og derfor vil jeg godt på vegne af Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at fastholde introduktionsydelsen uændret som fastsat i lov 473 af 1. juli 1998, fremlagt af indenrigsministeren og vedtaget af Folketinget med virkning fra den 1. januar 1999.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 23).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Hr. Arne Melchior for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg skylder at oplyse CD's stilling til det først fremsatte forslag til vedtagelse, men jeg har

med vilje ventet, til vi fik det andet. Jeg skal oplyse – og det fremgår jo af de indlæg, som CD's deltagere i debatten har afgivet heroppefra – at vi ikke kan stemme for nogen af dem.

Fru Birthe Rønn Hornbech sagde, hun havde håbet, at dagen kunne slutte uden nogen vedtagelse. Det skulle ej være så, men det bliver alligevel sådan, for det er mit tip, når jeg tæller op, at begge de foreslåede tekster til vedtagelse bliver nedstemt, og så slutter debatten altså uden vedtagelse alligevel.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning til den konservative ordfører.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Man må jo sige, det er meget interessant, at De Konservative nu vil fastholde integrationsydelsen, og det er sådan set glimrende, for det ønsker vi også i Dansk Folkeparti, og derfor vil jeg godt spørge: Når nu der sker det lidt senere på dagen, at forslaget her formentlig bliver nedstemt, som hr. Arne Melchior lige sagde, er det så sådan, at De Konservative efter et folketingsvalg, hvor der bliver et nyt flertal her i Folketinget, vil være med til at genindføre integrationsydelsen?

Det er et meget interessant spørgsmål, som mange vælgere sikkert stiller sig selv i dag, fordi de er i den situation, at de ligesom har opgivet den nuværende regering med hensyn til udlændingepolitikken og hælder til, at Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og andre partier vil være med til at ændre udlændingepolitikken. Derfor vil jeg godt spørge den konservative ordfører: Vil man efter et folketingsvalg være med til at genindføre integrationsydelsen?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg skal også meddele, at de to forslag til vedtagelse, der foreligger, stemmer den socialdemokratiske gruppe imod.

Så forstod jeg, at Venstres og De Konservatives begrundelse for at fremsætte det var, at de havde været med til at bære integrationsloven igennem ved at undlade at stemme til den og derfor nu føler sig snydt af regeringen. Det er dog første gang, jeg har hørt, at man medvirker

ved en lovs gennemførelse ved at lade være med at stemme for den!

Så blev det føjet til, at de er blevet snydt af regeringen, og at det oven i købet er sket under protest fra dele af den socialdemokratiske gruppe. Jeg må jo sige, at Venstres ordfører øjensynlig er velorienteret! Om hun lytter ved dørene, ved jeg ikke, men jeg kan hilse og sige, at der var ingen diskussion i den socialdemokratiske gruppe om, at denne integrationsydelse skulle forhøjes på det foreliggende grundlag.

Der var en diskussion – det er der ingen grund til at skjule – om modregningsreglerne, men hele den socialdemokratiske gruppe står bag forhøjelsen af denne integrationsydelse, og som sagt: Næste gang fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Helge Adam Møller gerne vil bære noget igennem, synes jeg, de skal stemme for det, for så får de selvfølgelig også indflydelse.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Det er også en kommentar til det forslag til vedtagelse, som er fremsat af Venstre og De Konservative, og til forslaget fra Dansk Folkeparti.

Forslaget til vedtagelse fra Venstre og De Konservative har vi i Frihed 2000 ingen problemer med at stemme for. Tværtimod har jeg jo hele dagen argumenteret for, at introduktionsydelsen bør være på det niveau, hvor den er i dag. Det er faktisk det eneste gode, der er i den integrationslov, man i sin tid fik vedtaget.

Så vil jeg sige om forslaget til vedtagelse fra Dansk Folkeparti, at det vil Frihed 2000 også stemme for. Men vi finder dog, at pind 1 er lige på kanten af, hvordan det i virkeligheden forholder sig, for det, der jo gør sig gældende, er, at med den nye integrationslov bliver alle udlændinge, både flygtninge og indvandrere, gjort til indvandrere allerede fra den første dag, de betræder dansk jord, mens det, der sker efter 3 år, er, at udlændinge får permanent opholdstilladelse, og der er jo en væsentlig forskel på de to ting.

Men ud over det kan det da undre mig, at Venstre og De Konservative ikke kan stemme for det, for så vidt jeg kan se på teksten, er forslaget nærmest skrevet af fra både Venstres og De Konservatives partiprogrammer, så det burde man i hvert fald kunne stemme for.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Peter Skaarup stillede mig et meget konkret spørgsmål, og derfor skal jeg svare lige så konkret.

Han spurgte, om De Konservative, når vi kommer i regering, vil være med til at stille et forslag om at genindføre den introduktionsydelse, som nu reelt bliver »afskaffet« – med afskaffet i gåseøjne af hensyn til hr. Henrik Svane.

Ja, på to betingelser: Hvis der er enighed i den regering, vi indgår i, er der ingen tvivl om vores holdning, og den har jeg markeret klart og tydeligt. Det er den ene forudsætning, og den anden forudsætning er, at der er mulighed for at gennemføre det i Folketinget. Det vil jo være tåbeligt af enhver regering at fremsætte forslag, som man på forhånd ved at man ikke har en jordisk chance for at få igennem. Men vores holdning er klar, og under de to forudsætninger vil vi fremsætte det, ja!

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Kjærsgaard for en kort bemærkning, og jeg har forstået, at fru Pia Kjærsgaard også ønsker ordet i ordførerrækken. Det kommer senere.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Der er da heller ikke flertal nu, så siger hr. Helge Adam Møller det, fordi det er omkostningsfrit at komme med det nu? Der er da ikke flertal i dette Folketing for at genindføre den oprindelige introduktionsydelse. Man sikrer sig med seler og livrem, man træder vande, og man hælder vand ud af ørerne på én gang, og det er dog utroligt. Men jeg vil godt have et svar fra hr. Helge Adam Møller og meget gerne også fra fru Birthe Rønn Hornbech på, hvordan man ser på Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan godt se, at på enkelte områder må det være rart at være fru Pia Kjærsgaard, for selv den teoretiske mulighed for, at man på et eller andet tidspunkt i dette årtusind eller engang i næste årtusind skulle komme i regering, eksisterer ikke, og derfor behøver man ikke forholde sig til de problemer, man har, hvis man er med i en regering.

Men den konservative holdning er krystalklar: Vi ønsker, at introduktionsydelsen skal be-

vares i sin nuværende form, og jeg ved ikke, om jeg skal gentage det en gang til. Derfor har vi fremsat et forslag til vedtagelse, derfor sagde jeg det i min ordførertale, og derfor siger jeg det igen nu.

Med hensyn til Dansk Folkepartis forslag kan jeg konstatere ud over det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde, at når man ønsker at afskaffe retskravet for flygtninges familiesammenføring, synes jeg, det er asocialt, urimeligt og nedværdigende over for de mennesker – ikke over for indvandrere, men over for f.eks. en flygtning, som flygter fra Irak, fordi han risikerer at blive halshugget eller fængslet eller torteret af Saddam Hussein, og kommer her til Danmark og får asyl, som han selvfølgelig skal have under de omstændigheder. Hvis han har en kone og to mindreårige børn i Irak, skulle han så ikke have mulighed for at få dem her til Danmark? Han kan jo ikke vende tilbage til det land, hvor hans kone og børn er, så selvfølgelig skal han have det retskrav. Indvandreren kan derimod frit rejse over hele landet, så det er en anden sag, men det er jo heller ikke det, der står noget om i forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (DF):

Jeg vil godt spørge hr. Helge Adam Møller, om han tager afstand fra sin partileder, for det, der står i vores vedtagelse, er ordret, hvad den konservative partileder sagde på landsrådsmødet, og så vidt jeg fandt ud af, fik han akklamation fra salen, da han sagde det. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, om hr. Helge Adam Møller kunne stemme for det, hvis vi streger den ene af pindene, eller om det er rigtigt, som jeg har forstået det, at hr. Helge Adam Møller tager skarpt afstand fra sin partileder, fordi han nedværdiger visse udlændinge.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan garantere, at jeg ikke tager afstand fra, hvad den konservative partileder, hr. Bendt Bendtsen, har sagt, og jeg kan garantere, at den konservative partileder, hr. Bendt Bendtsen, ikke tager afstand fra det, jeg siger nu. Det, jeg siger nu, er nemlig det samme, som hr. Bendt Bendtsen sagde, da han var ordfører på dette område, og det er det samme, han siger nu som partileder.

Vi ønsker, at retskravet på familiesammenføring skal afskaffes for indvandrere og erstattes

med en individuel vurdering, men vi ønsker ikke retskravet afskaffet for flygtninge, fordi det ville betyde, at en familiefar, som havde fået asyl i Danmark, ikke havde nogen jordisk mulighed for nogen sinde mere at se sin kone og/eller sine mindreårige børn, og den politik står vi ikke model til.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der pågår altså en forhandling, så der må være mere ro i salen.

Hr. Ole Donner for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (DF):

Jeg vil godt sige til hr. Helge Adam Møller, at han behøver ikke hidse sig op. Jeg hidser mig jo ikke op, og jeg kan altså ikke gøre noget ved, at den konservative leder har skiftet mening, siden De Konservative havde landsråd, og det må jo være det, der er sket, for vores forslag er ordret, hvad han sagde fra talerstolen på råds-mødet – ordret!

Så spurgte jeg – og det fik jeg ikke noget svar på – om der f.eks. er en af pindene, som De Konservative kunne tænke sig at trække ud, eller om det, hr. Bendt Bendtsen sagde, var asocialt og nedværdigende. Hvis man siger det nu, må vi acceptere det og sige: Så kan det ikke være anderledes.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg bemærkede ikke, at hr. Ole Donner var til stede i salen ved det konservative landsrådsmøde den 6. november i Odense.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Donner, og det er den sidste bemærkning til den konservative ordfører.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (DF):

Det er rigtigt, og jeg havde heller ikke søgt om at være til stede, og jeg havde heller ikke nogen tanker om at være til stede, men jeg var til stede hjemme i min egen stue, og dér sad jeg og hørte, hvad der skete. Og det kan da vel ikke have været hemmeligt, hvad det var, der foregik på landsrådsmødet. Så vidt jeg fandt ud af, var der visse journalister til stede.

Jeg må altså konstatere, at det, der står i vores forslag, er ordret, hvad hr. Bendt Bendtsen sagde, og nu må jeg så konstatere her kort efter,

at hr. Helge Adam Møller mener, det er nedværdigende og asocialt, og at man ikke vil støtte det. Det konstaterer jeg så bare.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Kjærsgaard som ordfører i anden omgang.

Pia Kjærsgaard (DF):

Må jeg allerførst som afslutning på denne debat sige til statsministeren, at statsministeren har det jo med at forsøge at vælge taktik. Under åbningsdebatten gjaldt det om virkelig at gå på fru Pia Kjærsgaard og gå imod og argumentere på en – synes jeg nok – lidt besynderlig måde. Men o.k., det var altså det, man gjorde. Men det, man så har gjort i dag, er at forsøge at lade som ingenting.

Jeg kan godt hilse og sige, at begge dele slår fejl over for den danske befolkning. Det er det dummeste, man kan gøre, når man på den ene side går ud og fortæller den danske befolkning, at nu skal der gøres noget imod bandekriminaliteten og gøres noget ved de problemer, vi har med udlændingene, og på den anden side forsøger at lægge en fuldstændig dødssyg og urimelig taktik imod det parti, Dansk Folkeparti, som vil gøre noget ved problemerne. Det kan ikke lade sig gøre. Alt det med, at man dømmet et parti som ikke værende stuerent, og at man taler om mangel på menneskesyn osv., slår altså fejl, må jeg sige til statsministeren.

Må jeg så sige til indenrigsministeren, som talte varmt for, at udlændinge skulle have behandlet deres helt rimelige krav til boliger: Hvad gør man i øjeblikket med sommerhusbeboere, som skal smides ud af deres huse? Der står regeringen ikke på pinde for at skaffe en ny bolig.

Må jeg så sige til hr. Helge Adam Møller: Egentlig synes jeg, det er lidt ærgerligt, at de ordførertaler, som Venstre og De Konservative kom med under denne her debat, ikke lægger op til, at man kan stemme på Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse.

Under åbningsdebatten sagde den konservative leder, hr. Bendt Bendtsen, at vi skal have strammet op på udlændingelovens forsørgelseskrav, på kravene til at blive dansk statsborger og de facto-flygtninges krav på opholdstilladelse, som vi mener bør afskaffes.

Under det konservative landsråd sagde den konservative leder, at vi skal have fjernet retskravet på familiesammenføring. Det skal ikke

være noget krav, men derimod bero på en konkret vurdering. I dag siger den konservative politiske ordfører, fru Lene Espersen, til Berlingske: Det Konservative Folkeparti ønsker alene at fjerne retskravet på de facto-flygtninge.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der må være mere ro i salen, man må udvise en lille smule disciplin.

Pia Kjærsgaard (DF):

Det Konservative Folkeparti ønsker alene at fjerne retskravet på de facto-flygtninge. Det er fuldstændig i modstrid med, hvad man skriver i aviserne, hvad man siger på landsrådet, hvad man siger under åbningsdebatten, at man nu ikke kan stemme for Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse. Det er en gang selvmodsigende vrøvl, og jeg må sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg synes, det er asocialt, urimeligt og nedværdigende, at man ikke kan tage sig sammen.

Men der kommer en dag, hvor det er helt sikkert, at De Konservative og Venstre er nødt til at tage det her til efterretning og naturligvis få gennemført de her ting efter et folketingsvalg. Det vil Dansk Folkeparti garantere for.

Må jeg så sige, at vi selvfølgelig stemmer for forslaget fra V og K, hvis det kommer til afstemning, men vi anbefaler meget, at vores eget forslag bliver vedtaget.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg beder medlemmerne om at indtage deres pladser i salen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 22 af Pia Kjærsgaard (DF) (se foran) forkastedes, idet 11 (DF og FRI) stemte for, 81 (S, V, KF, SF, CD, RV, EL og KRF) imod.

Forslag til vedtagelse nr. V 23 af Helge Adam Møller (KF) og Birthe Rønn Hornbech (V) (se foran) forkastedes, idet 41 (V, KF, DF og FRI) stemte for, 52 (S, SF, CD, RV, EL og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til indenrigsministeren:

»Hvilke forslag til opblødninger i udlændingelovgivningen og den administrative praksis på området finder ministeren, at sommerens debat om den stramme udlændinge- og flygtningepolitik kan give anledning til?«

Af Jann Sjursen (KRF), Knud Erik Hansen (SF) og Søren Søndergaard (EL).

(Forespørgslen anmeldt 12/10 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/10 99).

Begrundelse

Jann Sjursen (KRF):

Indledningsvis vil jeg godt beklage, at Folketinget skal have endnu en debat om udlændinge her i dag. Jeg vil godt sige, det skyldes hverken Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten eller Kristeligt Folkeparti, som har stillet denne forespørgsel, men at de tidligere forespørgere, Centrum-Demokraterne, ikke ønskede at slå de to forespørgselsdebatter sammen.

Det beklager jeg sådan set, for debatten under den foregående forespørgsel viste jo netop, at der har været brug for en debat om både administrationen af udlændingeloven og en diskussion om selve lovgivningen.

Når det nu ikke kan være anderledes, vil vi også her i dag gerne lægge vægt på at få regeringen til at komme med sine forslag til opblødning af udlændingelovgivningen. Vi glæder os selvfølgelig over, at den første indrømmelse sådan set allerede er faldet – for at sige det sådan – idet regeringen har besluttet sig for at justere introduktionsydelsen. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at en af årsagerne til, at vi har stillet denne her forespørgsel fra SF, Enhedslisten og Kristeligt Folkepartis side også er, at vi alle tre har været voldsomt imod den diskrimination, som integrationsydelsen eller introduktionsydelsen, som den jo rigtigt hedder, har været. Så lad mig som indledning til den debat, vi nu skal have om selve lovgivningen, hilse det velkommen, at regeringen har ændret sin holdning på det punkt.

Men selv om det er sket, er der stadig væk god grund til at diskutere de andre elementer i udlændingelovgivningen, som også modvirker en positiv integration af vores udlændinge. Enkelte af elementerne har allerede været nævnt i den foregående debat, men inden vi tager fat